



Kristiansund kommune

Handlingsprogram 2026–2029

Budsjett 2026 og økonomiplan 2027–2029



Innholdsfortegnelse

KRISTIANSUND KOMMUNE	4
KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR.....	5
NORDMØRSSTRATEGIEN.....	7
OM KRISTIANSUND KOMMUNE	8
Verdigrunnlag.....	8
Organisering	9
Politisk struktur.....	9
Administrativ struktur	10
VIRKSOMHETSSTYRING	12
Hovedelementene i virksomhetsstyringen	12
Planlegge.....	12
Styre	12
Utvikle.....	12
Plansystemet	13
Den røde tråden i plansystemet.....	14
Planstrategi.....	14
Kommuneplan.....	14
Kommunedelplaner	14
Temaplaner	14
Reguleringsplaner.....	15
Handlingsprogram.....	15
Planer i planperioden	15
Styringssystemet.....	18
Den røde tråden i styringssystemet	18
Mål- og resultatstyring.....	18
Internkontroll og risikostyring	19
Læring og forbedring	20
Resultatoppfølging og rapportering.....	20
Eierstyring.....	20
Utvikling og innovasjon.....	21
SATSINGSOMRÅDER	22
Kristiansund sine åtte utvalgte bærekraftsmål	23
Bærekraftig utvikling - samarbeid.....	24
Samarbeid for å nå målene	24
Dimensjon - økonomi	25
Anstendig arbeid og økonomisk vekst.....	25
Dimensjon - sosial.....	26
God helse og livskvalitet	26
God utdanning.....	26
Ren energi til alle	27
Bærekraftige byer og lokalsamfunn.....	27
Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner	28
Dimensjon - miljø.....	29
Livet i havet	29
OMSTILLING	30
Kompetanse og rekruttering.....	30
Økonomi.....	31

ØKONOMI	33
Handlingsregler	33
Statlige rammebetingelser.....	37
Befolkningsutvikling og demografikostnader	38
Befolkningsutvikling.....	38
Demografikostnader.....	39
Driftsbudsjett.....	42
Driftsinntekter	43
Driftsutgifter.....	45
Finansposter.....	45
Driftsresultat	47
Tilskudd og egenandeler.....	50
Investeringsbudsjett.....	51
Finansieringsbehov.....	51
Finansiering.....	52
KLIMA	55
Klimaregnskap og utslippsstatus.....	55
Fra kommunesamfunnet	55
Fra kommunens virksomhet.....	56
Klimabudsjett.....	57
Klimatiltak i planperioden.....	57
Kostnadsberegning	61
Utslippsrammer og gap-analyse.....	62
Arealbruksendringer	63
Kommunedirektørens vurdering.....	64
HANDLINGSDDEL - TJENESTEOMRÅDENE	65
POLITIKK OG ADMINISTRASJON	66
Politisk styring	68
Sentraladministrasjon	70
Felles avsetninger.....	73
Eksterne enheter	74
OPPVEKST	76
PP-tjenesten.....	79
Grunnskoler.....	80
Barnehager og opplæringstjenesten.....	83
Barneverntjenesten i Kristiansund, Averøy og Gjemnes	85
Forebyggende helsetjenester	87
Bolig, avlastning og støtte for barn og unge	89
HELSE OG OMSORG	90
Fellestjenester helse og omsorg	96
Sykehjem	98
Bo og habilitering	101
Storhaugen helsehus	103
MESTRING OG VELFERD	105
Hjemmetjenester	108
Psykisk helse og rus	110
Velferd.....	112
Legetjenester.....	114
TEKNISK	116
Kultur	119
Kommunalteknikk	121
Plan og byggesak.....	124
Eiendomsdrift.....	125
Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste	128

KRISTIANSUND KOMMUNE

Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) er kommunens overordnede styringsdokument og verktøy for helhetlig planlegging. Den tar stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for Kristiansundsamfunnet og kommunen som organisasjon. Handlingsdelen skal angi hvordan KPS og andre planer skal følges opp med tiltak. Handlingsdelen skal være innenfor kommunes økonomiske rammer. Handlingsdelen har en tidshorisont på 4 år og skal rulleres årlig. Ifølge kommuneloven kan økonomiplanen inngå i handlingsdelen.

Handlingsprogram 2026-2029 bygger på

- [Rammene i kommunens vedtatte handlingsprogram 2025-2028 \(kristiansund.kommune.no\)](https://www.kristiansund.kommune.no)
- [Årsrapport 2024 \(kristiansund.kommune.no\)](https://www.kristiansund.kommune.no)
- [Årsregnskap 2024 \(kristiansund.kommune.no\)](https://www.kristiansund.kommune.no)
- [Revidert budsjett 2025. jamfør sak 61/25 om budsjettjusteringer i bystyret 12 juni i år \(kristiansund.kommune.no\)](https://www.kristiansund.kommune.no)
- [Regjeringen sitt forslag til statsbudsjett for 2026 - lagt frem 15.10.2025 \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)
- [Statistisk sentralbyrå sin kommundefakta og prognose for befolkningsutvikling \(ssb.no\)](https://www.ssb.no)
- [Statistisk sentralbyrå sine nøkkeltall \(ssb.no\)](https://www.ssb.no)



Det nye kulturhuset Normoria.

Foto: Ingunn Strand, Kristiansund kommune

KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTAR

Det er krevende å være kommunedirektør om dagen. Kommuneøkonomien styrkes ikke fra nasjonalt hold, prisene øker og rentenedgangen lar vente på seg. Samtidig øker forventningene fra innbyggere om at vi skal kunne levere tjenester som går langt ut over vårt lovpålagte ansvar. I 2026 blir det enormt viktig at vår politiske ledelse ikke imøtekommer kravene om å levere mer tjenester enn vi er pålagt. De skarve 50+ millionene vi har i såkalt frie inntekter er allerede bundet opp i historiske disponeringer. Om vi skal klare å drive våre tunge tjenester fremover, og møte morgendagens krav til eldreomsorg og en fortsatt trygg oppvekst for våre barn, må vi stå sammen og se godt i lommeboken før vi velger å disponere sårt tiltrengte midler til ikke-lovpålagte oppgaver, eller en standard på lovpålagte oppgaver som går ut over finansieringen av disse oppgavene fra statens side. Gjør vi ikke det vil vi spise av de lovpålagte oppgavene. Dette er året for politisk mot til å velge en bedre fremtid.

Utfordringsbildet og handlingsrom

I budsjettene frem til pandemien vedtok vi en betydelig innstramming av kommunale tjenester på over 10 %. Dette var nødvendig. Selv om pandemien utfordret oss i 2020 og 2021, klarte vi å holde en stabil kurs. Men den pågående inflasjonen og krigen i Europa, og et stadig mer utrygt verdensbilde, har ført til et vedvarende press på våre økonomiske rammer, særlig på renter og låneavdrag, noe som påvirker vår evne til å realisere de ambisiøse investeringsplanene vi har fram mot slutten av tiåret.

Tjenestekvaliteten i Kristiansund er god.

Sykefraværet fortsetter å synke. Dette blir ofte brukt som en forklaring på at penger sløses, men vi er en helt normal kommune, også når det gjelder sykefravær.

Statsbudsjettet og statlige reformer

Statsbudsjettet gir oss ingen indikasjoner på at kommunene vil få tilført friske midler ut over inflasjon. Snarere tvert imot. Statsbudsjettet er klar på at tæring etter næring er viktigere enn noen gang. Det kommer ikke nye midler, og vi må effektivisere der vi kan. Det skal vi.

I 2026 vil vi fortsette arbeidet med å tilpasse ressursene våre fra færre yngre til flere eldre. En dreining vi allerede har startet, men som blir mer kritisk de kommende årene, spesielt mot slutten av tiåret.

Men det aller viktigste: Vi skal gjennomføre temaplan for kompetansebehov og rekruttering i hele organisasjonen, fra kommunedirektør til assistent. Denne skal hjelpe oss å få oversikt over alt vi gjør i kommunen, og sørge for at riktig kompetanse settes på riktig oppgave. Men – bare de oppgavene vi faktisk skal drive med.

Vi står midt i en tid som krever både mot og klokskap. Kristiansund kommune skal levere gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi møter knapphet på folk, kompetanse og penger. Dette klarer vi bare sammen.

2026 blir året vi virkelig setter kraft bak ordene i temaplanen. Vi skal bruke kunnskapen vår bedre, bygge ledelse som gir trygghet og utvikling, og sørge for at hver medarbeider får brukt sitt potensial der det trengs mest.

Dette handler ikke bare om rekruttering og kompetanse. Det handler om stolthet, fellesskap og framtidstro. Om å gjøre Kristiansund til en kommune som folk vil jobbe i, bo i og bidra til.

Vi kan ikke styre oss ut av utfordringene – vi må lede oss gjennom dem. Det gjør vi sammen, med retning, tillit og kraft. Politikere og administrasjon.

Omorganisering

Som første del av temaplanen har vi gjennomført en omorganisering. Det mest synlige er at vi har delt kommunen inn i 4 sektorer, men også delt opp Bo og habilitering i to enheter. Flere enheter og tjenester vil utredes videre i henhold til temaplanen i 2026.

Kompetanse og rekruttering – nøkkelen til bærekraftige tjenester

Kristiansund kommune står overfor store demografiske endringer. Vi får flere eldre og færre barn/elever som trenger tjenester, samtidig som arbeidsstyrken blir mindre. Dette utfordrer vår evne til å levere forsvarlige og bærekraftige tjenester.

Når vi ikke kan ansette flere, må vi bruke ressursene smartere, planlegge, organisere, lede og følge opp arbeidet på nye måter. Vi må bruke kompetansen der den trengs mest, og sørge for at ansatte får brukt sin kompetanse best mulig.

Kommunen ferdigstiller nå Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029, som sammen med delplaner på tjenestenivå skal være hovedverktøyet i vårt omstillingsarbeid. Målet er å sikre:

- **Forsvarlige tjenester** med riktig kvalitet, til rett tid og med nødvendig kompetanse og bemanning.
- **En attraktiv arbeidsgiver** som tiltrekker, utvikler og beholder kompetente ansatte gjennom gode arbeidsvilkår, et godt arbeidsmiljø og meningsfulle oppgaver.
- **Bærekraftig bemanningsplanlegging** der økonomi, tjenestekvalitet og bemanning ses i sammenheng.

Dette er ikke et tillegg til alt annet vi gjør, det er fundamentet for hvordan vi skal utvikle og forbedre kommunens tjenester de neste årene.

Strukturelle endringer og innovasjon

Å tilpasse tjenestenivået til økonomiske rammer er en kontinuerlig utfordring. Vi må fortsatt redusere omfanget eller kvaliteten på enkelte tjenester for å sikre handlingsrom til nødvendige satsinger innen helse, omsorg og oppvekst. I 2026 står vi foran at betydelige investeringer får den fulle og hele effekten i regnskapet. Dette utfordrer årets handlingsprogram.

I horisonten finner vi så vidt midler til drift av et nytt sykehjem. Det begrenser handlingsrommet til øvrige ønsker betraktelig.

Budsjettdisiplin og forsvarlig tjenesteproduksjon

Kravet om 100 % budsjettdisiplin i 2025 var essensielt, men ikke spesielt vellykket, og det vil fortsette å være avgjørende i 2026 for å unngå omfattende kutt i drift. Det ble iverksatt virkemidler i 2025 for å sanksjonere mot manglende budsjettdisiplin, og dette vil vi trenge også inn i 2026.

Administrasjonen mener at vi har funnet en god balanse mellom effektivisering og forsvarlig tjenesteproduksjon, men vi erkjenner at enkelte tjenester har hatt utfordringer med å levere den ønskede kvaliteten innenfor de økonomiske rammene.

Vi er takknemlige for at modige politiske beslutninger fra 2019 har gjort det mulig å navigere gjennom pandemien, krigen i Europa, og den økonomiske usikkerheten i noenlunde god balanse.

Vi tenker ikke dystert på fremtiden, men i 2026 trenger vi mer enn noen gang disiplin for å kunne løse utfordringene vi vet kommer i 2030.

Som jeg antydte i fjor og årene før det; økonomiplanperioden blir både utfordrende og spennende!



Arne Ingebrigtsen
Kommunedirektør

NORDMØRSSTRATEGIEN

Nordmørsstrategien er den overordnet strategi for samarbeidet mellom Nordmørskommunene - Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll - gjennom Nordmøre Interkommunalt Politisk Råd (NIPR).

Visjonen for det regionale samarbeidet er; VI LØFTER NORDMØRE - SAMMEN!

- Vi styrker felles gjennomslagskraft ved faglig og politisk samarbeid.
- Vi tar tak i det vi selv kan gjøre noe med, med tillit til hverandre.
- Vi skal framsnakke de som lykkes og heie på de som tør.
- Vi tenker omdømme i alt vi gjør.

Hovedmålet er et bærekraftig og attraktivt Nordmøre.

Strategien bygger på Telemarksforskning sin analyse av regionens attraktivitet for bosetting og næringsutvikling:

- Nordmørsløftet for bolyst og bostedsattraktivitet
 - Vi skaper og utvikler gode nærmiljø og tettsteder i alle kommuner.
 - Vi skal ha et sterkt regionsenter i en samskapende region.
 - Vi ser på, og verner om, kultur og natur som verdifulle for trivsel og mangfold.
 - Vi utvikler gode tjenester der innovasjon er vår vei.
- Nordmørsløftet for næringsattraktivitet
 - Næringsliv og kommuner er samsnakket og koordinert.
 - Økt kompetanse til arbeidsmarkedets behov.
 - Vi bygger regionen sammen.

[Les om Nordmørsstrategien på nettsidene til Nordmøre IPR \(npr.no\).](http://npr.no)

Prioriterte mål for kommunenes arbeid med Nordmørsstrategien

Vi skaper og utvikler gode nærmiljø og tettsteder i alle kommuner:

- Gjennomføre utviklingsprosjekter for attraktive byer og tettsteder. Involvere yngre voksne i utviklingsarbeidet, spesielt kvinner.
 - Hvordan har kommunene definert sitt sentrum med ønskede tilbud i sine planer?
 - Hvilke sentrumsutviklingsprosjekter har kommunene?
 - Hvordan involverer kommunene yngre voksne i utviklingsprosjekter?
 - Nordmøre skal ha god tilgang på attraktive boliger for ulike behov.
 - Boligutvikling, erfaringsutveksling og samarbeid med Husbanken.

Vi skal ha et sterkt regionsenter i en samskapende region:

- Kristiansund skal være Nordmørsbyen og pådriver i det regionale samarbeidet.
 - Kan Kristiansund kommune invitere kommunene med i et eller to prosjekter og -tiltak som styrker samarbeidet?

Vi utvikler gode tjenester der innovasjon er vår vei:

- Vi skal samarbeide om tjenesteutvikling og tjenesteinnovasjon.
 - Definere et felles utviklings-/innovasjonsprosjekt.
 - Styrke det digitale samarbeidet gjennom IKT-Orkidé.

Kompetanse til arbeidsmarkedets behov:

- Markedsføre mulighetene, tilbudene og fordelene på Nordmøre bedre overfor innbyggere, studenter og potensielle hjem- og tilflyttere.
 - Kommunen informerer ut om utdanningstilbudet lokalt – lage en plan?
- Samarbeid om målrettet rekruttering, integrering og kompetansetiltak for kommunale arbeidsplasser.
 - Kompetansekartleggingen til KNN.
 - Status BliMedHit.
 - Sette fokus på gode løsninger for etter- og videreutdanningstilbud (EVU) for ansatte i kommunene.

OM KRISTIANSUND KOMMUNE

Verdigrunnlag

Kommunens visjon, grunnverdier og leveregler utgjør kommunens verdigrunnlag. Verdigrunnlaget skal være vår felles etiske standard og skal sikre forsvarlig etisk praksis i hele organisasjonen.

Kommunens visjon er "Kristiansund kommune – i medvind uansett vær".

Kommunens grunnverdier er samhandling, nyskaping, optimisme og raushet. Grunnverdiene er også kalt SNOR-verdier.

"Oss i mellom" er kommunens interne leveregler.

Visjon

Kristiansund kommune - i medvind uansett vær

Grunnverdier

S	N	O	R
Samhandling	Nyskaping	Optimisme	Raushet
Vi skal alltid stå sammen.	Hos oss er alt mulig.	Vi har bruk for alle.	Vi har glimt på alle øyer.
<ul style="list-style-type: none"> • Vi er lyttende og inkluderende. • Sammen utvikler vi Nordmøre. • Samhandling skal være vår rettesnor. • Vi er rause både mot nye ideer og mennesker. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal være Norges mest kreative og nyskapende kommune. • Vi skal gi dristige ideer en sjanse. • Du skal ha god grunn for å si nei. • Ja-kommune, nei har bevisbyrden. 	<ul style="list-style-type: none"> • I Norges polykrome by er det glede, optimisme og positivitet som driver utviklingen fremover. • Vi skal bli berømt for vår gjestfrihet og vårt gode humør. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal bli best i landet på positivt mangfold vi er avhengig av for å lykkes. • I møte med mennesker er vi romslige og villige til å gi av oss selv. • Vi unner alle suksess. • Det som er godt for naboen er godt for oss.

Leveregler

Oss i mellom

Vi holder ord!
Vi gir ros!

Vi griper hverandre i å lykkes!
Vi snakker med hverandre, ikke om!

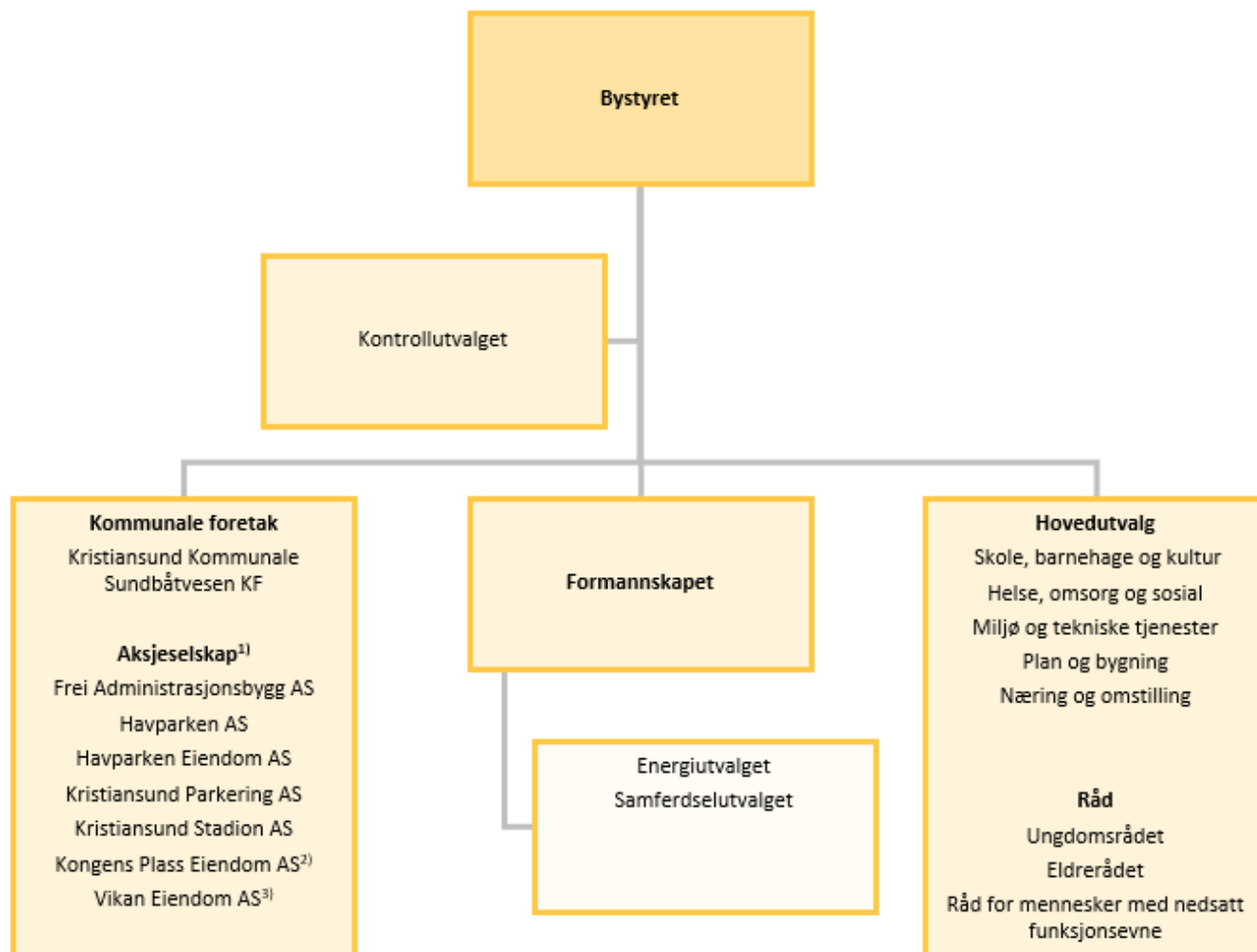
Vi har humør og temperament!
Vi gjør hverandre gode!

Organisering

All delegering av fullmakter i Kristiansund kommune skjer i henhold til vedtatt delegeringsreglement og reglement for intern videredelegering.

Politisk struktur

Kommunens politiske styringsstruktur er organisert etter formannskapsmodellen.



1) Aksjeselskap eid 100 % av Kristiansund kommune

2) Indirekte 100 % (50 % Kristiansund kommune og 50 % Frei Administrasjonsbygg AS)

3) Indirekte 100 % (76,52 % Kristiansund kommune og 23,47 % egne aksjer)

Organisasjonskartet viser politisk struktur og heleide aksjeselskap per 31.12.2024.

Organer

Bystyret har 45 medlemmer og er kommunens øverste politiske organ. Bystyret fatter vedtak på vegne av kommunen, så langt ikke annet følger av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 11 medlemmer og er kommunens nest øverste politiske organ. Formannskapet behandler og avgjør en rekke saker som er delegert av bystyret. I tillegg behandler formannskapet forslag til handlingsprogram, og gir innstilling i en rekke andre saker som skal til bystyret. Formannskapet fungerer som administrasjons- og likestillingsutvalg. Kommunens valgstyre er personidentisk med formannskapet. Formannskapet har to underutvalg.

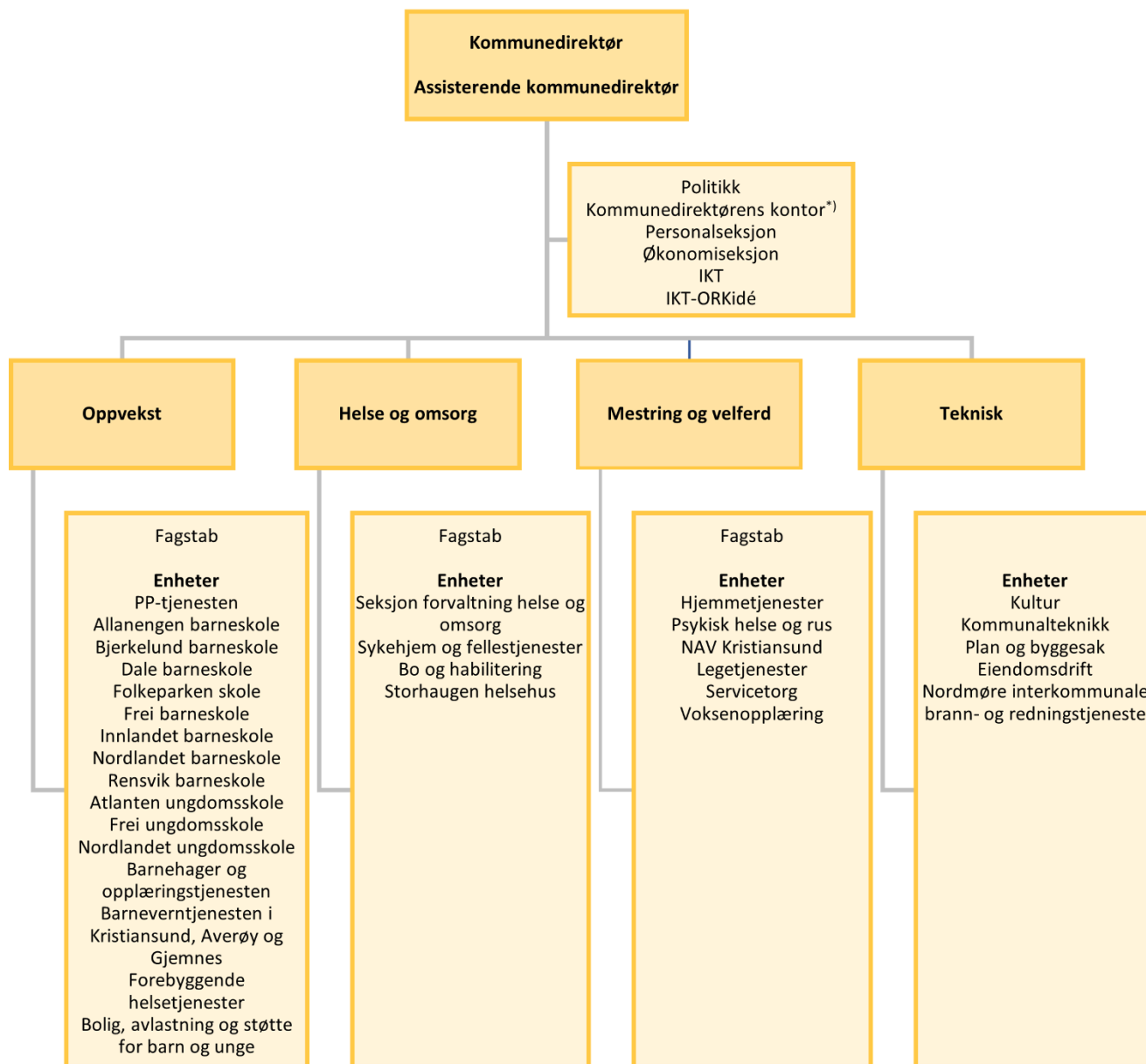
Kommunen har fem hovedutvalg, alle med 9 medlemmer. Utvalgene forbereder og innstiller saker som behandles av bystyret. Plan og bygning behandler saker i henhold til plan- og bygningsloven.

Kontrollutvalget, formannskapet, administrasjons- og likestillingsutvalget, eldrerådet, rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsrådet er lovpålagte organer. Ungdomsrådet har møte- og talerett i bystyret, men kan ikke fremme forslag.

Kommunen har ett kommunalt foretak og sju heleide aksjeselskap.

Administrativ struktur

Kommunen er administrativt organisert i en tradisjonell linjeorganisasjon som arbeider vertikalt, og stab/støttefunksjoner som arbeider horisontalt. Organiseringen skal ivareta krav til rolledeling og derigjennom sikre en reell internkontroll. Organisasjonsstrukturen er basert på fire nivå; sektor - ramme - enhet - avdeling.



*) Kommunedirektørens kontor består av fagstab, politisk sekretariat, sekretariat kontrollutvalg (kun personalansvar), kommuneadvokat, og Nordmøre IPR.

Organisasjonskartet viser administrativ struktur etter 15.09.2025.

Endring

- ny sektor Mestring og velferd
- ny enhet Bolig, avlastning og støtte for barn og unge etter oppdeling av Bo og habilitering

Antall

- 4 sektorer (Politikk og administrasjon er ikke medregnet)
- 22 rammeområder
- 40 enheter (4 uten ansatte)

Ansvar og myndighet

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder, og ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektøren har også det løpende personalansvaret og er ansvarlig for kommunens internkontroll. Kommunedirektøren har gjennomgående delegasjon av myndighet i forhold til utførelse av definerte oppgaver og ansvar.

Assisterende kommunedirektør har kommunedirektørens ansvar og fullmakter som stedfortreder, personalsjefs ansvars- og arbeidsoppgaver inkludert i stillingen samt stabsansvar for personalseksjonen.

Kommunalsjefene har linjeansvar og kommunedirektørens fullmakter innenfor sine respektive rammeområder. I tillegg har den enkelte kommunalsjef et spesielt ansvar for de fagområdene som hører til kommunens hovedutvalg og andre utvalg.

Personalsjef, økonomisjef og IKT-sjef har gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen og kommunedirektørens fullmakter innenfor sine fagområder.

Enhetslederne er ansvarlig for sine enheter innenfor rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at de har nødvendig myndighet til å sikre enhetenes drift både når det gjelder faglige, økonomiske, personalmessige og organisatoriske forhold.

Avdelingslederne er gjennom delegert myndighet fra enhetsleder, ansvarlig for avdelingens tjenestetilbud, økonomi- og/eller personalressurser.

Strategisk ledergruppe

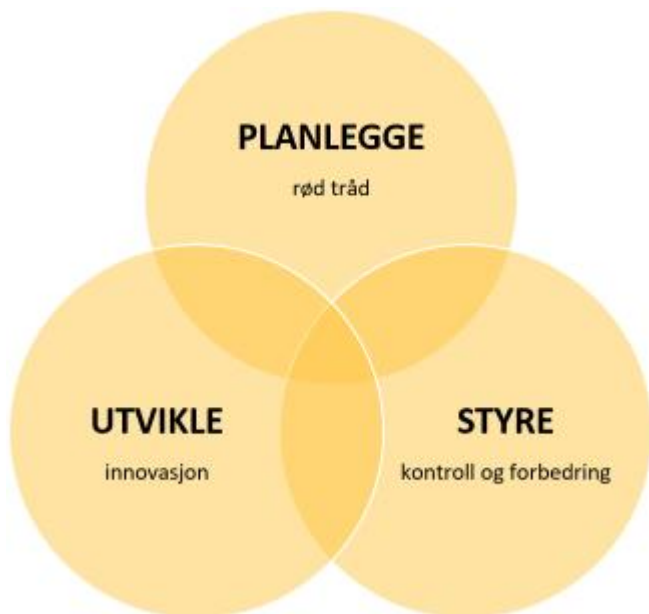
Medlemmene i kommunedirektørens ledergruppe deltar i overordnet planlegging, utvikling og samordning av kommunen som organisasjon.

- Kommunedirektør - Arne Ingebrigtsen
- Assisterende kommunedirektør - Synnøve Tangen
- Kommunalsjef oppvekst - Olaug Haugen
- Kommunalsjef helse og omsorg - Siv Iren Stormo Andersson
- Kommunalsjef mestring og velferd - Carina Wollan Myhre
- Kommunalsjef teknisk - John Einar Aune Skontoft
- Økonomisjef - Wenche Mostuen Eikeset
- IT-sjef - Arild Ovesen

VIRKSOMHETSSTYRING

Helhetlig virksomhetsstyring er summen av de strukturer, prosesser og verktøy som organisasjonen bruker til planlegging, gjennomføring, oppfølging og forbedring av virksomhetens aktiviteter for å bidra til realisering av kommunens mål, visjoner og verdier.

Hovedelementene i virksomhetsstyringen



Figuren viser kommunens tre hovedelementer i virksomhetsstyringen - planlegge, styre og utvikle.

Planlegge

Plansystemet skal sikre gjennomføring av politiske mål, tiltak og prioriteringer.

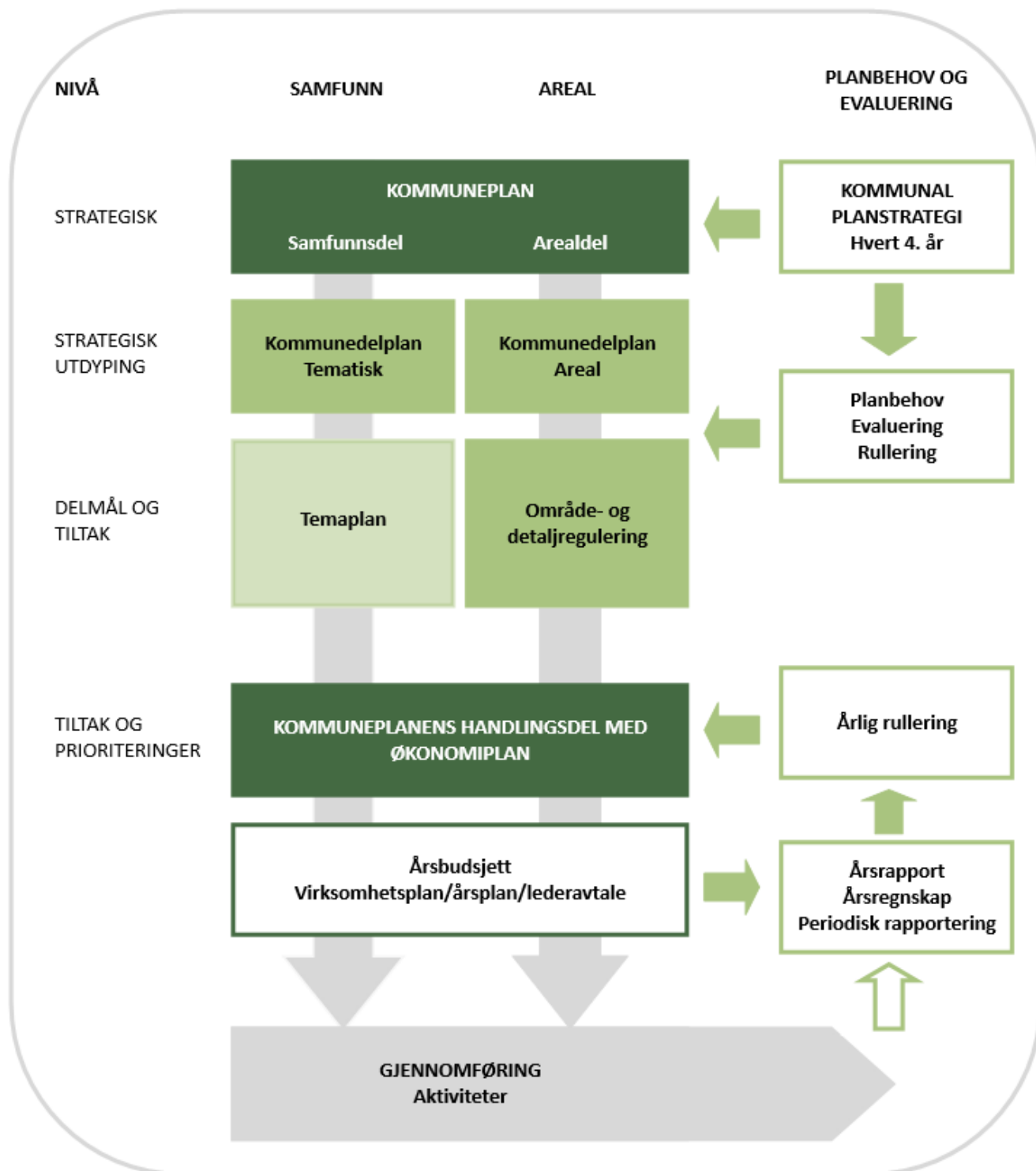
Styre

Styringssystemet skal sikre implementering og oppfølging av det som er planlagt og vedtatt.

Utvikle

Utviklings- og innovasjonsarbeid skal bidra til å finne gode og bærekraftige løsninger.

Plansystemet



Figuren viser årlige og 4-årige prosesser i plansystemet.
 Kilde: Asplan Viak, bearbeidet og tilpasset Kristiansund kommune.

Den røde tråden i plansystemet

Plansystemet skal sikre gjennomføring av politiske mål, tiltak og prioriteringer. Det skal være sammenheng og samsvar - en rød tråd - mellom de ulike nivåene i systemet:

- fra dimensjoner, bærekraftsmål og hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel,
- via delmål og tiltak i kommunedelplaner og temaplaner,
- til prioriteringer av tiltak i handlingsprogrammet og aktiviteter i virksomhetsplaner.



Figuren viser den røde tråden i plansystemet.

Utarbeidelse av planer skjer i virksomhetsstyringssystemet.

[Vedtatte planer ligger ute på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\).](http://kristiansund.kommune.no)

Planstrategi

Planstrategi er ikke en plantype, men et verktøy for å vurdere hvilket planarbeid som skal prioriteres i valgperioden. I planstrategien skal det tas stilling til om kommuneplanen skal revideres eller ikke. Planstrategien skal i tillegg drøfte hvilke oppgaver kommunene er tjent med å planlegge sammen med nabokommuner og kommuner i regionen for øvrig. Bystyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Kommuneplan

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Planen skal være strategisk og langsiktig og inneholde mål og retningsvalg for kommunens utvikling. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Alt planarbeid i kommunen bygger på kommuneplanen.

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel:

- Samfunnsdelen trekker opp visjon, satsingsområder og hovedmål for kommunen som samfunn og organisasjon. Handlingsdelen skal angi hvordan kommuneplanens samfunnsdel og andre planer skal følges opp med tiltak. Handlingsdelen skal være innenfor kommunes økonomiske rammer. Handlingsdelen har en tidshorisont på 4 år og skal rulleres årlig. Ifølge kommuneloven kan økonomiplanen inngå i handlingsdelen.
- Arealdelen omfatter hele kommunen og skal utarbeides etter at samfunnsdelen er vedtatt. Den er juridisk bindende, styrer den langsiktige arealutviklingen og skal sikre at arealbruken bidrar til å nå målene i samfunnsdelen. Arealdelen består av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse. Den er også styrende for mer detaljerte arealplaner og utbyggingstiltak.

Kommunedelplaner

Kommunedelplan er en utdyping av kommuneplanen. Delplanene dekker en geografisk del av kommunen eller et avgrenset samfunnstema. Tematiske kommunedelplaner skal ha en handlingsdel som rulleres årlig.

Kommunedelplaner behandles i tråd med prosesskravene i plan- og bygningsloven. Kommunedelplaner for en del av kommunens areal vedtas med rettsvirkning.

Temaplaner

Temaplaner er planer for bestemte tjenesteområder eller tema. Planene er mer konkrete enn kommunedelplanene og skal vise hvordan overordnede mål skal følges opp og iverksettes. Noen planer er lovpålagte, ellers står kommunen fritt til å velge hva det er hensiktsmessig å lage temaplaner for. Temaplaner må ikke følge prosesskravene i plan- og bygningsloven.

Reguleringsplaner

Reguleringsplaner brukes for å følge opp kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner eller krav fastsatt i områderegulering. Det er to typer reguleringsplaner; områderegulering og detaljregulering. Planene er juridisk bindende og består av plankart med tilhørende bestemmelser og beskrivelse. Planene behandles i tråd med prosesskravene i plan- og bygningsloven.

Handlingsprogram

Handlingsprogrammet knytter sammen mål, tiltak og prioriteringer og sikrer sammenhengen mellom oppfølgingen av kommunes planer og økonomiplanlegging. De økonomiske rammene bygger på ramme faktorer i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet.

Kommunens handlingsprogram omfatter kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan med årsbudsjett:

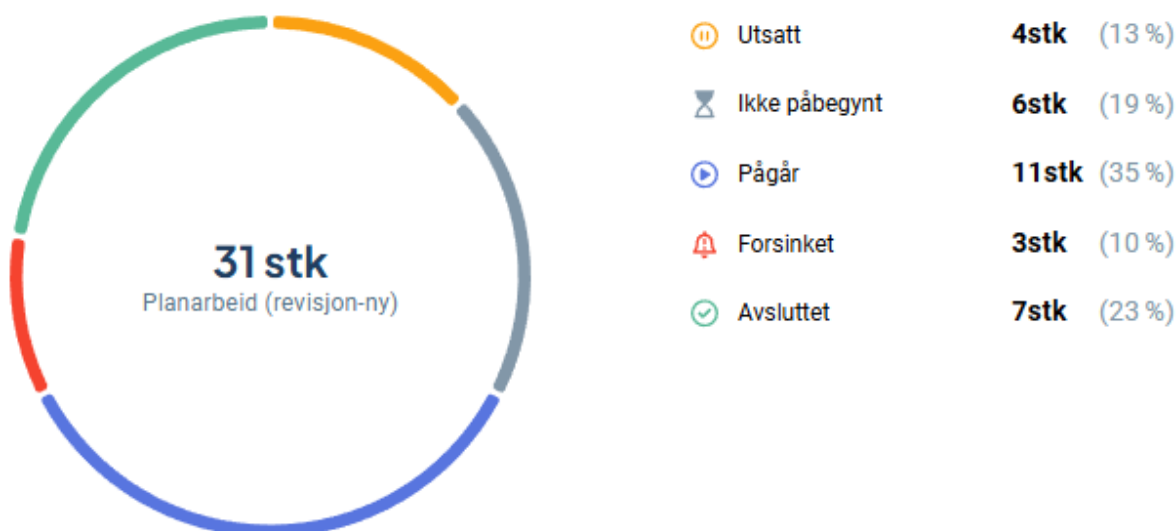
- Handlingsdelen har en tidshorisont på 4 år og skal rulleres årlig. Det inneholder mål for hva som skal oppnås i perioden og tiltakene som skal føre dit.
- Økonomiplanen viser hvilke konsekvenser tiltakene har for kommunens økonomi på sikt. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanen har et 4. års perspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen rulleres årlig.
- Årsbudsjettet er kommunens bevilgningsdokument, det vil si at vedtatt budsjett angir hvilke rammer bystyret har bevilget til kommunens virksomhet det kommende året. Rammene er bindende for rammeområdene. Årsbudsjettet skal baseres på realistiske anslag for inntekter og utgifter i løpet av året.

Planer i planperioden

Planstrategi for 2024–2027 ble vedtatt i bystyret 7.3.2024.


29 planer inngår i vedtatt planstrategi. 1 plan er kommet til etter at planstrategien ble vedtatt. I tillegg inngår kommunens handlingsprogram i oversikten.

Diagrammet under viser statusfordelingen for planarbeidet samlet ved utgangen av september 2025: 4 utsatt, 6 ikke påbegynt, 11 pågående, 3 forsinket, 7 avsluttet.







Tabellene på neste side viser status per plan ved utgangen av september 2025.














Kommuneplan










Plandokument Sist vedtatt	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2036 2024-12-12	Revisjon 2024-04-01 2024-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet

Kommunedelplan



Plandokument Sist vedtatt	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Helhetlig plan for helse og omsorg 2020-2030 2021-10-07	Revisjon 2027-01-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Kommunedelplan for Frei - delområde 1 - Møst/Flatsetsund/Flatsetøy/Ohr	Ny 2024-06-20 2026-12-25	Plan og byggesak	 Pågår
Kommunedelplan for Frei - delområde 2	Ny 2027-01-01	Plan og byggesak	 Ikke påbegynt
Oppvekstplan 2019-2027 2021-10-07	Ny 2026-03-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt

Temaplan


Plandokument Sist vedtatt	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028 2024-06-13	Revisjon 2024-04-01 2024-06-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Bibliotekplan	Ny 2024-04-01 2024-12-25	Kultur	 Utsatt
Boligsosial plan for mennesker med psykisk helse og rusutfordringer 2024-2030	Ny 2022-09-08 2025-04-25	Kommunedirektørens kontor	 Forsinket
Campus Kristiansund - bygging av langvarige partnerskap	Ny 2024-04-01 2025-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågår
Eiendomsstrategi 2025-2034	Revisjon 2024-08-20 2025-05-22	Eiendomsdrift	 Avsluttet
Energiplan 2025-2028 2023-04-13	Revisjon 2025-05-07 2025-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågår
Fysisk aktivitet og friluftsliv 2011-2018 2010-10-26	Revisjon 2019-04-11 2024-06-25	Kultur	 Pågår
Hovedplan for avløp og vannmiljø 2026-2036 2012-06-19	Revisjon 2024-10-03 2026-09-25	Kommunalteknikk	 Pågår
Hovedplan for vannforsyning 2024-2034 2010-06-22	Revisjon 2022-02-03 2025-06-25	Kommunalteknikk	 Forsinket
Kommunal Digital Gestalt	Revisjon 2024-05-01 2025-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Forsinket
Kompetansebehov og rekruttering 2024-2027	Ny 2024-04-01 2025-12-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågår
Kristiansund kommune - en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver 2023-2026 2024-11-23	Revisjon 2026-01-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Kulturskoleplan	Ny 2024-10-31 2027-08-25	Kultur	 Pågår

Plandokument Sist vedtatt	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Kunstplan	Ny 2024-10-01 2025-12-25	Kultur	 Utsatt
Næringsplan 2024 - 2028 2024-09-26	Ny 2022-09-28 2024-02-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Overordnet beredskapsplan 2024-06-13	Revisjon 2020-01-06 2024-06-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Parkeringspolitisk plan 2017-2025 2017-08-31	Revisjon 2024-09-01	Kommunalteknikk	 Utsatt
Plan for frivillighet	Ny 2026-01-01	Kommunedirektørens kontor	 Ikke påbegynt
Plan mot avfall på avveie 2026 - 2032 2023-04-13	Revisjon 2025-02-17 2026-10-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågår
Samferdselsplan			
Trafikksikkerhetsplan 2019-2023 2019-05-02	Revisjon 2024-09-01	Kommunalteknikk	 Utsatt
Veteranplan 2024-2028 2024-05-30	Revisjon 2023-05-01 2024-03-25	Kommunedirektørens kontor	 Avsluttet
Vi skal være der barna er!	Ny 2024-10-22 2025-10-25	Kommunedirektørens kontor	 Pågår

Reguleringsplan

Plandokument Sist vedtatt	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Omregulering av et eller flere av områdene: Løkkemyra, Innlandet, H. Brinchmannsvei og/eller Stortua	Revisjon 2026-01-02	Plan og byggesak	 Ikke påbegynt
Oppheving av eldre reguleringsplaner i området ytrebydel/Batterihammeren/ Stavnesveien	Revisjon 2024-06-20 2025-12-25	Plan og byggesak	 Pågår

Andre

Plandokument Sist vedtatt	Planarbeid Oppstart Ferdigstillelse	Utførende enhet	Status
Handlingsprogram 2026–2029	Ny 2025-04-23 2025-12-25	Økonomiseksjon	 Pågår

Styringssystemet

Styringssystemet er todelt:

- Virksomhetsstyringssystemet er et ledelsesverktøy som forenkler og effektiviserer prosesser og ivaretar styring og kontroll i virksomheten.
Systemet omfatter
 - plan- og rapporteringsprosesser
 - ulike styringsmodeller innenfor mål- og resultatstyring, bærekraft, politiske vedtak, eierstyring, statlige tilsyn, egenkontroll samt læring og forbedring
- Kvalitetssystem bidrar til kvalitetsledelse-/styring og kvalitetsforbedring i hele organisasjonen.
Systemet omfatter
 - risikostyring og ROS-analyser (risiko- og sårbarhetsanalyser)
 - dokumentasjon og dokumentstyring
 - rapportering og behandling av avvik/uønskede hendelser og forbedringsforslag
 - korrigerende tiltak
 - varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen

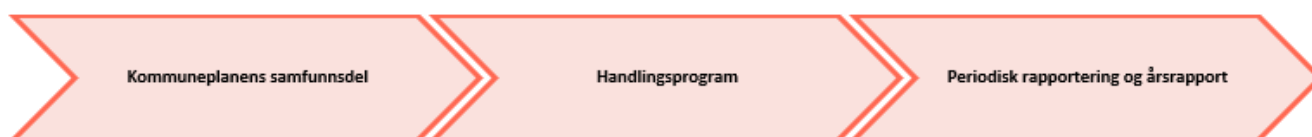
Integrasjoner med ulike fagsystem og databaser bidrar til effektiv dataflyt.

Den røde tråden i styringssystemet

Styringssystemet skal sikre implementering og oppfølging av det som er planlagt og vedtatt. God styring skal sikre betryggende kontroll og kontinuerlig forbedring i virksomheten basert på mål- og resultatstyring, internkontroll og risikostyring.

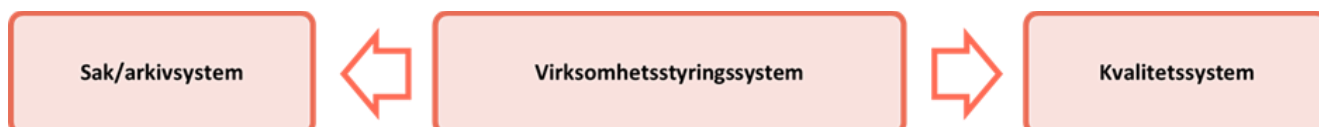
Det skal være en rød tråd i kommunens styringskjede:

- fra kommuneplanens samfunnsdel
- via handlingsprogrammet
- til periodisk rapportering/årsrapport



Figuren viser den røde tråden i styringskjeden.

Der det er mulig skal det også være en rød tråd mellom ulike fagsystem.



Figuren viser et eksempel på den røde tråden fra virksomhetsstyringssystemet og ut til kvalitetssystemet og saksbehandlings- og arkivsystemet, hvor referanse til henholdsvis id-nummer og sak-/arkivnummer utgjør den røde tråden mellom systemene.

Mål- og resultatstyring

Kommunens mål- og resultatstyring er basert på den røde tråden i plansystemet.

Indikatorer og resultatmålinger gjør det mulig å følge med på graden av måloppnåelse i forhold til bærekraftsmål og hovedmål i kommuneplanen. Taksonomi/klassifiseringsmodeller letter arbeidet med å sortere og finne gode og riktige indikatorer og aktiviteter. Utvelgelse av indikatorer og utvikling av en egen emisjonskatalog, som omfatter alle bærekraftsdimensjonene (økonomi, sosial og miljø), er viktige verktøy i kommunens bærekraftsarbeid.

U4SSC (United for Smart Sustainable Cities Initiative) er ett av indikatorsettene kommunen benytter til måling og kartlegging av bærekraftstatus.



Figuren viser den røde tråden i plansystemet med målepunkter.

RAKID er modellen kommunen benytter for å kunne velge aktiviteter som har høyest effekt på målene vi har satt oss. RAKID, hvor resultatet (R) definerer hvilke aktiviteter (A) som skal iverksettes. Aktivitetene bygger på kunnskap (K), både menneskelig og kunstig. For å ha den nødvendige kunnskapen trenger vi lett tilgjengelig informasjon (I) som definerer hvilke data (D) vi trenger å samle inn.

Prioritering og aktivitetsutvelgelse gjennomføres i eget system/plattform, henholdsvis Påkobla Styri og Påkobla Vegvisir, mens oppfølging og rapportering skjer i kommunens virksomhetsstyringssystem.



Figuren viser hvordan planlegging (politisk) og operasjonalisering (administrativt) henger sammen og ivaretar den røde tråden.

Mål- og resultatstyringen har en egen klimadel som omfatter innsamling, analyse og rapportering av klimadata for å overvåke og styre klimaeffekter og utslipp. Klimadataene benyttes til utarbeidelse av kommunens klimabudsjett og klimaregnskap.

Internkontroll og risikostyring

Kommunen skal ha risikobasert internkontroll - risikostyring - for å forebygge og unngå uønskede hendelser.

Formålet med risikostyring er å identifisere, vurdere, håndtere og følge opp risiko slik at den er innenfor akseptabelt nivå. ROS-analyser er et viktig hjelpemiddel for risikostyring og bidrar til at ledere og ansatte får økt bevissthet om risikoer i egen virksomhet og motiveres for forebyggende arbeid, nødvendige endringer og forbedringer. Risikostyring ivaretas også gjennom god avviksbehandling hvor rapporterte hendelser blir analysert/vurdert og nødvendige tiltak iverksatt for å forebygge/hindre gjentakelse.

Internkontroll er systematisk arbeid og dokumentasjon av egen praksis, forbedring av arbeidsmetoder og samhandling for å sikre måloppnåelse samt unngå lovbrudd og andre uønskede hendelser.

Internkontroll er en del av kommunes egenkontroll. Egenkontrollen er todelt, og består både av kontrollutvalgets virksomhet og kommunedirektørens internkontroll med administrasjonens virksomhet

- Kontrollutvalget fører løpende kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av bystyret. På bestilling fra kontrollutvalget gjennomfører kommunens revisor forvaltningsrevisjoner, regnskapsrevisjoner/etterlevelseskontroller og eierskapskontroll.
- Kommunedirektørens internkontroll er den samlede kontrollen administrasjonen fører med egen virksomhet.

Statlige tilsyn kommer i tillegg til kommunens egenkontroll. Statsforvalteren og andre tilsynsmyndigheter fører tilsyn med kommunens plikter samt kommunens internkontroll med pliktene.

Resultater fra kommunens egenkontroll og statlige tilsyn registreres og behandles i kvalitetssystemet.

Prosess og resultat følges opp i virksomhetsstyringssystemet.

Kommunelovens krav til internkontroll

- Virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering (§ 25-1a):
 - Mål og oppgaver fremgår av dokumentene i kommunens styringskjede (kommuneplanens samfunnsdel - handlingsprogram - årsrapport) og i kommunens planverk.
 - Organisasjonskart er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.
- Nødvendige rutiner og prosedyrer (§ 25-1b):
 - Dokumentasjon relatert til kvalitet og internkontroll (retningslinjer, prosedyrer, veiledninger, sjekklister, flytkart med mer) er samlet og lagret i kvalitetssystemet. Dette omfatter all dokumentasjon på alle nivåer i organisasjonen som skal være tilgjengelig for alle ansatte i den daglige utøvelsen av arbeidet (slik gjør vi det hos oss).
- Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik (§ 25-1b):
 - Avvik og forbedringsforslag meldes, behandles og følges opp i kvalitetssystemet.
 - ROS-analyser gjennomføres i kvalitetssystemet.

- Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig (§ 25-1c):
 - Kommunens prosedyrer for internkontroll skal dokumenteres på lik linje med øvrig dokumentasjon i kvalitetssystemet. Dette omfatter ulike former for internkontrolltiltak med tilhørende maler for gjennomføring.
 - Viktige aktiviteter i internkontrollen dokumenteres i virksomhetenes årshjul.
 - Internkontrollen rapporteres/dokumenteres i sin helhet i kommunens periodiske rapporter.
- Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll (§ 25-1d):
 - Evaluering, læring og forbedring skjer fortløpende gjennom oppfølging og analyse av avvik og avviksstatistikk, bruk av risikovurderinger/ROS-analyser og oppdatering av dokumentasjon for kvalitet og internkontroll (dokumentrevisjoner) i kvalitetssystemet samt styringsinformasjon fra styringsmodeller og rapportering i virksomhetsstyringssystemet.

Læring og forbedring

Overvåking av internkontrollen skjer gjennom interne revisjoner og ledelsens gjennomgang. Slik sikrer vi at den fungerer som forutsatt og bidrar til kontinuerlig læring og forbedring.

Kartlegging/tilbakemeldinger gjennom undersøkelser og medvirkning fra folkevalgte, ansatte, brukere og innbyggere er også viktige elementer i kommunens kvalitets- og forbedringsarbeid.

Resultater registreres og følges opp i virksomhetsstyringssystemet.

Resultatoppfølging og rapportering

Systematisk og strukturell resultatoppfølging og rapportering er en viktig del av styringsprosessen, og en forutsetning for å sikre kontinuerlig videreutvikling av tjenestene, forvaltningen og samfunnet.

Oppfølging/rapportering i styringsmodeller og utarbeidelse av rapporter skjer i virksomhetsstyringssystemet.

Måned- og kvartalsrapporter gir en underveisvurdering av status og måloppnåelse for utvalgte hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel, mens årsrapporten gir en samlet vurdering av status og måloppnåelse for alle hovedmålene.

[Vedtatte rapporter ligger ute på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\).](http://kristiansund.kommune.no)

Eierstyring

Eierskapsmeldingen er det overordnede politiske styringsinstrumentet for kommunens eierstyring. Dokumentene eierskapspolitikk og eierskapsberetning utgjør kommunens eierskapsmelding:

- Eierskapspolitikken utgjør rammeverket, det vil si kommunens formål med eierinteressene og prinsipper for forvaltning av selskaper og eiendeler. Eierskapspolitikken rulleres hvert fjerde år etter valg.
- Eierskapsberetningen er kommunens årlige rapportering om kommunale eierinteresser. Beretningen gir en samlet oversikt over kommunens eierportefølje ved utgangen av rapporteringsåret, sentrale bevegelser i valgperioden, og utfyllende informasjon om kommunens hel- og deleide aksjeselskaper, kommunale foretak og interkommunale selskaper.

Kommunens folkevalgte oppdateres månedlig om sentrale endringer i de ulike selskapene gjennom kunngjøringer fra registeropplysningene i Brønnøysundregistrene.

Offentlige data knyttet til selskap og økonomi oppdateres via integrasjoner mot henholdsvis Brønnøysundregistrene og Proff Forvalt.

Ajourhold av selskaper, rapportering og utarbeidelse av styringsdokumenter skjer i virksomhetsstyringssystemet.

[Eierskapsmeldingen ligger ute på kommunens nettside \(kristiansund.kommune.no\).](http://kristiansund.kommune.no)

Utvikling og innovasjon

Utviklings- og innovasjonsarbeid skal bidra til å finne gode og bærekraftige løsninger som sikrer kontinuerlig videreutvikling av tjenestene, forvaltningen og samfunnet.

Kommunens digitale plan - Kommunal Digital Gestalt (KDG) - ligger til grunn for arbeidet med fremtidsrettet innovasjon.

SATSINGSOMRÅDER

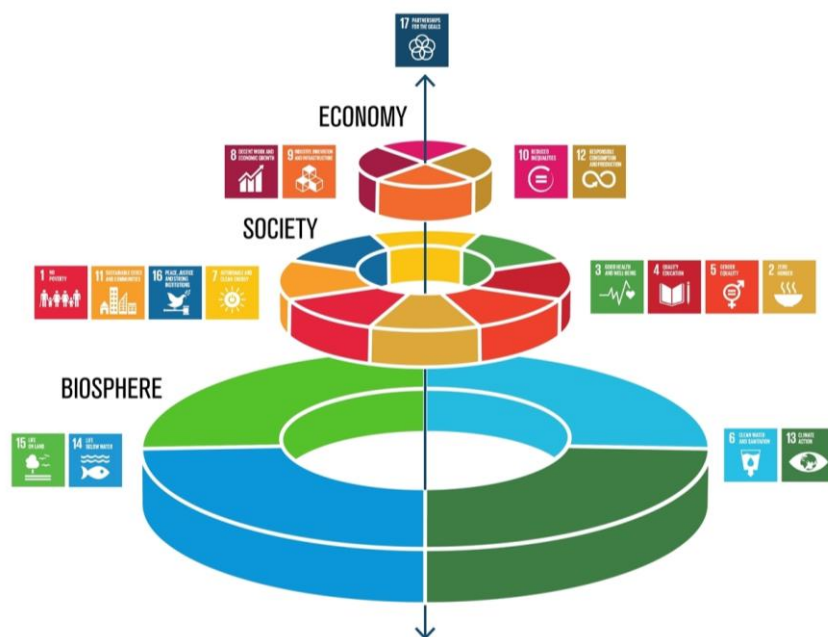
Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene består av 17 mål og 169 delmål som skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene er inndelt i tre dimensjoner – økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft. Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene.



Illustrasjonen viser FNs 17 bærekraftsmål.

Kilde: FN-sambandet

I utgangspunktet er alle FNs bærekraftsmål likestilte; ingen mål er viktigere enn andre. Bryllupskakemodellen viser at noen mål er mer grunnleggende enn andre. Modellen viser at de ulike bærekraftsmålene henger sammen og er avhengige av hverandre. Om vi skal bidra til en bærekraftig utvikling, kan vi derfor ikke bare velge oss ett mål og ikke bry oss om de andre.



Illustrasjonen viser bryllupskakemodellen inndelt i dimensjonene.

Kilde: Stockholm Resilience Centre

Kristiansund sine åtte utvalgte bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål samt kommunens verdigrunnlag utgjør rammeverket for utviklingen av Kristiansundsamfunnet og kommuneorganisasjonen. Åtte bærekraftsmål er valgt ut som de mest vesentlige, og disse danner utgangspunkt for følgende satsingsområder i kommuneplanen:

- God helse og livskvalitet
- God utdanning
- Ren energi til alle
- Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Livet i havet
- Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner
- Samarbeid for å nå målene

Utvelgelsen av bærekraftsmålene er gjort gjennom individuell prioritering av bystyrets medlemmer.



Illustrasjonen viser kommunens åtte utvalgte bærekraftsmål.

Kilde FN-sambandet

Bærekraftsmålene/satsingsområdene representerer de tre bærekraftsdimensjonene i bryllupskakemodellen og påvirker hverandre på ulike måter. Hvert område inneholder hovedmål (slik vil vi ha det) og strategier (slik gjør vi det) for hvordan vi skal møte langsiktige utfordringer. Vi skal være både varm, klok, smart og modig i våre valg og handlinger mot et mer bærekraftig samfunn og organisasjon.

Kristiansund har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene. Når kommunen tar beslutninger, må disse vurderes opp mot alle de tre dimensjonene. Det gjennomføres årlige prioriteringer i handlingsprogrammet for å iverksette tiltak som er rammet inn av målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Bærekraftig utvikling - samarbeid

Bærekraftsmål 17 understreker at partnerskap og samarbeid er nødvendige for å oppnå bærekraftig utvikling. Det krever innsats fra alle samfunnssektorer og på alle nivåer – fra globale initiativer til lokale prosjekter – for å sikre at de andre 16 bærekraftsmålene kan realiseres. Gjennom samarbeid kan vi dele ressurser, kunnskap, og teknologi som er nødvendige for å skape en mer bærekraftig og rettferdig verden.

Samarbeid for å nå målene



HOVEDMÅL 1 - slik vil vi ha det

Vi skal samarbeide og samhandle på alle nivå - globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal inngå handlekraftige partnerskap og samarbeidsformer.
- Vi skal være en foretrukken og innovativ samarbeidspartner.
- Vi skal ha en god delingskultur og bidra med kunnskap og kompetanse på ulike arena.
- Vi skal styrke bolyst og bosteds- og næringsattraktivitet gjennom Nordmørssamarbeidet.
- Vi skal være et sterkt regionsenter i en samskapende region.
- Vi skal samarbeide aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet.

Dimensjon - økonomi

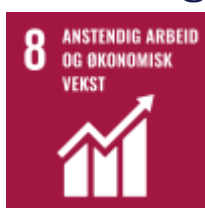
Økonomisk bærekraft handler om å sikre økonomisk trygghet for mennesker og samfunn gjennom langsiktig vekst og stabilitet, uten å forårsake skade på miljøet eller samfunnet.

Kommunen har i planperioden valgt å ha fokus på bærekraftsmål 8.



Illustrasjonen viser det utvalgte bærekraftsmålet innenfor den økonomiske dimensjonen.

Anstendig arbeid og økonomisk vekst



HOVEDMÅL 2 - slik vil vi ha det

Vi skal ha et inkluderende, bærekraftig og seriøst arbeidsliv.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal tilrettelegge for og støtte opp om, de som ønsker å skape og videreutvikle arbeidsplasser og styrke regionens fortrinn.
- Vi skal bidra til å utvikle bærekraftig og klimavennlig næringsaktivitet.
- Vi skal som regionens største arbeidsgiver utvikle kompetanse og mangfold i kommunen.
- Vi skal bidra til like muligheter for alle og sørge for at sårbare grupper ikke havner utenfor arbeidslivet.
- Vi skal bidra til trygge og gode arbeidsplasser for ungdom.
- Vi skal tilrettelegge for tilstrekkelig næringsareal for å øke arbeidsplassdekningen i regionsenteret Kristiansund.

HOVEDMÅL 3 - slik vil vi ha det

Vi skal utøve god eierstyring.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal følge opp vedtatt eierpolitikk og eierstrategier.

HOVEDMÅL 4 - slik vil vi ha det

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal ha en klar og forebyggende strategi i og på tvers av sektorer.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer, og opprettholde offensiv utvikling.
- Vi skal ha et helhetlig og effektivt virksomhetsstyringssystem.

HOVEDMÅL 5 - slik vil vi ha det

Vi skal være en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere.
- Vi skal være en arbeidsplass for læring og utvikling.
- Vi skal bygge heltidskultur.
- Vi skal se mangfold som en ressurs.
- Vi skal utvikle kompetente ledere som også er gode samskapere.
- Vi skal benytte lønn som personalpolitisk virkemiddel.
- Vi skal ha fokus på tillitsskapende arbeid og vektlegge tillitsbasert ledelse.

Dimensjon - sosial

Sosial bærekraft handler om å bygge samfunn som er rettferdige, inkluderende, og gir alle mennesker muligheten til å leve verdige og meningsfulle liv.

Kommunen har i planperioden valgt å ha fokus på bærekraftsmål 3, 4, 7, 11 og 16.



Illustrasjonen viser de utvalgte bærekraftsmålene innenfor den sosiale dimensjonen.

God helse og livskvalitet



HOVEDMÅL 6 - slik vil vi ha det

Vi skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal arbeide for tidlig innsats, tverrfaglig tilnærming og god samhandling.
- Vi skal tilrettelegge for virkemidler som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen helse og livskvalitet.
- Vi skal legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive og meningsfulle liv.
- Vi skal fremme psykisk helse i befolkningen.
- Vi skal sikre at personer som står i fare for å utvikle et rusproblem fanges opp og hjelpes tidlig.

HOVEDMÅL 7 - slik vil vi ha det

Vi skal gi innbyggerne grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal sikre et variert tjenestetilbud, sammenhengende brukerforløp og god koordinering mellom ulike fagområder.

God utdanning



HOVEDMÅL 8 - slik vil vi ha det

Vi skal ha samordna og virkningsfulle forebyggende tjenester for barn, unge og familier.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha inkluderende praksis i barnehager og skoler med vekt på læringsmiljø.
- Vi skal ta i bruk varierte opplæringsarenaer.
- Vi skal i vårt omstillings- og innovasjonsarbeid ha fokus på å være der barna er.

HOVEDMÅL 9 - slik vil vi ha det

Vi skal ha inkluderende, rettferdig og god utdanning for alle.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha god faglig kvalitet i skolene.
- Vi skal utvikle sterkere sosiale fellesskap i og rundt barnehager og skoler.
- Vi skal bidra til at barn og unge utvikler relevant kompetanse for fremtidens samfunn og arbeidsliv, med særlig vekt på yrkesrettede fag, teknologi, innovasjon og entreprenørskap.
- Vi skal være en pådriver for å utjevne kjønnsforskjeller på høyere og yrkesfaglig utdanning.
- Vi skal sikre gode overganger i barns oppvekst - helt fra svangerskap til videregående - og sørge for at alle har et godt grunnlag for å fullføre videregående opplæring og skape gode liv.

Ren energi til alle

**HOVEDMÅL 10 - slik vil vi ha det**

Vi skal være en energieffektiv kommune, som benytter fornybar energi, for å sikre det grønne skiftet.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal stimulere til fornybar energiproduksjon.
- Vi skal bidra til å avlaste strømmettet for å hindre effektknapphet.
- Vi skal stimulere til sikre og moderne energitjenester for alle.
- Vi skal energieffektivisere eksisterende bygg.
- Vi skal legge vekt på lav energibruk og lave klimagassutslipp ved nye utbygginger.

Bærekraftige byer og lokalsamfunn

**HOVEDMÅL 11 - slik vil vi ha det**

Vi skal ha bærekraftige og samordnede bolig-, areal- og transportløsninger som tilrettelegger for god og smart samfunnsutvikling.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha boliger som ivaretar ulike behov, befolkningsutvikling og endret alderssammensetning.
- Vi skal ha en arealstrategi som er fremtidsrettet.
- Vi skal bidra til gode og bærekraftige transportløsninger og tilrettelegge for tilfredsstillende veier, gang- og sykkeltraséer.
- Vi skal arbeide for et godt kollektivtilbud for alle.

HOVEDMÅL 12 - slik vil vi ha det

Vi skal være en fremtidsrettet, attraktiv og inkluderende kommune.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal benytte smarte og moderne løsninger, ha god infrastruktur og arenaer som stimulerer til utvikling.
- Vi skal ha en byutvikling med urbane kvaliteter og byrom som fremmer fellesskap, og er tilgjengelig for alle.
- Vi skal bidra til å etablere gode møteplasser, grøntområder og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter i nærmiljøet.
- Vi skal være en trygg by og bidra aktivt i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.
- Vi skal utvikle internasjonale Kristiansund og høste verdi fra vårt mangfoldige samfunn.

HOVEDMÅL 13 - slik vil vi ha det

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal bidra til omstilling til sirkulær økonomi.
- Vi skal kutte klimagassutslippene med 55 % innen 2030 og klimanøytralitet innen 2050.

HOVEDMÅL 14 - slik vil vi ha det

Vi skal ivareta naturmangfold og kulturminner, og sørge for balanse mellom vekst og vern.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal være restriktive og hensynta naturmangfoldet på land i vår videre utvikling.
- Vi skal ta vare på og videreutvikle Kristiansund sitt særpreg og identitet som positive elementer i stedsutviklingen.

HOVEDMÅL 15 - slik vil vi ha det

Vi skal ivareta samfunnssikkerhet og beredskap ved kriser, alvorlige hendelser og naturfarer.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal ha en beredskap som gjør oss i stand til å ivareta innbyggernes og andres liv, helse og grunnleggende behov.
- Vi skal ha en beredskap som sikrer samfunnsstabilitet i krisesituasjoner.
- Vi skal ha en beredskap som reduserer sårbarhet knyttet til klimaendringer.

Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner

**HOVEDMÅL 16 - slik vil vi ha det**

Vi skal ha god etisk standard på vår tjenesteyting og myndighetsutøvelse for å skape tillit og omdømme.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal etterleve kommunens verdigrunnlag og følge lover, regler og interne rutiner i forvaltningen av vårt samfunnsansvar.
- Vi skal fremme folkestyre og øke kunnskapen om demokratisk styresett.
- Vi skal ha innsikt i folkeretten og menneskerettighetene som en del av vår beredskap.
- Vi skal gjennomføre frie og rettferdige valg.

HOVEDMÅL 17 - slik vil vi ha det

Vi skal være en åpen kommune.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal tilrettelegge for god medvirkning og dialog for folkevalgte, ansatte, brukere og innbyggere.
- Vi skal gjøre det enkelt å få informasjon og innsikt i kommunens tjenestetilbud og forvaltning.

Dimensjon - miljø

Miljømessig bærekraft handler om å utvikle samfunnet sin evne til å ta vare på og beskytte naturen som en fornybar ressurs, for nåværende og fremtidige generasjoner.

Kommunen har i planperioden valgt å ha fokus på bærekraftsmål 14.



Illustrasjonen viser det utvalgte bærekraftsmålet innenfor den miljømessige dimensjonen.

Livet i havet



HOVEDMÅL 18 - slik vil vi ha det

Vi skal bevare våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og bidrar til utvikling.

STRATEGIER - slik gjør vi det

- Vi skal legge til rette for videre satsing på blå-grønn næringsaktivitet.
- Vi skal bidra til at havrommet er en effektiv og miljøvennlig ferdselsåre.
- Vi skal arbeide aktivt for å redusere alle former for havforurensning og ivareta naturmangfoldet i havet.

OMSTILLING

Kompetanse og rekruttering

Kompetanse og rekruttering – nøkkelen til bærekraftige tjenester

Kristiansund kommune står, som mange andre kommuner i Norge, overfor store demografiske endringer. Vi får flere eldre og færre barn og elever som trenger tjenester, samtidig som arbeidsstyrken blir mindre. Dette skaper komplekse utfordringer på tvers av sektorer/enheter og yrkesgrupper. I tillegg øker innbyggernes forventninger til hva politikere og kommunal sektor skal levere.

Kommunen, med hovedansvar for primærvelferdstjenestene, vil merke demografiske endringer sterkest. Når vi ikke har penger til å tilsette flere og ikke får tilgang til tilstrekkelig og nødvendig kompetanse, må vi tenke nytt. Vi må bruke inntektene til det de er tenkt til, bygge ned tjenester det er/blir mindre behov for å bygge opp der behovene øker. Vi må omstille for å finne nye måter å planlegge, organisere, lede og følge opp arbeidet på.

Et sentralt fokus er bedre oppgavedeling og samarbeid på tvers av stillinger, slik at

- kompetansen brukes der den trengs mest (tjenestefokus), og
- ansatte får brukt sin kompetanse best mulig (ansattfokus).

For å lykkes må vi se bemanning, fag/tjeneste og økonomi i sammenheng. Det er bakgrunnen for at kommunen nå ferdigstiller Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029 og samtidig ber alle tjenesteområder utarbeide egne delplaner som bygger på denne.

Temaplanen og delplanene danner grunnlaget for kommunens omstillingsarbeid de neste fire årene. Målet er å sikre bærekraftige tjenester gjennom tre hovedmål som henger tett sammen:

1. **Forsvarlige tjenester** – kommunen skal levere tjenester med riktig kvalitet, til rett tid og med nødvendig kompetanse og bemanning. Dette krever god organisering, helhetlig planlegging og evne til å se ressursbehov og tjenestekvalitet i sammenheng.
2. **En attraktiv arbeidsgiver** – kommunen skal tiltrekke, utvikle og beholde kompetente medarbeidere gjennom gode arbeidsvilkår, et godt arbeidsmiljø og meningsfulle oppgaver. Et stabilt og utviklende arbeidsmiljø reduserer turnover og sikrer kontinuitet i tjenestene.
3. **Bærekraftig og strategisk bemanningsplanlegging** – kommunen skal bruke ressursene målrettet og planmessig, med rett kompetanse på rett sted til rett tid, slik at tjenestene opprettholder kvalitet og bærekraft innenfor økonomiske rammer og lovverk.

Delplaner viderefører og konkretiserer temaplanen på tjenestenivå. De skal sikre gjennomføring, og bidra til utvikling og forbedringer i tjenesten. Måten kommunen er organisert på, i avdelinger, enheter og sektorer, kan ikke begrense nødvendig omstilling og utvikling. Delplanene skal bidra til at vi tenker helhetlig og på tvers av organisatoriske grenser – med utgangspunkt i tjenestens oppdrag og framtidige behov.

Dette arbeidet er ikke et tillegg til alt annet vi gjør, men selve grunnlaget for å sikre kvalitet, bærekraft og rett bruk av ressurser.

Når planene er på plass, vil de gi oss et felles system for ledelse, utvikling og læring – der økonomi, bemanning og tjenestekvalitet ses i sammenheng.

Arbeidet med delplanene skjer parallelt med ferdigstillingen av temaplanen, og involverer kommunalsjefer, enhetsledere, kompetanseleder, tillitsvalgte og vernetjeneste for å sikre forankring og realisme.

Dette planverket er en hovedpilar i kommunens omstillingsarbeid. Gjennom Handlingsprogrammet 2026–2029 følges arbeidet opp som en del av den ordinære styringsdialogen mellom kommunedirektør og arbeidsgiverrepresentantene.

Målet er å bygge en helhetlig og lærende virksomhet som kontinuerlig forbedrer samspillet mellom økonomi, bemanning og tjenestekvalitet – og som bruker planverket til å sikre kvalitet, ansvarlighet og utvikling i møte med framtidens utfordringer.

Økonomi

Sunn økonomisk drift gjennom målrettet omstilling

Kristiansund kommune står midt i et krevende økonomisk bilde, der økte utgifter, endrede demografiske forhold og høyt aktivitetsnivå utfordrer handlingsrommet. De siste årene har kommunen, som mange andre, hatt et svekket brutto driftsresultat – hovedsakelig drevet av sterk utgiftsvekst, som følge av manglende tilpasning av utgiftsnivået til inntektsnivået, samt press på tjenesteproduksjonen. For å sikre økonomisk balanse og langsiktig bærekraft må driften tilpasses nye rammevilkår og strammes inn på en planmessig og rettferdig måte.

Regjeringen peker tydelig på at økonomisk balanse i kommunesektoren må gjenopprettes gjennom varig tilpasning av driften, ikke ved hjelp av midlertidige overføringer eller lavere renter. Statsbudsjettet for 2026 slår fast at det ikke er renteutviklingen som skal redde kommuneøkonomien – utgiftene til drift må bringes i samsvar med inntektsnivået.

Den foreslåtte realveksten i frie inntekter gir kommunene et økt, men begrenset handlingsrom – utover de demografiske merkostnadene. Regjeringen presiserer at dette handlingsrommet må brukes til å styrke økonomisk balanse, ikke til nye tiltak. Dette innebærer et tydelig nasjonalt signal om moderasjon, prioritering og effektiv ressursbruk.

Samtidig forventes kommunene å omstille tjenestene i tråd med demografiske endringer:

- Utgiftsbehovet innen helse og omsorg øker med mer enn 50 milliarder kroner fram mot 2035, mens behovet for tjenester til barn og unge reduseres med rundt 12 milliarder.
- Kommunene må derfor vri ressurser og bygge ned kapasitet der behovet faller, og samtidig rigge organisasjonen for vekst innen eldreomsorg, helse, beredskap og kompetansetjenester.
- Staten legger til grunn at dette skjer innenfor eksisterende inntektsrammer.

Regjeringen har også utnevnt en nasjonal kommisjon for effektiv ressursbruk i kommunesektoren, som skal gi anbefalinger om hvordan personell og økonomiske ressurser kan brukes bedre. Kommisjonens arbeid skal støtte opp under kommunenes ansvar for å ta grep lokalt – og tydeliggjør at det ikke er et alternativ å fortsette som før. Dersom tiltak ikke settes i verk, vil det offentlige tjenestetilbudet gradvis svekkes.

Kristiansund kommune står dermed overfor samme realitet som resten av kommunesektoren: Økonomien må bringes i balanse gjennom varige grep, høyere produktivitet og smartere organisering – ikke gjennom kutt alene, men gjennom helhetlig styring, omprioritering og fornyelse av tjenestene.

Tre spor for økonomisk omstilling

Kommunedirektøren har iverksatt tre parallelle spor for å sikre både umiddelbare tiltak og langsiktig bærekraft:

1. Akutte økonomiske tiltak for å bremse utgiftsveksten.
2. Systematisk gjennomgang av inntektsgrunnlaget.
3. Strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan for fremtiden (Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026-2029).

1. Akutte økonomiske tiltak

Kommunen har satt i verk et sett med strakstiltak for å begrense videre kostnadsvekst og sikre kontroll i 2025-budsjettet. Tiltakene gjelder alle enheter og omfatter blant annet:

- Ingen nye prosjekter uten dokumentert finansiering eller tydelig gevinstrealisering.
- Innleie kun for å dekke sykefravær og lovpålagte vakanser – øvrig innleie krever godkjenning.
- Stans i opprettelse av nye stillinger i enheter med negativ prognose.
- Kritisk gjennomgang av alle driftsutgifter, avtaler og innkjøp.
- Kun nødvendig vedlikehold og deltakelse i lovpålagte kurs.
- Streng styring av overtidsbruk og krav om avspasering.

Målet er å stabilisere utgiftene umiddelbart og gjenopprette kontroll over driften – samtidig som nødvendige tjenester opprettholdes for innbyggerne.

2. Gjennomgang av inntekter

Parallelt med kostnadsreduksjon foretas en helhetlig gjennomgang av kommunens inntektskilder. Målet er å sikre at kommunen mottar alle lovpålagte tilskudd, refusjoner og gebyrinntekter den har krav på. Dette arbeidet skal gi et mer korrekt og bærekraftig inntektsgrunnlag, og bidra til at tiltakene for økonomisk balanse får varig effekt.

3. Temaplan for kompetansebehov og rekruttering – nøkkelen til fremtidens tjenester

Den langsiktige økonomiske balansen kan ikke oppnås uten en organisasjon som er rustet for fremtiden. Derfor er arbeidet med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029 et sentralt grep. Planen skal sikre at bemanning, økonomi og tjenestekvalitet ses i sammenheng og styres helhetlig.

Når økonomi, bemanning og kvalitet styres samlet, reduseres behovet for kortsiktige løsninger og brannslukking. Slik bygger kommunen en mer stabil og lærende organisasjon som er bedre rustet for fremtidens krav.

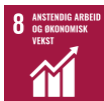
Veien videre

Omstillingsarbeidet skal sikre at Kristiansund kommune får langsiktig økonomisk balanse, økt handlingsrom og bærekraftige tjenester.

De neste årene blir preget av budsjett disiplin, prioritering og tett samspill mellom økonomi, organisering og kompetanseutvikling. Målet er å levere tjenester med riktig kvalitet og ansvarlighet, samtidig som kommunen står støtt økonomisk – også i møte med fremtidens utfordringer.

ØKONOMI

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST



Hovedmål 3

Vi skal være en økonomisk bærekraftig organisasjon med effektiv og god tjenesteproduksjon.

Strategier

- Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle handlingsregler.
- Vi skal ha tjenestetilbud og strukturer tilpasset økonomisk handlingsrom.
- Vi skal ha en klar og forebyggende strategi i og på tvers av sektorer.
- Vi skal legge demografisk utvikling til grunn for tjenester og prioriteringer, og opprettholde offensiv utvikling.
- Vi skal ha et helhetlig og effektivt virksomhetsstyringssystem.

Handlingsregler

For å sikre bærekraftig økonomistyring og etterleve kommunelovens krav til økonomisk balanse over tid, legger kommunen følgende prinsipper for økonomisk styring til grunn:

- Kommunen skal ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter over tid.
- Disposisjonsfondet bør over tid utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.
- Egenkapitalfinansieringen av ikke-rentable investeringer skal være minimum 25 %.
- Veksten i langsiktig gjeld eksklusivt startlån og selvkostområder bør over tid ikke overstige veksten i frie inntekter.

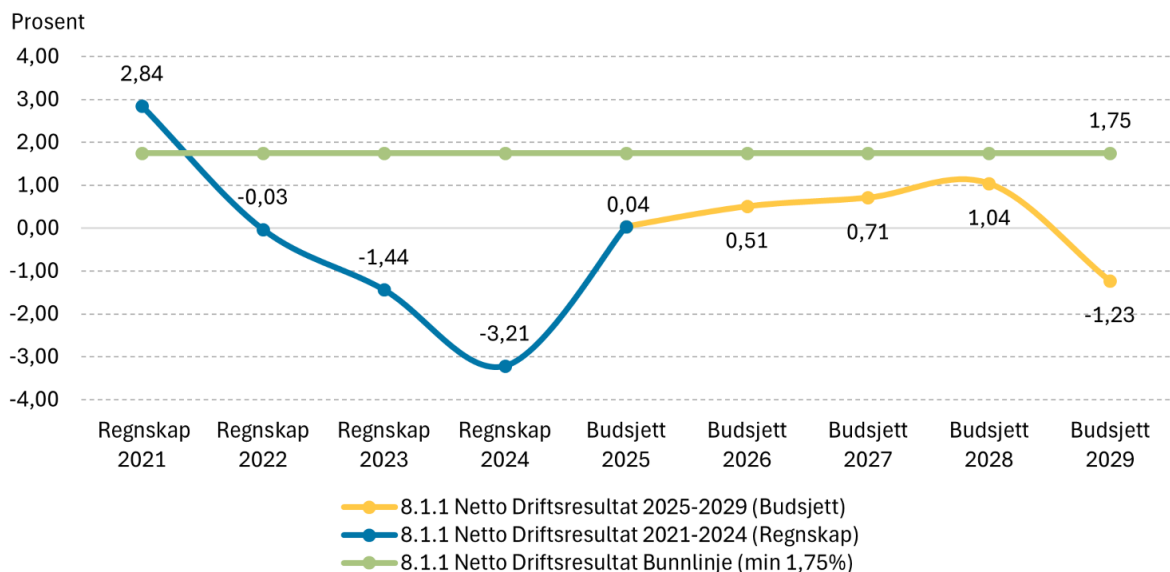
Handlingsreglene er vedtatt i gjeldende økonomireglement. Disse prinsippene skal følges opp og konkretiseres i handlingsdelen av kommunens økonomiplan. Ved eventuelle avvik fra reglene i en planperiode skal dette omtales eksplisitt, med tilhørende begrunnelse og vurdering av konsekvenser for kommunens økonomiske bærekraft.

Handlingsreglene benyttes som en del av beslutningsgrunnlaget i budsjett- og økonomiplanprosessen. Forholdet mellom investeringer, drift, fondsreserver og gjeldsutvikling vil være et resultat av kommunenes prioriteringer.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan vil overholde 3 handlingsregler og finansielle måltall for økonomistyringen. Det er uløste økonomiske utfordringer som medfører at handlingsreglene ikke overholdes i perioden. Dette gjelder handlingsreglene knyttet til netto driftsresultat, disposisjonsfond og vekst i langsiktig gjeld. Som en del av omstillingsarbeidet som er iverksatt for å løse kommunens økonomiske utfordringer i et kortsiktig og langsiktig perspektiv, vil handlingsreglene bli viktig å legge til grunn for å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi i det videre.

Sammenlignet med forrige økonomiplan viser forslaget til budsjett og økonomiplan 2026–2029 mindre avvik fra de finansielle handlingsreglene. Dette indikerer en positiv utvikling i retning av økt økonomisk bærekraft og bedre balanse mellom drift, investeringer og gjeld. Selv om utfordringer fortsatt gjenstår, og det vil være behov for fortsatt omstilling og prioriteringer i årene framover, peker utviklingen i en mer robust retning. Arbeidet med å styrke kommunens økonomiske handlingsrom og sikre langsiktig bærekraft vil derfor fortsette med uforminsket styrke.

Netto driftsresultat - minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter



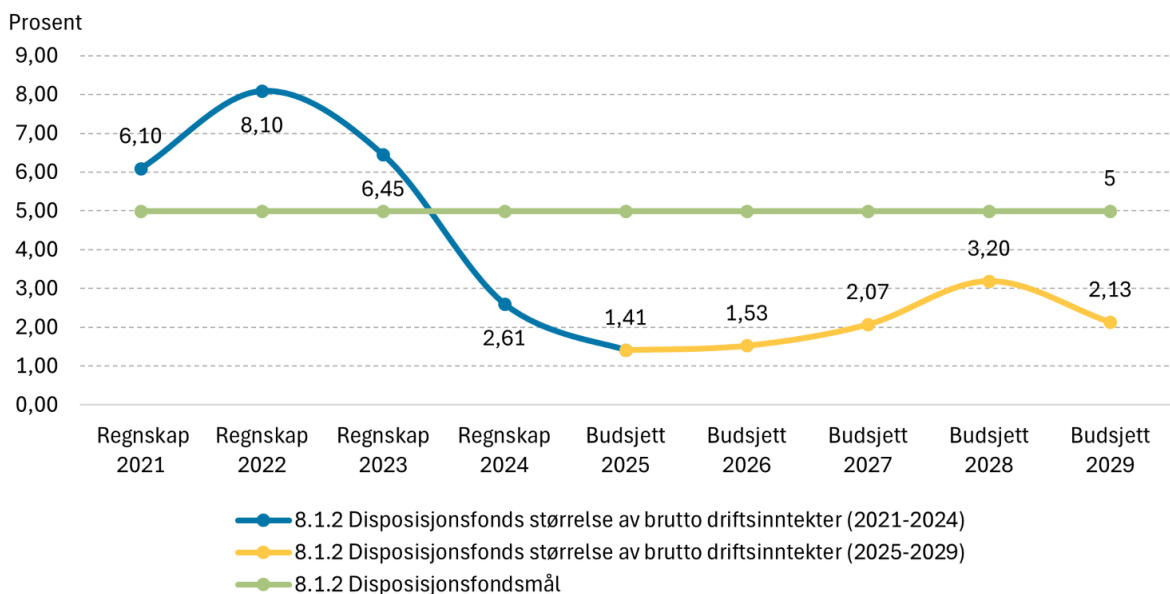
Grafen viser den prosentvise størrelsen i forholdet mellom netto driftsresultat og brutto driftsinntekter. Den blå linjen viser størrelsesforholdet i årene mellom 2021–2024 som er regnskapsført, og den gule linjen viser til størrelsesforhold gitt budsjett i fremtid.

Handlingsregelen for netto driftsresultat er en sentral indikator for kommunens økonomiske bærekraft. Det anbefalte måltallet for kommunesektoren er et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter. Dette nivået anses å være nødvendig for å kunne finansiere investeringer uten å øke lånegjelden, opprettholde tilstrekkelige reserver og håndtere uforutsette utgifter.

I kommunes forslag til budsjett og økonomiplan 2026–2029 legges det opp til avsetning til disposisjonsfond i årene 2026–2028, noe som viser en utvikling i retning av at netto driftsresultat styrkes og nærmer seg måltallet. I 2029 budsjetteres det med bruk av fond, som indikerer et midlertidig avvik fra handlingsregelen. Dette understreker behovet for videre omstilling og langsiktig arbeid for å sikre et stabilt driftsoverskudd.

Å oppnå et netto driftsresultat i tråd med måltallet er avgjørende for å bygge opp handlingsrom, tåle økonomiske svingninger og kunne gjennomføre kommunens planlagte store investeringer uten å svekke økonomisk bærekraft. Omstillingsarbeidet vil derfor fortsette med fokus på å styrke driften og sikre varig balanse mellom inntekter og utgifter.

Disposisjonsfond - minimum 5 % av brutto driftsinntekter



Grafen viser utviklingen i disposisjonsfondets andel av brutto driftsinntekter. Den blå linje viser regnskapsførte tall i årene 2021–2024 og gul linje visser budsjettert utvikling fremover.

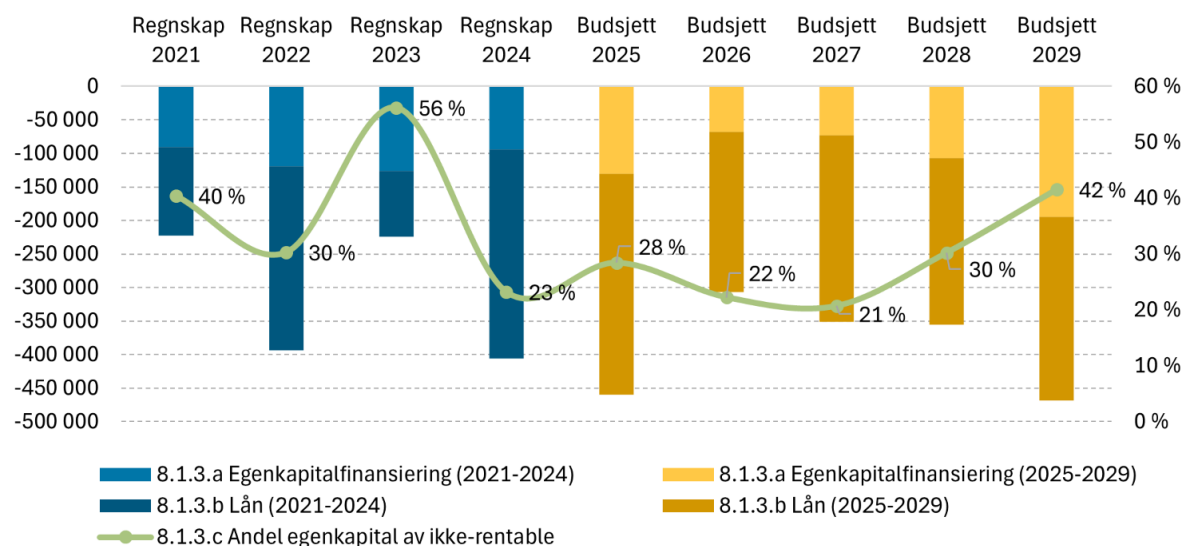
Handlingsregelen for disposisjonsfond innebærer at fondet over tid skal utgjøre minst 5 % av kommunens brutto driftsinntekter. Denne regelen overholdes ikke i planperioden.

Nedgangen i fondets andel skyldes blant annet reduserte inntekter fra integreringstilskudd, samt økte rente- og avskrivningskostnader. I tillegg er driftsutgiftene fortsatt høyere enn det inntektsnivået på lang sikt kan bære. Dette begrenser kommunens evne til å bygge opp fond i planperioden.

Det pågående omstillingsarbeidet er derfor avgjørende for å tilpasse driftsnivået til tilgjengelige inntekter og legge grunnlag for nye avsetninger i kommende økonomiplaner. En gradvis styrking av disposisjonsfondet vil bidra til økt økonomisk robusthet og bedre evne til å møte fremtidige svingninger i inntekter og utgifter.

Egenkapitalfinansiering av ikke-rentable investeringer - minimum 25 %

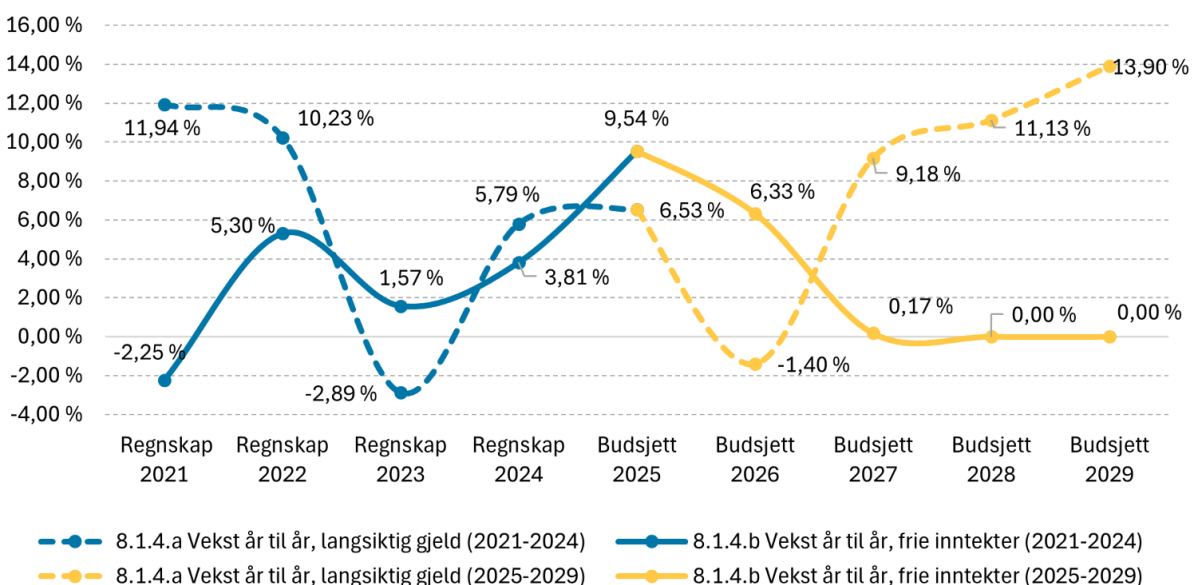
Tusen kroner



Grafen viser hvor stor andelen av ikke-rentable investeringer som er egenkapitalfinansiert. De blå søylene viser andelen egenkapital og totalt bruk av lån i regnskapet i årene 2021–2024, og de gule viser tilsvarende for 2025–2029 gitt budsjettprognoser. Den grønne linjen viser størrelsesandelen gitt i prosent og hvordan denne fluktuierer fra år til år. Herunder er egenkapitalfinansiering under investeringer hensyntatt momskompensasjon og tilskudd. Derav henger den kraftige økningen fra år 2027 til 2029 sammen med bygging av nytt sykehjem som medfører store tilskudd.

I årene 2028 og 2029 vises en markant økning på henholdsvis cirka 30 % økning i egenkapitalandel fra 2027–2028. Dette er en positiv konsekvens av oppstart av bygging av nytt sykehjem hvor kommunen får tilskudd fra staten. Det er også en økning på 40 % i egenkapitalandel fra 2028–2029. Dette er også en positiv konsekvens av tilskuddet fra staten i sammenheng med bygging av sykehjem samt at ingen nye store investeringer er foreslått.

Veksten i langsiktig gjeld eksklusiv startlån og selvkostområder - ikke overstige veksten i frie inntekter



Grafen viser prosentvis vekst fra år til år i frie inntekter (heltrukket linje) og langsiktig gjeld eksklusive startlån og selvkostområder (stiplet linje).

Fra og med 2027 vises en markant økning i langsiktig gjeld. Dette henger direkte sammen med oppstarten av byggingen av nytt sykehjem og ny skole på Frei, der hoveddelen av effekten fra skoleprosjektet kommer i 2027, mens sykehjemsprosjektet gir betydelig effekt i 2028 og 2029.

Handlingsregelen om at veksten i langsiktig gjeld ikke skal overstige veksten i frie inntekter overholdes ikke i planperioden.

Frie inntekter vises som 0 % vekst i årene 2027–2029, da budsjettet nivå er basert på 2026-kroner, og det er derfor ikke prognosert noen nominell vekst i disse årene. Dette innebærer at gjeldsveksten i perioden overstiger inntektsveksten, og at kommunen får en økende gjeldsbelastning i planperioden.

Utviklingen illustrerer tydelig at driftsutgiftene ikke er tilstrekkelig tilpasset inntektsnivået, og at kommunen må styrke driftsøkonomien for å kunne håndtere økte finansutgifter på en bærekraftig måte. De store investeringsprosjektene er nødvendige for å møte framtidige behov, men forutsetter en stram økonomistyring og tydelige prioriteringer.

Omstillingsarbeidet som er iverksatt må derfor videreføres og forsterkes for å sikre at driftsnivå, inntekter og gjeldsutvikling bringes i bedre balanse over tid. Dette er avgjørende for å bevare kommunens økonomiske handlefrihet og sikre en bærekraftig utvikling også på lengre sikt.

Statlige rammebetingelser

Regjeringen legger i forslag til statsbudsjett opp til en realvekst i frie inntekter med om lag 3,2 milliarder kroner eller 0,7 %. Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Dette er inntekter som kommunen kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Forslag til statsbudsjett legger klare føringer for bruken av den totale realveksten, og økningen i frie inntekter er forutsatt å finansiere endring i folketall og alderssammensetningen, lønns- og prisvekst samt ulike oppgaveendringer knyttet til den kommunale tjenesteytingen.

Selv om kommunen får en nominell vekst i frie inntekter på 4,4 % fra 2025 til 2026, utgjør dette i praksis ingen reell styrking av økonomien. Økningen dekker i hovedsak lønns- og prisvekst i tråd med forventet deflator på 3,5 % samt oppgaveendringer.

Kommunesektoren har fått et betydelig redusert handlingsrom siden 2021. I statsbudsjettene for 2021 og 2022 ble den faktiske lønns- og prisveksten klart undervurdert, og de påfølgende årene har ekstraordinær merskattevekst skjult de underliggende utfordringene. Når skatteinngangen nå avtar, slår effekten av det høye kostnadsnivået fullt ut.

Ifølge KS er kommunene i perioden 2020–2023 kompensert med over 10 milliarder kroner mindre enn den faktiske prisveksten skulle tilsi. Denne underfinansieringen har skapt et vedvarende kostnadsgap som kommunene selv må håndtere innenfor eksisterende budsjettammer. Sammen med høy lånegjeld og et driftsnivå som overstiger inntektene, bidrar dette til å presse kommuneøkonomien ytterligere i 2025 og fremover i ny planperiode.

Regjeringen er tydelig i sitt budskap i statsbudsjettet: kommunene må tilpasse utgiftsnivået til inntektene. Det innebærer at nye ressurser i liten grad kan brukes til tjenesteutvikling, men i hovedsak går til å opprettholde dagens aktivitetsnivå.

De øvrige inntektene består av øremerkede tilskudd, gebyrer og momskompensasjon. Disse inntektene er ikke med i denne oversikten.

[Det vises til KS sin samleside for statsbudsjettet for grunnlagstall og -informasjon fra både Kommunal- og moderniseringsdepartementet og KS selv \(ks.no\).](#)

Tabellen under viser makrotallene for kommunesektoren samlet i forslag til statsbudsjettet for 2026.

Makrodriver	Kommuner (milliarder kroner)
Maksimal foreldrebetaling barnehage	1,4
Kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole	0,05
Særordning for private barnehager med pensjon basert på kommunal tjenstepensjon	0,01
Nytt prøvegjennomføringssystem	-0,001
Økt andel basistilskudd fastleger - helårseffekt	0,48
Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av støtteordninger for enslig mor eller far	0,01
Pensjon for fosterforeldre	0,06
Endringer i barnevernsloven	0,02
Overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem	0,15

Endringer i oppgaver

Endringer i oppgavene vil gjenspeiles i tiltak under rammeområdene i handlingsdelen.

Innholdet i eventuelle tilleggsproposisjoner kan medføre at det blir ettersendt et notat til politisk behandling om det medfører endringer i oppgaver, ansvar og det økonomiske opplegget for kommunene etter forhandlinger. Regjeringen må nå framforhandle et flertall for statsbudsjettet på Stortinget gjennom komitébehandlingen i andre halvdel av november. Stortinget gjør sitt endelige vedtak om statsbudsjettet innen midten av desember.

Befolkningsutvikling og demografikostnader

I planperioden er det lagt til grunn befolkningsøkning. Den demografiske analysen viser at alderssammensetningen vil endre seg relativt mye gitt tidsperioden. Klart størst vekst er forventet å komme i aldersgruppen 67 år og eldre. Elevtallet er ventet å synke. Følgende områder må gis særlig oppmerksomhet med sikte på å opprettholde og tilpasse tjenestetilbudet:

- Barn og unge.
- Brukere med behov for sammensatte og ressurskrevende tjenester.
- Tilrettelegging for at kommunens ansvar i samhandlingsreformen ivaretas.
- Behov for utvikling og tilpasning av tilbudet til eldre og hjelpe-/pleietrengende.

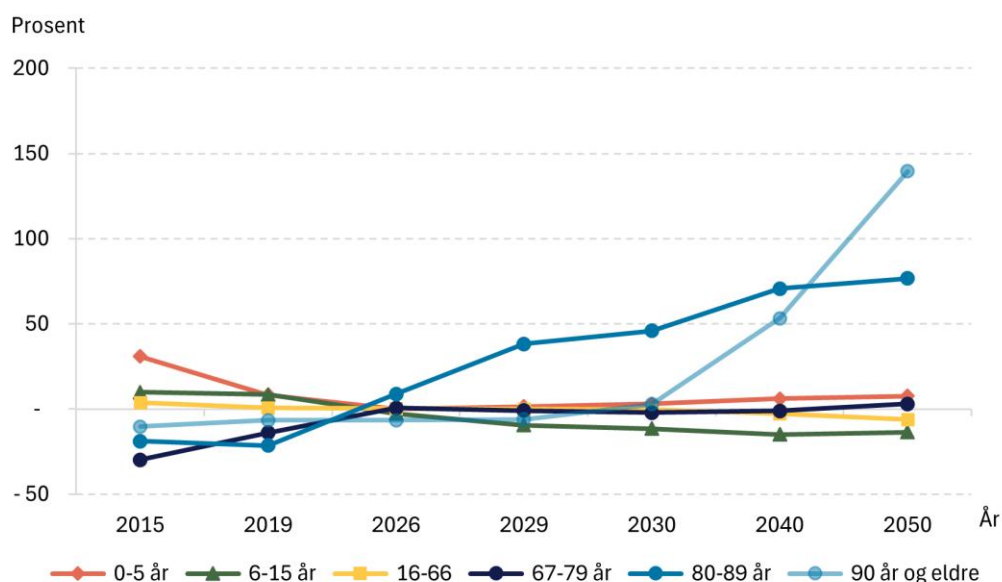
Endringer i både antall innbyggere og sammensetning av aldergrupper har stor betydning for planlegging og drift i årene framover.

Befolkningsutvikling

De demografiske faktorene som bidrar til befolkningsutviklingen er fruktbarhet, dødelighet og migrasjon. Migrasjon/flytting handler om innflyttinger/innvandring og utflyttinger/utvandring.

[Statistisk sentralbyrå \(SSB\) - fakta om befolkningsutviklingen i Kristiansund kommune \(ssb.no\)](https://ssb.no).

Prosentvis utvikling fra 2019–2050



Grafen viser befolkningsutviklingen i prosent i årene 2015 til 2050 fordelt på aldersgruppene 0–5 år, 6–15 år, 16–66 år, 67–79 år, 80–89 år samt 90 år og eldre.

Prognoser fra SSB viser at befolkningen i Kristiansund forventes å være noenlunde stabile frem til 2028, for deretter å øke svakt frem til 2050. Total befolkningsnedgang i perioden fra 2025 til 2050 er beregnet til 232 personer.

Den store endringen i befolknings sammensetningen vil ha langt større konsekvenser enn befolkningsnedgangen isolert. Dette vil kunne gi utfordringer knyttet til tjenestetilbud, tilgang på kompetanse samt kommunens by- og arealutvikling. Som regionsenter er vi avhengig av et sterkt omland. Videre innbyggervækst forventes derfor ikke å skje gjennom konkurranse med nabokommunene, men gjennom tilflytting fra utlandet og fra de største norske byene. Det er fra disse kompetansesentrene vi må hente nødvendig arbeidskraft til å fylle kommunens nøkkelrolle som tjenesteleverandør og utviklingsaktør.

Demografikostnader

Aldersgruppe	2025	2050	Endring i millioner kroner	Endring i prosent
0–5 år	418	414	-3	-1 %
6–15 år	1 158	1 023	-134	-12 %
16–66 år	3 261	2 967	-294	-9 %
67–79 år	346	352	5	2 %
80–89 år	229	440	211	92 %
90 år eller eldre	125	395	270	217 %
Sum utgifter	5 537	5 591	54	1 %

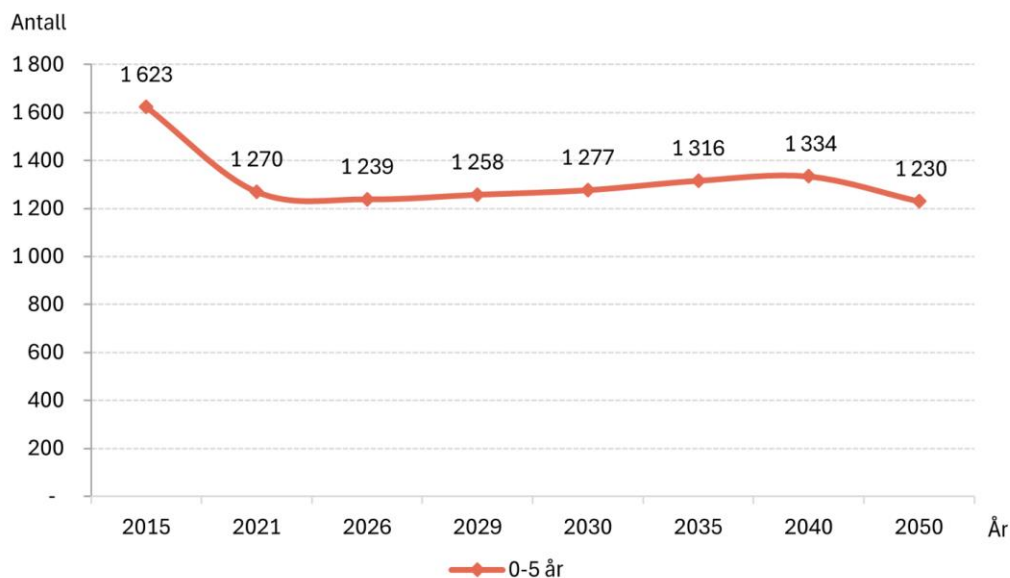
Kommunesektoren har ansvaret for blant annet barnehager, grunnskole og helse- og omsorgstjenester. Dette er tjenester som i hovedsak er rettet mot bestemte aldersgrupper av befolkningen, og hvor utgiftene blant annet påvirkes av den demografiske utviklingen.

I oppstillingene som følger er det benyttet tilnærmet samme aldersfordeling som det inntektssystemet opererer med. Dette gir et godt grunnlag for å kunne se potensielt press på tjenestetilbudet og for å få korrekt dimensjonering av tjenestene.

Befolkningsutvikling i Kristiansund fordelt på aldersgrupper

Aldersgruppe	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2050
0–5 år	1 245	1 240	1 239	1 250	1 255	1 258	1 230
6–15 år	2 662	2 626	2 557	2 476	2 431	2 376	2 321
16–66 år	15 701	15 771	15 822	15 828	15 816	15 770	14 348
67–79 år	3 591	3 652	3 675	3 644	3 624	3 615	3 710
80–89 år	989	1 077	1 171	1 300	1 385	1 488	2 066
90 år eller eldre	216	212	198	194	195	199	671
Sum innbyggere per 1.1	24 404	24 578	24 662	24 692	24 706	24 706	24 346

Barnehagealder



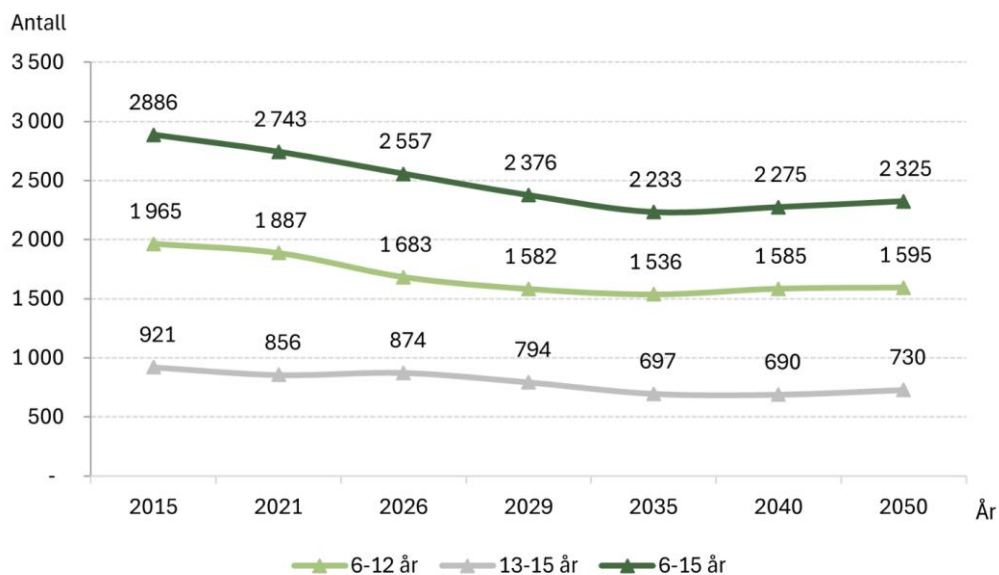
Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2015 til 2050 for aldersgruppen 0–5 år.

Antall barn mellom 0–5 år vil etter prognosene synke med 0,8 % fra 2025 til 2050.

Reduksjonen i antall småbarn vil medføre redusert volum på tjenestetilbudet primært innenfor barnehage, PPT, barnevern og helsestasjon.

Det er grunn til å understreke at tallene her er heftet med usikkerhet. Utviklingen for antall barn i barnehagealder vil være avhengig av utviklingen i aldersgruppen for innbyggere i fruktbar alder. Utviklingen i aldersgruppen for innbyggere i fruktbar alder vil være drevet av utviklingen i antall arbeidsplasser og hvorvidt vi lykkes med å være en attraktiv kommune. Trender innen utviklingen i gjennomsnittsalder for førstegangsfødende og utviklingen i tallet for reproduksjonsnivå vil være andre drivere for utviklingen i antall barnehagebarn.

Grunnskolealder

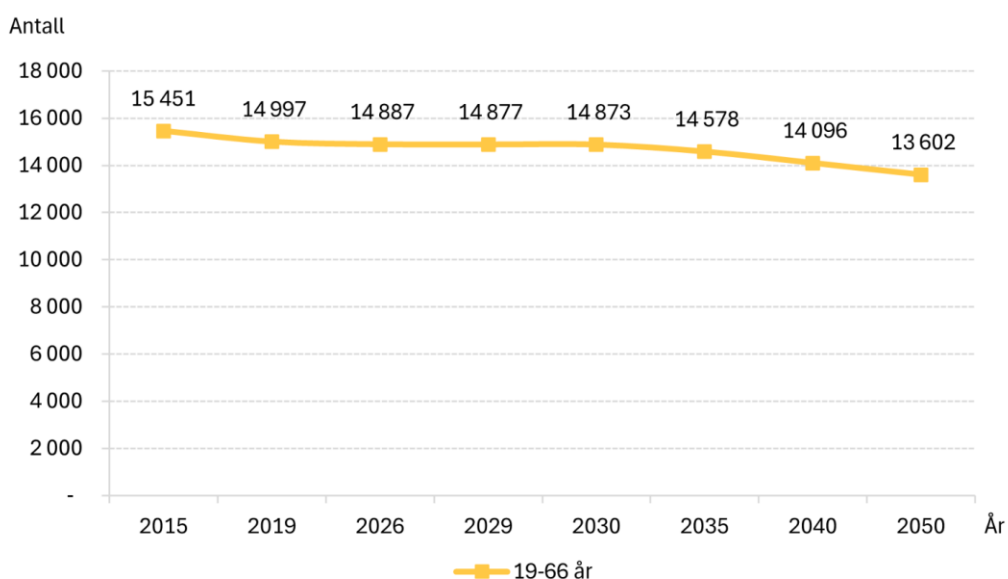


Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2015 til 2050 for aldersgruppene 6–12 år, 13–15 år og samlet for 6–15 år. Samlet viser prognosen en nedgang på 11,6 % for denne gruppen.

Antall innbyggere i skolepliktig alder vil etter prognosene gå ned i årene som kommer. Reduksjonen vil komme sterkt de første 10 årene basert på konkrete tall for utviklingen i antall barn i barnehagealder.

Utviklingen som har lagt press på økonomien i barnehagesektoren de siste årene vil etter hvert på samme måte legge press på skolestruktur og budsjetter i årene som kommer.

Yrkesaktiv alder



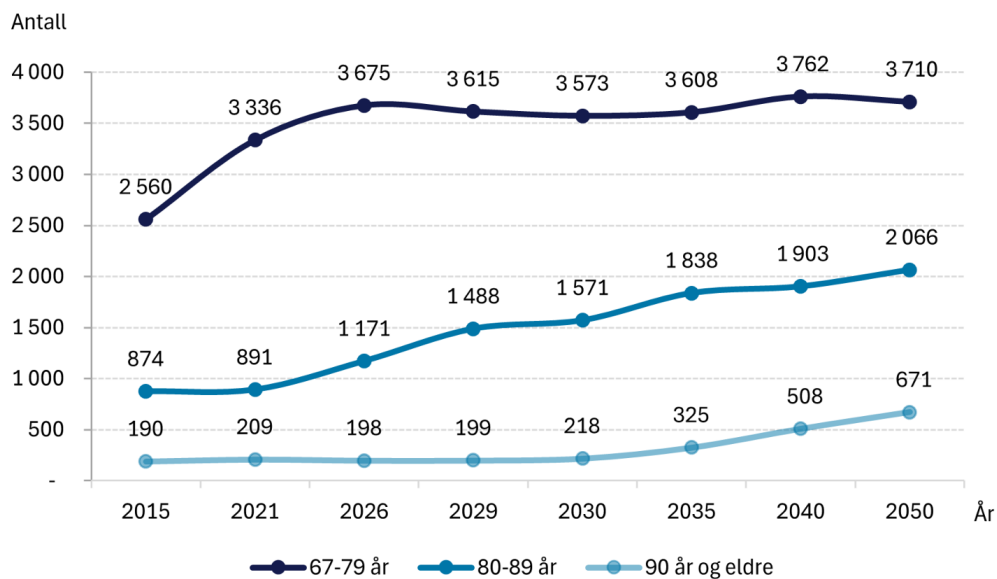
Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2015 til 2050 for aldersgruppen 19–66 år.

Antall innbyggere i yrkesaktiv alder vil etter prognosene reduseres med 9,0 %.

Denne aldersgruppen er de som etterspør færrest kommunale tjenester som finansieres over rammetilskuddet. Samtidig er denne gruppen den viktigste kilden til offentlige inntekter gjennom skatter og avgifter, til både stat og kommune. Det er også denne gruppen som må brukes til å yte tjenester til barnehage, skoler samt helse og omsorg. Framover kan det bli en dobbeltbunnet utfordring i at inntektsgrunnlaget til velferdsstaten blir redusert, samtidig som de offentlige utgiftene går opp.

Endringer innen denne aldersgruppen vil føre til redusert eller økning i behov for tjenestetilbudet primært innenfor tekniske tjenester, sosiale tjenester, psykisk helse og rus.

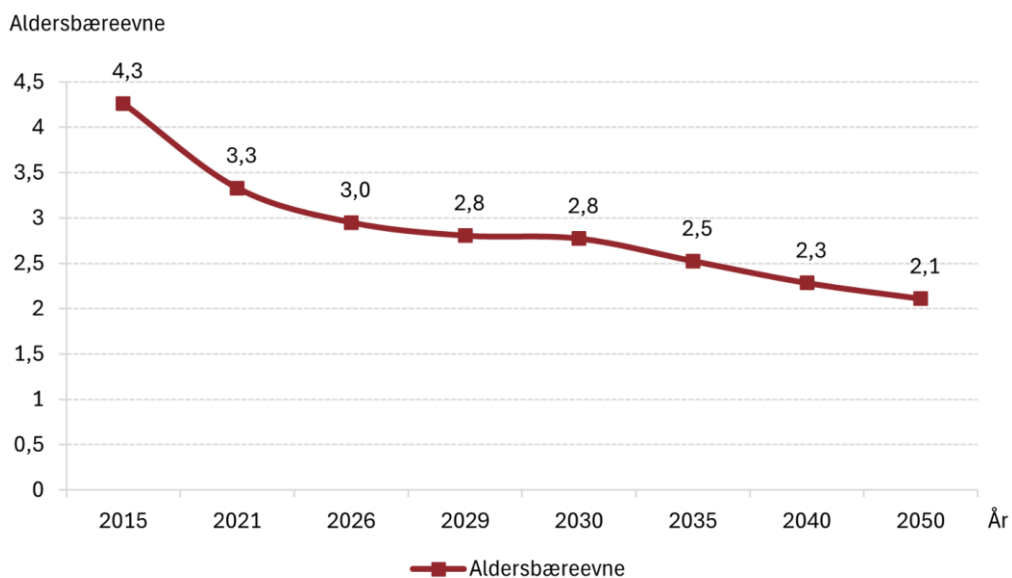
Eldre



Grafen viser befolkningsutviklingen i perioden 2015 til 2050 for aldersgruppene 67–79 år, 80–89 år og 90 år og eldre. Prognosen viser at antall eldre vil gå relativt mye opp i årene som kommer. Det gjelder innen alle aldersgrupper eldre. Det er spesielt de store kullene som ble født etter krigen som forklarer eldrebølgen Kristiansund nå står i. Prognosen fra 2026 til 2050 viser en økning på totalt 30,5 % i disse 3 aldersgruppene. Prognosene for disse aldersgruppene er mer sikre enn for yngre aldersgrupper. Erfaringsdata viser at det er relativt stor sjanse for at en innbygger som fyller 50 år i en kommune også vil bli gammel i den kommunen. Yngre aldersgrupper, under 50 år, har et mer mobilt flyttemønster.

Det er vedtatt å bygge nytt sykehjem i planperioden, noe som vil føre til økning av antall beboere i institusjon.

Aldersbæreevne



Grafen viser utvikling i av aldersbæreevne i perioden 2015 til 2050.

Aldersbæreevne er forholdet mellom den yrkesaktive befolkningen og den eldre delen av samfunnet. Aldersbæreevne gir derfor ofte et bilde på hvor mange yrkesaktive vi har i et samfunn for å "bære" den eldre personen. Grafen viser at det fra 2015 og til 2050 er forventet nedgang i aldersbæreevne på 51 %. Fra 2026 til 2050 er det forventet en nedgang i aldersbæreevnen i Kristiansund fra 3,1 til 2,1.

Driftsbudsjett

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan vil overholde flere handlingsregler og finansielle måltall for økonomistyringen. Det er uløste økonomiske utfordringer som medfører at flere av handlingsreglene ikke overholdes i perioden. Dette gjelder spesielt handlingsregel knyttet til netto driftsresultat og disposisjonsfond. Som en del av omstillingsarbeidet som er iverksatt for å løse kommunens økonomiske utfordringer i et kortsiktig og langsiktig perspektiv, vil handlingsreglene bli viktig å legge til grunn for å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi i det videre.

For å sikre et godt økonomisk handlingsrom og overholde økonomiske handlingsregler mot slutten av økonomiplanperioden, er det behov for transformasjon og tilpasning av tjenestene i takt med endrede behov, ønsker og prioriteringer. Det må jobbes godt i tjenestene fremover for å finne løsninger for å imøtekomme disse til dels uløste omstillingsbehovene.

Rammebetingelser og forutsetninger

I driftsbudsjettet er det innarbeidet en vekst i frie inntekter. På utgiftssiden er det tatt høyde for lønnsvekst, demografiendringer og prisjustering. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for 2025

- deflator - 3,5 %
- generell prisvekst - 2,0 %
- lønnsvekst - 4,0 %
- Innskuddsrenter i bank - 4,2 %
- lånerente - 4,2 % gjennomsnittlig rente på gjeld med flytende vilkår

Den kommunale prisveksten er høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,8 %), og må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp er annerledes enn innbyggernes.

For kommunen er anslaget på oppgavekorrigert vekst i frie inntekter for 2025 i statsbudsjettet satt til 12,5 millioner kroner. Det gir en forventet nominell vekst i frie inntekter på 4,4 % sett i forhold til forventet regnskap for 2025. Dette legger til grunn for det er økt handlingsrom basert på frie inntekter, medregnet den kommunale deflatoren på 3,5 %. Hovedårsaken til dette er at Kristiansund kommer godt ut av nytt inntektssystem.

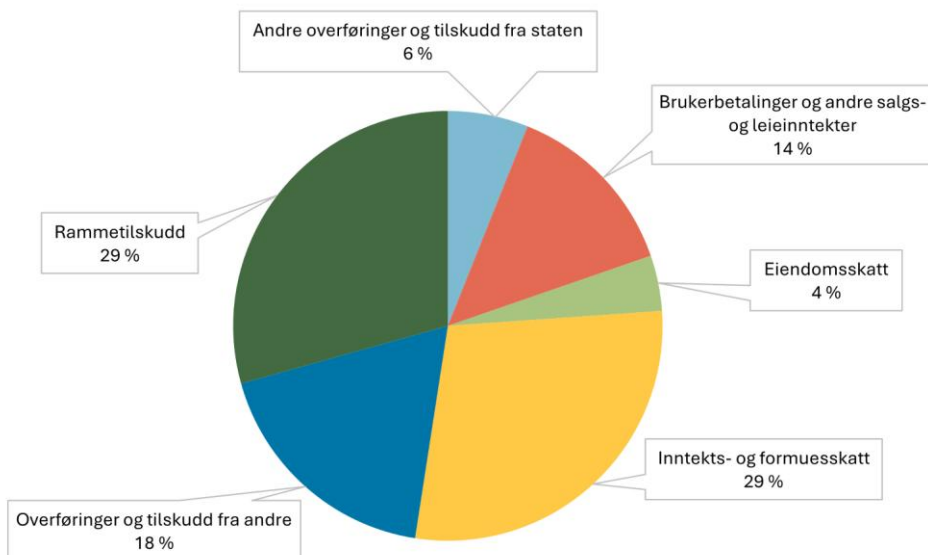
Forslag til betalingssatser (gebyrer og brukerbetaling) for 2026 er brukt som grunnlag i utarbeidelsen av budsjettet. Til grunn for forslaget ligger lønns- og prisvekst som foreslått i forslag til statsbudsjett, vektet til en økning på cirka 3,5 %. Alle satser er i tillegg vurdert særskilt. Kommunen har over tid hatt et økende gap mellom kommunens inntekter og utgifter knyttet til gebyrer og brukerbetaling. Dette skaper et økende press i tjenestene for å overholde budsjettene når dette ikke samsvarer. Enkelte satser er derfor justert med annen faktor blant annet for å få en mer korrekt sammenheng mellom kommunens inntekter og utgifter.

Den generelle promillesatsen for eiendomsskatt er foreslått satt til 4,0 for boliger og fritidsboliger, og 7 promille for næringseiendommer i 2026. Dette lå til grunn i tidligere vedtatte økonomiplan.

Vi har betydelige verdier gjennom eierandeler i selskap med økonomisk formål. Budsjettforslaget innebærer en økning av utbytte i tråd med kommunens utbyttepolitikk og signaler fra selskapene.

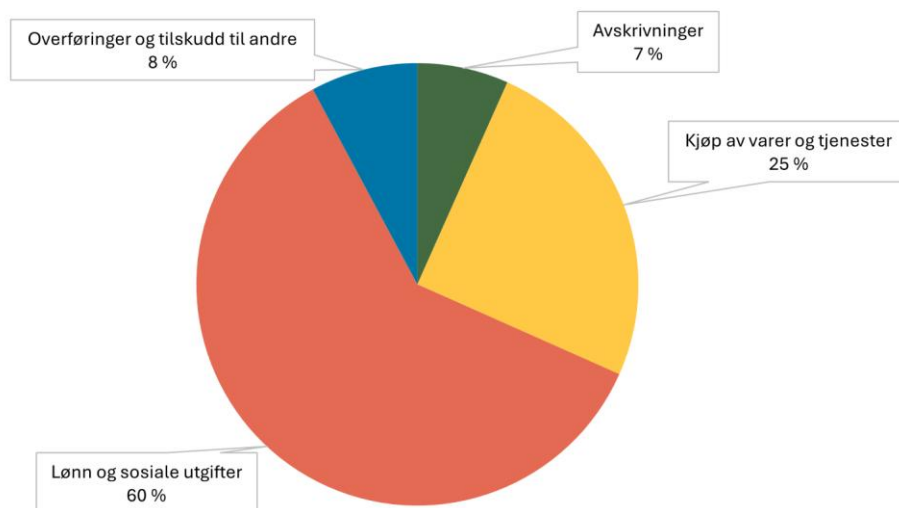
Budsjetterte avdragsutgifter oppfylder prognose for kommunelovens krav om minimumsavdrag og handlingsregelen for investering knyttet til gjeld og frie inntekter. Netto rente- og avdragsbelastning ved å betjene lånegjeld forventes å øke kraftig gjennom økonomiplanperioden.

Fordeling av kommunens inntekter



Diagrammet viser fordelingen av kommunens inntekter i 2024.

Fordeling av kommunens utgifter



Diagrammet viser fordelingen av kommunens utgifter i 2024.

Driftsinntekter

Etter regjerings forslag i statsbudsjettet kan de frie inntektene til kommunen settes til 1 913,9 millioner kroner i 2026.

Veksten i de frie inntektene må dekke følgende oppgaveendringer:

Oppgave	Kristiansund (tusen kroner)
Maksimal foreldrebetaling redusert til 1 200 kroner per måned	9 054
Kompetanse- og kariesutvikling i barnehage	188
Særordning for private barnehager med pensjon basert på kommunal tjenestepensjon	38
Nytt prøvegjennomføringssystem	-5
Økt andel basistilskudd fastleger - helårseffekt	2 115
Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av støtteordninger for enslig mor eller far	41
Pensjon for fosterforeldre	295
Endringer i barnevernsloven	105
Overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem	681

Skatt og rammetilskudd

Kommunens samlede rammetilskudd for 2026 er basert på 24 552 innbyggere og er beregnet til 943,0 millioner kroner. Tilsvarende i fjor var på 910,2 millioner kroner for 24 240 innbyggere 1. juli i 2024.

Gjennom utgiftsutjevning i rammetilskuddet kompenseres kommunene for ulik behovsstruktur, som for eksempel demografiske, geografiske og sosiale forskjeller. Fordi Kristiansund er en relativt lettetrevet kommune, gir utgiftsutjevningen en reduksjon i rammetilskuddet. Indeks lavere enn 1 indikerer at utgiftsbehovet er lavere enn landsgjennomsnittet, og for Kristiansund er denne på 0,98406 i 2026. Gjennom utgiftsutjevningen trekkes kommunen for 12,9 millioner kroner i 2025. [Regjeringen om utgiftsutjevning i rammetilskuddet \(regjeringen.no\)](#).

For å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne omfordes skatteinntektene mellom kommunene gjennom såkalt inntektsutjevning. Kommunens skatteinntekter er beregnet til 986,0 millioner kroner. Kristiansund har skatteinntekter under landsgjennomsnittet.

Kommuner med skatteinntekter mellom 90 % og 100 % av landsgjennomsnittet per innbygger, blir kompensert for 64 % av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. Kommuner med skatteinntekter under 90 % av landsgjennomsnittet per innbygger, får en tilleggskompensasjon på 35 % av differansen mellom egne skatteinntekter per innbygger og 90 % av landsgjennomsnittet. Ettersom man også er med å finansierer for tilleggsordningen, blir netto kompensasjon lavere for denne ordningen. Kommunen har skatteinntekter per innbygger som tilsvarer 90,5 % av landsgjennomsnittet. Det er budsjettert med en inntektsutjevning på om lag 59,0 millioner kroner for 2026. Inntektsutjevningen inntektsføres under rammetilskuddet.

Nye Kristiansund kommune har fått et inndelingstilskudd via rammetilskuddet som følge av sammenslåingen mellom Frei og gamle Kristiansund kommune. Med dagens inndelingstilskudd får den nye sammenslåtte kommunen beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over 5 år. Inndelingstilskuddet er på om lag 2,6 millioner kroner i 2026. Fra 2027 er dette borte.

Inntektsgarantiordningen er et sikkerhetsnett for at ingen kommuner skal oppleve stor nedgang i rammetilskuddet fra ett år til ett annet. Tilskuddet finansieres av alle kommuner, og tildeles til de kommunene som har en lavere vekst enn 400 kroner per innbygger i forhold til landsgjennomsnittet. I 2025 ble det et trekk på om lag 1,8 million kroner. I 2026 er anslaget på trekk om lag 1,0 million kroner.

Tabellen under viser utviklingen av frie inntekter fra skatt og rammetilskudd.

Poster	2020	2021	2022	2023	2024
Andel av totale inntekter (prosent)	63,3	66,0	65,2	60,0	57,9
Skatt og rammetilskudd per innbygger (kroner)	56 603	61 628	64 504	64 858	67 455
Andel av driftsutgifter som dekkes av skatt og rammetilskudd (prosent)	65,4	67,1	65,1	60,0	57,6

Gebyrer og brukerbetaling

Mange av kommunens tjenester finansieres gjennom gebyrer og brukerbetaling. Dette skjer både som selvkost og delfinansiering. Utgangspunktet for all forvaltning er at innbyggere ikke kan pålegges å yte til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. Der Kristiansund kommune er forvalter eller eier av varer eller tjenester som innbyggerne er forpliktet til å benytte seg av, kreves det følgelig lovhjemmel for å kunne kreve betaling. Detaljer fremgår av kommunens betalingssetser.

Selvkostområdene følger de føringer som er gitt i den nye kommunelovens §15-1 om selvkost. Selvkostområdene omfatter vann, avløp, renovasjon (ved ReMidt IKS), feiing, skolefritidsordning samt byggesaksbehandling. For gebyrer innenfor selvkostområdene foretar kommunen etterkalkulasjon. Beregningene framgår av selvkostkalkylen.

Dette besørger at inntektene ikke overstiger kommunens selvkost. Eventuelle overskudd eller underskudd i selvkostregnskapet føres mot selvkostfond.

Beregningene som ligger til grunn for selvkostområdene ligger i vedlegg til saken, sammen med satsene for øvrige brukerbetaling og egenandeler for bruk av kommunale tjenester.

Eiendomsskatt

Kommunene har begrensede muligheter til å påvirke egne inntekter, og eiendomsskatten er et av de få virkemidlene de rår over. De siste årene har imidlertid flere endringer i eiendomsskattelova redusert kommunenes handlingsrom. Fra og med 2021 fastsatte Stortinget at maksimal sats for eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer skal være 4 promille, etter en gradvis nedtrapping fra 7 og 5 promille. Dette betyr at kommunen i liten grad kan bruke eiendomsskatten som et fleksibelt virkemiddel i lokal økonomistyring og prioritering.

For 2026 legges det opp til å videreføre en sats på 4 promille for boliger og fritidseiendommer, og 7 promille på næringseiendommer. Dette skal bidra til å dekke økte rente- og avdragsutgifter som følger av investeringer i nye skoler og sykehjemsplasser, i tråd med tidligere vedtatt handlingsprogram. Den samlede inntekten fra eiendomsskatten er beregnet til 122 millioner kroner i 2026.

Utbytte

Det er budsjettert med

- 11,5 millioner kroner i utbytte fra NEAS AS i 2026
- 11,5 millioner kroner i utbytte fra Vikan Eiendom AS i 2026

Andre statlige overføringer

Inntektene fra andre statlige overføringer fordeler seg slik i budsjettet for 2026

- Integreringstilskudd, 106,9 millioner kroner.
- Havbruksfond, 19,5 millioner kroner.
- Rentekompensasjon fra Husbanken, 5,0 millioner kroner.

Integreringstilskuddet har de siste årene vært en viktig inntektskilde. Tilskuddet dekker kommunens arbeid med bosetting og integrering av flyktninger. Framover ventes inntektene å bli betydelig lavere, som følge av at kommunen tar imot færre flyktninger enn tidligere, etter en periode med ekstra høyt mottak.

Driftsutgifter

Lønn og pensjonskostnader

Lønn er kommunens største kostnadsdriver og utviklingen i pensjonskostnadene har forsterket dette. I forslag til statsbudsjett for 2026 er det anslått en årslønnsvekst på 4,0 %.

De årlige premiene til pensjon har de siste årene økt betydelig, og er en av kommunens største utgiftsposter.

Kommunen betaler årlig inn en pensjonspremie til sine 2 pensjonsleverandører - Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Samtidig beregnes netto pensjonskostnad, som regnskapsføres på grunnlag av et sett kriterier som fastsettes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD). Netto pensjonskostnader har til nå de fleste år vært lavere enn de faktiske pensjonspremiene som kommunen betaler inn. Differansen mellom innbetalt premie og netto pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Siden oppstart av denne ordningen i 2001 og frem til i dag, har effekten medført en fiktiv inntektsføring hvert år i driftsregnskapet. Det akkumulerte premieavviket skal frem i tid kostnadsføres (amortiseres) i driftsregnskapet i henhold til gjeldende amortiseringsprinsipper.

Premieavvik ble opprinnelig innført for at kommunene over tid skulle få en jevnere utvikling av pensjonskostnadene, men en kombinasjon av lave renter og høy lønnsvekst har medført en ensidig effekt i driftsregnskapet mot høyere premieavvik over en periode. Premieavviket har frem til og med 2010 vært amortisert over 15 år. Premieavvik oppstått fra og med 2011 amortiseres over 10 år. Premieavvik som oppstår fra og med 2014 skal amortiseres over 7 år. KMD har med dette strammet ytterligere inn på ordningen.

Varer og tjenester

Den kommunale deflatoren ligger til grunn for stipulert prisvekst. Den kommunale prisveksten er beregnet til å være 2,8 % i 2026.

Finansposter

Avkastning finansforvaltning og renteinntekter

Det er lagt til grunn en finansforvaltning i samsvar med handlingsreglene i finansreglementet for kommunedirektørens forslag til handlingsprogram.

Det budsjetteres med en avkastning på kommunens innskuddsmidler på

- 4,23 % i 2026
- 3,95 % i 2027
- 4,02 % i 2028
- 4,08 % i 2029

Rente- og avdragsutgifter

Den høye investeringsaktiviteten de siste årene har medført at lånegjelden har økt betydelig. Det medfører økte utgifter til renter og avdrag, samt driftsutgifter for de investeringene som øker kapasitet og volum til tjenesteproduksjon. Økt lånegjeld har redusert handlefriheten og gjør økonomien mer sårbar i årene framover.

Kommunens lånegjeld vil være om lag 4,4 milliarder kroner ved utgangen av 2025. Forslaget til investeringsprogram innebærer videreføring av flere vedtatte investeringer i gjeldende økonomiplan. Alle investeringer har vært gjenstand

for revurdering og omprioritering. Det foreslås ingen nye store investeringer i planperioden. Med forslaget som foreligger vil gjelden øke mye i løpet av handlingsprogramperioden.

Om lag 37 % av lånegjelden vil ha rentebinding lenger enn ett år ved inngangen til 2026. Gjennom økonomiplanperioden vil mellom 30 % og 70 % være rentebundet, i tråd med kommunens finansreglement.

Følgende rentesatser er lagt til grunn for kommunens kortsiktige lån i økonomiplanperioden

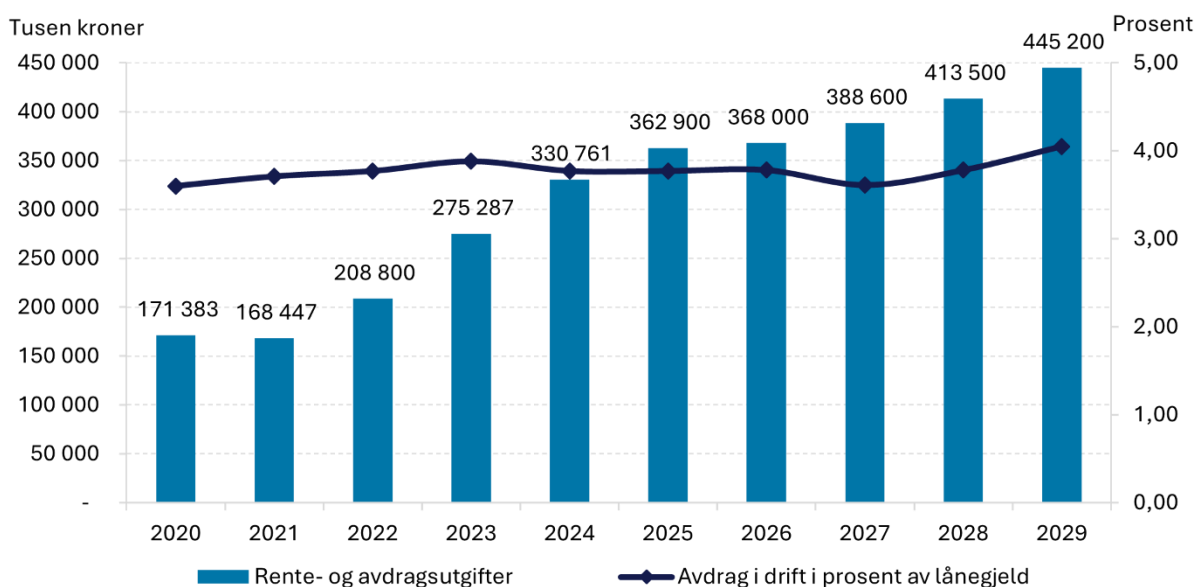
- 4,23 % i 2026
- 4,05 % i 2027
- 4,02 % i 2028
- 4,08 % i 2029

Rentesatsene baserer seg på anslag fra Kommunalbanken og markedet for øvrig om budsjettrenter for perioden 2026–2029. Ved den siste rentebeslutningen i september 2025 ble styringsrenten redusert til 4,00 % – og Norges Bank antyder at fremtidige rentekutt vil være moderate, med kun ett kutt per år i sine prognoser. Det er avvik mellom markedets forventninger og sentralbankens prognoser. Vi legger til grunn et best mulig estimat for renteutviklingen i planperioden, basert på foreliggende signaler og usikkerhet. Markedet forventer noe høyere rente mot slutten av perioden enn i midtperioden. Det viser at aktørene i markedet antar en moderat oppgang frem i tid, basert på forventningene deres til inflasjon, økonomisk vekst og pengepolitikk.

Byggelånsrenter innebærer at lånerenter i byggeperioden blir ført på de aktuelle prosjekter. Dette vil dreie seg om store beløp for dyre bygg som det tar lang tid å ferdigstille. Byggelånsrenter fører til lavere belastning på renteutgiftene i driftsbudsjettet i byggeperioden og tilsvarende dyrere prosjekter.

Tabellen og grafen nedenfor viser de siste 5 regnskapsårs utvikling av kommunens rente- og avdragsutgifter, samt utviklingen i økonomiplanperioden.

Poster	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Antatt lånegjeld per 31.12 (million kroner)	3 235,6	3 399,3	3 609,7	3 747,8	4 030,1	4 376,5	4 686,7	5 044,5	5 271,0	5 452,5
Driftsinntekter (million kroner)	2 193,4	2 239,1	2 388,2	2 638,3	2 843,9					
Renteutgifter og avdrag i drift (million kroner)	171,4	168,4	208,8	275,3	330,8	362,9	368,0	388,6	413,5	445,2
Renteutgifter og avdrag i prosent av driftsinntekter	7,81	7,52	8,74	10,43	11,63					

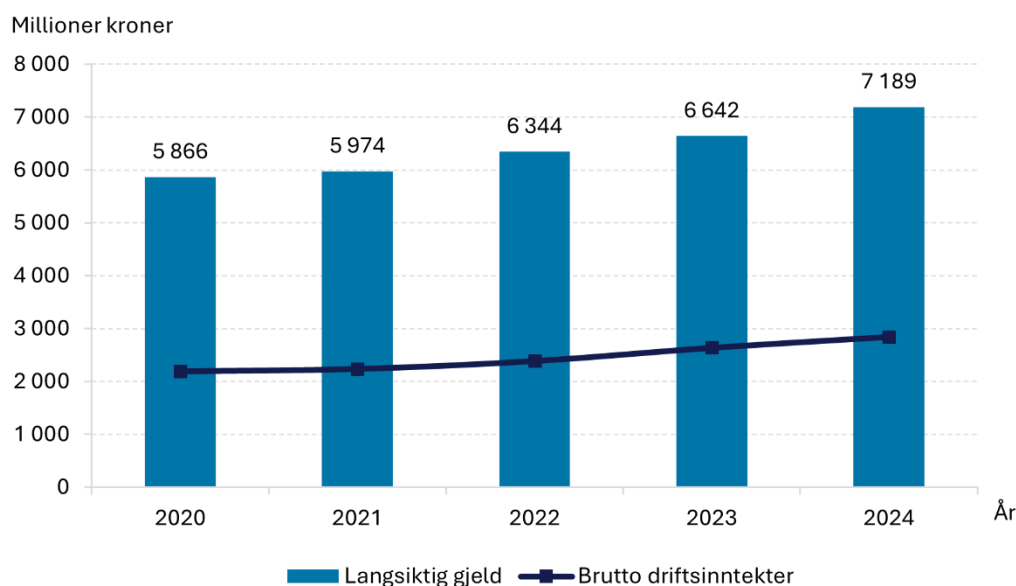


Summen av renteutgifter og avdrag i drift har økt med 159,4 millioner kroner fra 2020 til 2024. Andel renteutgifter og avdrag i drift i prosent av driftsinntekter har økt med 3,82 prosentpoeng i samme periode. Avdragsutgiftene i drift har økt med 35,5 millioner kroner i perioden 2020–2024. Dette skyldes høyere lånegjeld. Renteutgiftene har i samme periode økt med 123,9 millioner kroner. Dette skyldes en kombinasjon av høyere lånegjeld og høyere rentenivå.

Gjennomsnittlig rentenivå for kommunens langsiktige lån i 2020 var 1,64 %. Rentenivået gikk ned som følge av pandemien, men har siden økt igjen til 4,03 % gjennomsnittlig rentenivå i 2024. I 2025 ventes gjennomsnittlig rentenivå for kommunens langsiktige lån å bli 4,12 %.

Antatt fallende rentenivå i kombinasjon med høyere lånegjeld eksponerer kommunen for høy risiko, spesielt om rentenivået øker. Ett prosentpoeng høyere lånerente vil teoretisk utgjøre mellom 47 og 55 millioner kroner i økte renteutgifter årlig i økonomiplanperioden. Det er viktig at kommunen øker avsetningene til disposisjonsfond for å kunne redusere konsekvensene for driften av kommunen ved renteoppgang. Om det ikke er midler tilgjengelig på disposisjonsfond, fører økte renteutgifter direkte til innsparingstiltak i drift, som i hovedsak betyr at kommunen må redusere tjenestetilbudet og antall årsverk.

Utvikling i renter og avdrag i kommunedirektørens forslag til budsjett framgår av bevilgningsoversikter - drift. Utvikling i lånegjelden framgår av kapittelet om investeringer.



Grafen viser utviklingen i langsiktig gjeld sammenlignet med utviklingen i brutto driftsinntekter i perioden 2020–2024. Langsiktig gjeld i grafen er faktiske regnskapstall inklusiv pensjonsforpliktelser. Under kapittelet om investering fremkommer utvikling i lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser.

Veksten i netto pensjonsforpliktelser (pensjonsforpliktelser minus pensjonsmidler) og lånegjeld vil binde opp en stadig større andel av budsjettkraften, og dermed medføre utfordringer for kommunen knyttet til å finansiere ordinær tjenesteproduksjon. I tillegg til det som fremgår av grafen over vil også en økt lånegjeld medføre økte renteutgifter.

Driftsresultat

Netto driftsresultat er den enkeltstående viktigste indikatoren for økonomisk balanse i kommunene. Netto driftsresultat viser hvor mye av inntektene som er igjen når drifts- og finansutgiftene er betalt.

I økonomiplanperioden salderes negativt netto driftsresultat ved bruk av opparbeidet disposisjonsfond i tillegg til planlagte avsetninger for 2025. Det gjør at store deler disposisjonsfondet er bundet opp til dekning av negativt netto driftsresultat for å unngå ROBEK. Det er en uløst utfordring at det også er avgjørende for realisering av de store prosjektene med nye skoler, sykehjemsplasser, brannstasjon og kulturhus at kommunen får satt av midler tidlig i økonomiplanperioden for å dekke opp for økte finans- og driftsutgifter etter at investeringene er tatt i bruk.

[Les om ROBEK-registeret på regjeringen.no.](#)

For å sikre en forsvarlig formuesforvaltning og økonomisk handlingsrom skal kommunens driftsnivå tilpasses handlingsregelen om et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av kommunens driftsinntekter over tid. Denne handlingsregelen klarer man ikke å oppfylle noen år i ny handlingsplan. Det pågår et stort arbeid med å komme i en posisjon hvor handlingsregelen oppfylles igjen, og at den økonomiske handleevnen er ivaretatt langsiktig.

Skjemaet bevilgningsoversikt - drift første ledd viser kommunens inntekter og hvordan disse disponeres. Linjen sum bevilgninger drift, netto viser hva som fordeles videre til rammeområdene i skjemaet bevilgningsoversikt - drift annet ledd. Bevilgningsoversikt - drift annet ledd viser nettobevilgning per rammeområde.

Netto driftsresultat økes gradvis positivt utover de første tre årene i ny økonomiplanperiode, for deretter å svekkes kraftig i 2029. Hovedårsaken til dette ligger i en stor endring i inntekter fra Havbruksfondet, samt integrerings-

tilskuddet og økte finansutgifter. Integreringstilskuddet går fra en inntekt i 2026 på 106,9 millioner kroner ned til 59,3 millioner i 2029, mens Havbruksfondet endrer seg fra budsjettert inntekt i 2028 på 22,4 millioner kroner til 6,4 millioner kroner i 2029. Totalt er endring for disse en nedgang på 26,5 millioner kroner fra 2028 til 2029. Samtidig er det forventet økning i finansutgifter på 31,9 millioner kroner fra 2028 til 2029. Dette gir et negativt utslag på totalt 58,4 millioner kroner. I samme tidsperiode, (2028 til 2029), er det kun lagt inn en omstillingseffekt i drift på 11,2 millioner kroner. Dette gir en betydelig negativ endring i netto driftsresultat på nærmere 50 millioner fra 2028 til 2029 som gir et negativt budsjettert driftsresultat på 23,2 millioner kroner i 2029.

Ved godkjenning av Handlingsprogram 2025–2028 var driftsinntektene til kommunen forespeilet å ligge på 8 149 millioner kroner totalt for alle de fire årene i perioden, samtidig som bevilgningen i drift, netto, over de fire årene ble budsjettert til 6 872 millioner kroner. I kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2026–2029 er driftsinntektene forespeilet til å ligge på 8 547 millioner kroner, mens man budsjetterer med 7 153 millioner kroner i bevilgninger i drift.

Netto finansutgifter har derimot en økning. I Handlingsprogram 2025–2028 ble netto finansutgifter budsjettert til 1 316 millioner kroner samlet for alle fire årene i planperioden. I kommunedirektørens forslag for Handlingsprogram 2026–2029 er posten for netto finansutgifter for de fire neste årene budsjettert til 1 379 millioner kroner. Dette en økning på nærmere 63 millioner for den kommende planperioden sammenlignet med forrige.

Bevilgningsoversikt - drift, regnskapsforskriften § 5-4, 1. ledd

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomi-plan 2027	Økonomi-plan 2028	Økonomi-plan 2029
Rammetilskudd	-830 973	-910 150	-943 424	-946 772	-946 803	-946 780
Inntekts- og formueskatt	-812 152	-889 747	-986 056	-986 056	-986 056	-986 056
Eiendomsskatt	-118 698	-121 027	-122 027	-122 027	-122 027	-122 027
Andre generelle driftsinntekter	-162 207	-140 162	-131 442	-95 057	-96 948	-70 401
Sum generelle driftsinntekter	-1 924 031	-2 061 086	-2 182 949	-2 149 912	-2 151 834	-2 125 264
Sum bevilgninger drift, netto	1 743 171	1 766 306	1 864 933	1 803 078	1 767 370	1 756 127
Bunde fond i bevilgningsskjema 2. ledd		-7 027	-10 217	2 693	10 213	12 231
Avskrivninger	190 596	204 000	224 000	250 000	250 000	270 000
Sum netto driftsutgifter	1 933 766	1 963 279	2 078 716	2 055 771	2 027 853	2 038 358
Brutto driftsresultat	9 735	-97 807	-104 233	-94 141	-124 251	-86 906
Renteinntekter	-69 901	-35 000	-37 000	-36 000	-36 000	-36 000
Utbytter	-18 153	-38 000	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	178 761	193 900	191 100	206 700	223 740	243 031
Avdrag på lån	152 000	165 000	177 000	182 000	199 000	239 100
Netto finansutgifter	242 707	285 900	308 100	329 700	364 740	423 131
Motpost avskrivninger	-190 596	-204 000	-224 000	-250 000	-250 000	-270 000
Netto driftsresultat	61 846	-15 907	-20 133	-14 441	-10 511	66 225
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	-	-	-	-	-	-
Avsetninger til bundne driftsfond	17 502	7 027	11 057	1 020	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-13 413	-	-840	-3 713	-10 213	-12 231
Avsetninger til disposisjonsfond	-	8 880	9 916	17 134	20 724	-
Bruk av disposisjonsfond	-65 935	-	-	-	-	-53 994
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-	-
Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	-61 846	15 907	20 133	14 441	10 511	-66 225
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

Økonomisk oversikt - drift

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomi- plan 2027	Økonomi- plan 2028	Økonomi- plan 2029
Politisk styring	17 955	17 976	17 307	17 984	13 564	13 564
Sentraladministrasjon	111 224	101 407	102 836	100 962	100 009	100 009
Felles avsetninger	-80 068	-10 326	-23 163	-34 836	-47 858	-56 201
PP-tjenesten	10 581	11 588	14 140	14 140	14 140	14 140
Grunnskoler	305 250	316 872	328 219	324 325	323 305	320 805
Barnehager	207 092	231 723	241 230	239 224	238 724	238 724
Barnevernstjenesten Kristiansund, Averøya og Gjemnes		54 729	66 634	56 844	54 844	54 844
Forebyggende helsetjenester		30 816	35 608	34 550	34 550	34 550
Barn, familie og helse	93 228					
Bolig, avlastning og støtte for barn og unge			36 770	34 785	29 324	29 324
Fellestjenester helse og omsorg	84 453	77 756	86 151	86 151	86 151	86 151
Sykehjem	151 582	150 222	157 227	154 727	154 727	154 727
Bo og habilitering	205 897	176 032	160 141	150 626	144 287	144 287
Storhaugen helsehus	80 912	68 641	68 912	67 937	67 937	67 937
Hjemmetjenester	134 097	131 913	136 613	133 758	133 758	133 758
Psykisk helse og rus	57 740	43 293	54 957	53 411	53 411	53 411
Velferd	108 961	118 447	98 634	95 634	95 634	95 634
Legetjenester	80 914	74 411	74 948	71 455	71 062	70 762
Kultur	52 099	58 650	92 624	89 106	88 406	88 306
Kommunalteknikk	9 550	16 007	16 331	16 331	15 431	15 431
Plan og byggesak	7 147	6 336	5 577	5 577	5 577	5 577
Eiendomsdrift	48 374	32 049	30 076	28 176	28 176	28 176
Nordmøre interkommunale brann og redningstjeneste	24 176	23 306	28 327	28 027	28 027	28 027
Eksterne enheter	35 922	34 458	34 834	34 184	34 184	34 184
Sum bevilgninger, drift	1 747 087	1 766 306	-1 864 933	-1 803 078	-1 756 370	-1 756 127

Tilskudd og egenandeler

Forslag til handlingsprogram inneholder flere tilskudd til andre som hver på sin måte skal bidra til å nå konkrete og overordnede samfunns mål som definert i kommunens planverk. Tilskuddene kan være til frivillige lag og organisasjoner, interkommunale selskaper og andre interne og eksterne aktører. For interkommunale samarbeid som driftes i Kristiansund kommune er det kommunens egenandel som er oppgitt.

Interne og eksterne aktører	Tilskudd (tall i tusen)
Kristiansund Havnekasse	
Sundbåtvesenet KF	6 554
Kirkelig Fellesråd	19 095
Kristiansund Stadion AS	1 150
Varde AS	2 495
Nordmøre krisesenter IKS	6 690
Kristiansund frivilligsentral	320

Frivillige lag og organisasjoner - kultur og idrett	Tilskudd (tall i tusen)
Atlanten Kunstis AS	2 028
Dahlehallen AS	1 109
Festspillene i Kristiansund	650
Friluftsrådet	273
Kristiansund FK	42
Kulturfabrikken Eiendom AS	620
Kristiansund symfoniorkester	75
Kunsthallen	75
Operaen i Kristiansund AS	6 158
Nordmørsmusea AS	2 275
Omsundet kunstgressbane	30
Minde Velforening	14
Kvalvik Forts Venner	14
Fritidsvennene	35
Ørnvika og Ånes Velforening	25
Kulturmidler	300
Kulturmidler allmenne kulturtiltak	750
Kulturmidler idrett og friluftsliv	1 125

Interkommunale samarbeid	Egenandel (tall i tusen)
Barnevern	29 046
PP-tjenesten	12 040
NIBR - Brann og redning	8 701
Legevakt	23 999
Øyeblikkelig hjelp - sengeposter	6 083
NIUA - Nordmøre Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning	256
NIPR - Nordmøre Interkommunale Politiske Råd	1 287
IKT-ORKidé	18 140
Nordmøre interkommunale innkjøps samarbeid	460
Regionalt Responssenter	2 800
Storkjøkken- samarbeid	4 443

Tall oppgitt som egenandel i interkommunale samarbeid er budsjett tall. Faktisk egenandel avregnes ved årsslutt eller i henhold til beskrivelsene i gjeldende avtale i det aktuelle samarbeidet.

Oppstillingene over er ikke uttømmende og må ikke forveksles med totale utbetalinger av tilskudd.

Oppfølging av mål og premissene for bevilgningene skal skje innenfor rammene i handlingsprogrammet og kommunens eierrepresentanter må utøve sine verv i tråd med kommunens eierpolitikk.

[Eierskapsmeldingen omhandler kommunens eierpolitikk \(kristiansund.kommune.no\).](http://kristiansund.kommune.no)

Investeringsbudsjett

Investeringsprogrammet for planperioden innebærer en investeringskostnad på 2,1 milliarder kroner. Ved utgangen av planperioden vil beregnet brutto lånegjeld eksklusiv pensjonsforpliktelser være på over 5,2 milliarder kroner.

De største prosjektene fremover i økonomiplanperioden er bygging av ny barneskole på Frei, realisering av nytt sykehjem samt vesentlige selvkost prosjekter. Dette vil være økonomisk tunge løft for kommunen. Renter og avdragsutgiftene vil beslaglegge en stor andel av driftsbudsjettet. Det er nødvendig at investeringene legger til rette for en effektiv tjenesteproduksjon som er tilpasset økte rente- og avdragsutgifter for at økonomien skal bli bærekraftig.

Bygging av ny barneskole på Frei er lagt inn med hovedtyngden av budsjettet i 2027 og 2028, mens nytt sykehjem ligger inne med noe midler i 2026, men med det vesentligste av budsjettmidlene i 2028 og 2029.

Finansieringsbehov

Investeringsbudsjettet inneholder flere større prosjekter som gjennomføres i samsvar med tidligere politiske vedtak.

Investeringsnivået i gjeldende økonomiplan for 2025–2028 er ambisiøst. Det er ikke funnet rom til større, nye investeringsprosjekter. Forslag til investeringsprogram fram til 2029 vil binde opp handlingsrommet for investeringene i perioden etter dette. Det signaliseres fra kommunedirektørens side at det ikke er rom for flere større prosjekt før allerede vedtatte investeringsprosjektene er gjennomført og økonomien tilsier at det er rom for flere prosjekter.

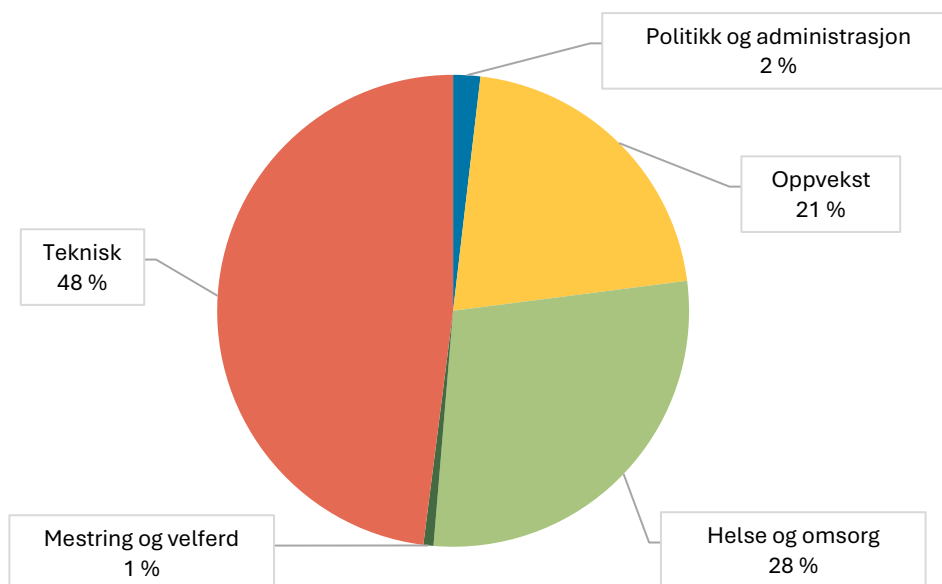
Tabellen under viser totale investeringer per rammeområde, mens de konkrete prosjektene også er gjengitt under hvert rammeområde i handlingsdelen.

Totale investeringer per rammeområde

Rammeområde (tall i tusen)	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomi-plan 2027	Økonomi-plan 2028	Økonomi-plan 2029
Politisk styring	5 700	6 200	6 200	6 200	6 200
Sentraladministrasjon	4 280	2 000	1 250	1 250	0
Eksterne enheter	4 875	2 562	5 000	1 500	300
Felles avsetninger	0	0	0	0	0
PP-tjenesten	0	0	0	0	0
Grunnskole	200 950	50 000	290 000	100 000	0
Barnehager og opplæringstjenesten	3 960	0	0	0	0
Barnevernstjenesten i Kristiansund, Averøy og Gjemnes	0	0	0	0	0
Forebyggende helsetjenester	0	0	0	0	0
Bolig, avlastning og støtte for barn og unge	0	0	0	0	0
Fellestjenester helse og omsorg	1 680	4 000	3 500	3 500	3 500
Sykehjem	26 820	70 460	300 000	484 000	0
Hjemmetjenester	2 510	750	0	0	0
Psykisk helse og rus	4 000	0	4 000	4 000	4 000
Velferd	0	1 575	0	0	0
Bo og habilitering	20 980	16 000	0	0	0
Storhaugen helsehus	1 500	8 000	0	0	0
Legetjenester	1 050	0	0	0	0
Kultur	17 240	10 900	3 000	1 000	1 000
Kommunalteknikk	160 302	264 400	262 500	180 800	123 600
Plan og byggesak	0	0	0	0	0
Eiendomsdrift	69 650	70 000	20 500	18 500	18 500
Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste	88 880	25 250	0	0	0
Sum investeringer	616 877	532 097	895 950	800 750	157 100

Tabellen viser sum investeringer per rammeområde, inkludert investeringer i aksjer og andeler, fratrukket tilskudd.

Kategorisering av investeringer



Diagrammet viser kommunens investeringer per sektor i løpet av økonomiplanperioden 2026–2029. Politikk og administrasjon 38,6 millioner kroner, Oppvekst 440 millioner kroner, Helse og omsorg 590,1 millioner kroner, Mestring og velferd 14,3 millioner kroner og Teknisk 1 milliard kroner.

Finansiering

Den største finansieringskilden er låneopptak. Alle prosjekter som kan lånefinansieres, er maksimalt lånefinansiert innenfor kommunelovens regler. Det vil si at det er ingen prosjekter som har egenfinansiering, utover lovpliktig finansiering av merverdikompensasjon og tilskudd fra andre aktører.

Forslag til investeringsbudsjett i perioden 2026–2029 er på til sammen 2,1 milliarder kroner. Lånefinansieringen vil være på 1,75 milliarder kroner. Investeringsbudsjettet finansieres videre med merverdiavgiftskompensasjon, tilskudd fra eksterne aktører og egenkapital.

Bevilgningsoversikten for investering viser summen av investeringene i perioden 2026–2029 og hvordan disse er budsjettet finansiert. Det er kun budsjettet for første året i handlingsprogramperioden som er bindende av bystyrets vedtak. De øvrige årene angir mål, plan og retning, samt budsjettavsetninger for å nå disse.

Bevilgningsoversikt - investering, regnskapsforskriften § 5-5, 1. ledd

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomi-plan 2027	Økonomi-plan 2028	Økonomi-plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	526 338	617 563	526 835	1 001 550	1 020 550	155 400
Tilskudd til andres investeringer	1 921		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	21 054	6 250	6 200	6 200	6 200	6 200
Utlån av egne midler	8 491	2 400	2 562	5 000	1 500	300
Avdrag på lån	0	25 000	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	557 804	651 213	535 597	1 012 750	1 028 250	161 900
Kompensasjon for merverdiavgift	-81 630	-102 544	-57 700	-147 360	-169 300	-8 960
Tilskudd fra andre	-19 074	-7 878	-2 800	-113 440	-226 200	-3 840
Salg av varige driftsmidler	-24 880	-28 958	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 914	-25 000	0	0	0	0
Bruk av lån	-413 714	-486 833	-455 097	-731 950	-612 750	-129 100
Sum investeringsinntekter	-541 212	-651 213	-535 597	-1 012 750	-1 028 250	-161 900

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomi-plan 2027	Økonomi-plan 2028	Økonomi-plan 2029
Videreutlån	75 804	60 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-75 804	-60 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	114 257	0	25 000	25 000	25 000	25 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-107 024	0	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Netto utgifter til videreutlån	7 233	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	3 353	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-8 628	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-18 550	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-23 825	0	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

Momskompensasjon

I tråd med gjeldende regler skal 100 % av momskompensasjon fra investeringsprosjekter inntektsføres i investeringsregnskapet. Momskompensasjonen er en del av finansieringen av investeringsprosjektene, sammen med lån og tilskudd. Kommunen kan ikke låne opp den delen av investeringsprosjektene som skal dekkes av momskompensasjon. Dette utgjør om lag 57 millioner kroner i 2026.

Egenkapital

Budsjettet egenfinansiering av investeringer er på om lag 15 % i 2026. Dette tilsvarer 77 millioner kroner, hvorav 57 millioner kroner fra momskompensasjon og inntekter fra salg av eiendom på 20 millioner kroner, slik det er vedtatt for perioden.

Kommunedirektøren foreslår at det i forbindelse med prosjekteringene av de store investeringene utover i planperioden vurderes høyere grad av egenfinansiering gjennom salg av eiendom.

Tilskudd

For å stimulere kommunene til investeringer er det etablert ulike støtteordninger. Det er tre hovedkategorier tilskudd

- formålsbygg (Husbanken)
- spillemidler (fylkeskommunen)
- miljø (Enova)

Felles for støtteordningene er at de mottas etter at prosjektet er ferdigstilt.

Det er budsjettet med 145 millioner kroner i tilskudd i planperioden som føres direkte på prosjektene. For denne økonomiplanen gjelder tilskuddet i sin helhet Husbanktilskudd til nye sykehjemsplasser. Det tar ofte tid å få behandlet søknader om tilskudd, og noen tilskuddsgivere har krav om at det skal foreligge bystyrevedtak med finansiering før søknaden behandles. Vi søker om mer tilskudd enn det som ligger inne i handlingsprogrammet. Dersom søknader blir innvilget, vil det bli fremmet sak om justering av investeringsbudsjettene.

Prosjekt (tall i tusen)	2026	2027	2028	2029
Nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser - husbanktilskudd			-35 000	-110 000
Sum	0	0	-35 000	-110 000

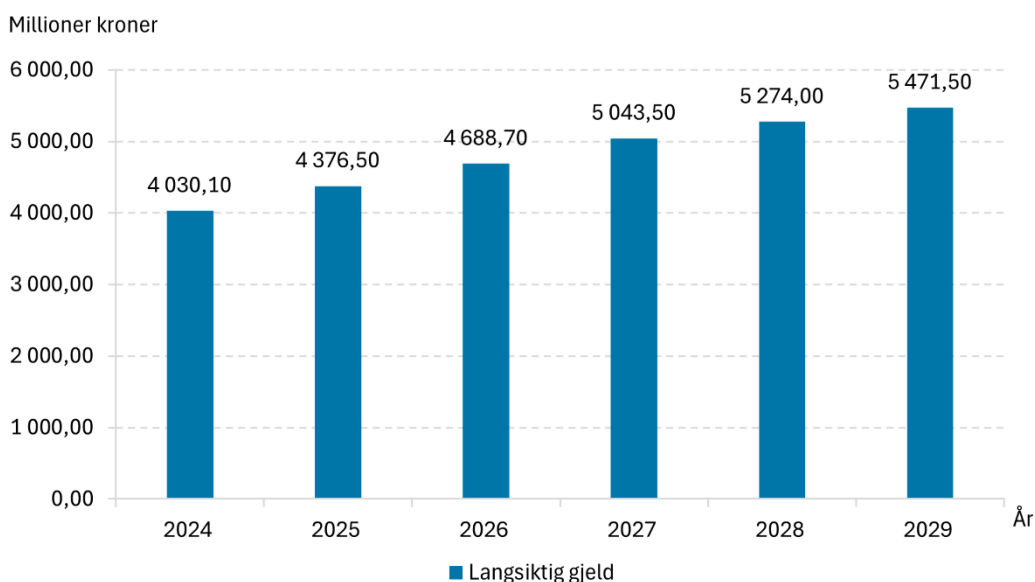
Tilskuddet for nye sykehjemsplasser tar utgangspunkt i et sykehjem med 70 plasser. Husbanktilskuddet utgjør i 2025 cirka 2,2 millioner kroner per plass. Antallet plasser tar utgangspunkt i siste bystyrevedtak, som tilsier 70 nye sykehjemsplasser på Storhaugen. I etterkant er det vedtatt at Storhaugen ikke lengre er et alternativ. Se nærmere informasjon om bystyrevedtakene under kapittelet for Sykehjem.

Dersom vedtak om antall plasser endres i forbindelse med nytt tomtevalg, vil også tilskuddsbeløpet måtte endres.

Bruk av lån

Opptak av lån påfører driftsbudsjettet fremtidige rente- og avdragskostnader. Driftskostnader knyttet til startlån og selvkostinvesteringer finansieres gjennom brukerbetaling og belaster ikke kommunens driftsbudsjett på samme måte.

I 2026 er det budsjettet med et låneopptak på 455 millioner kroner - eksklusive startlån og videreutlån. Videre i planperioden tas det opp lån på 512 millioner kroner i 2027, 402 millioner kroner i 2028 og 383 millioner kroner i 2029. Det foreslås en låneramme på 60 millioner kroner til startlån hvert år i perioden.



Grafen viser utviklingen i kommunens langsiktig gjeld, ekskludert pensjonsforpliktelser i perioden 2024–2029.

Lånegjelden 31.12.2024 var på 4,1 milliarder kroner. Den høye investeringsaktiviteten de siste årene har medført at gjelden har økt betydelig. Gjelden vil fortsette å øke i handlingsplanperioden. Ved slutten av planperioden vil beregnet brutto lånegjeld være i overkant av 5,5 milliarder kroner. Økte utgifter til renter og avdrag samt driftsutgifter i forbindelse med investeringer, reduserer handlefriheten og gjør driften eksponert for renteutgifter.

Det har vært fokusert mye på utviklingen i lånegjelden de siste årene. I tidligere økonomiplaner har kommunedirektøren foreslått reduksjoner i investeringssiden med mål om å ha en bærekraftig utvikling av gjeldsnivået. Foreslåtte investeringsprogram bygger i hovedsak på gjeldende økonomiplan med store investeringer. Finansutgiftene vil gå opp i årene som kommer, og vi må ha balanse mellom de driftsutfordringene vi har og hvor mye vi må sette av på budsjettene til finansutgifter.

Framover vil det bli viktig med nøye vurderinger av hvilke investeringsprosjekter som vedtas, og at det arbeides med å tilpasse driftsnivået for å finansiere utgiftene til økt gjeld.

KLIMA

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN



Hovedmål 3

Vi skal ha klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør.

Strategier

- Vi skal bidra til omstilling til sirkulær økonomi.
- Vi skal kutte klimagassutslippene med 55 % innen 2030 og klimanøytralitet innen 2050.

Parisavtalen om klima, det globale rammeverket for naturmangfold og nasjonale forventninger om en bærekraftig utvikling ligger til grunn for kommunes arbeid for å redusere klimagassutslipp.

Klimabudsjettet skal sammen med klimaregnskapet, være et styringsverktøy for å hjelpe kommunen med å redusere klimagassutslipp og oppnå vedtatte klimamål. Budsjettet viser hvordan vi skal nå vedtatte utslippsmål gjennom planlagte tiltak og fremtidige satsinger, Regnskapet viser hvilke tiltak som ble gjennomført, effekten av disse og hvordan vi ligger an i forhold til å nå vedtatte mål.

Klimaregnskap og utslippsstatus

Klimaregnskapene (historiske utslipp) for henholdsvis kommunesamfunnet og kommunens egen virksomhet ligger til grunn for utarbeidelsen av klimabudsjettet. Regnskapene omfatter direkte og indirekte klimagassutslipp. Utslippene er klimafotavtrykk, målt i tonn CO₂ ekvivalenter.

Fra kommunesamfunnet

Miljødirektoratets kommunefordelte klimagassregnskap beskriver utslippene for kommunesamfunnet. Tallene omfatter direkte utslipp. Utslippene har enhet CO₂e, det vil si at utslippene for hver gass vektet etter gassens globale oppvarmingspotensial (GWP).

Tabellene under viser samlet utslipp for kommunesamfunnet per år i tidsrommet 2009–2024.

Beskrivelse	2 009	2 011	2 013	2 015	2 016	2 017	2 018
CO ₂ e (tonn)	87 972,4	90 580,0	89 026,7	90 193,2	83 587,2	79 194,5	87 999,7

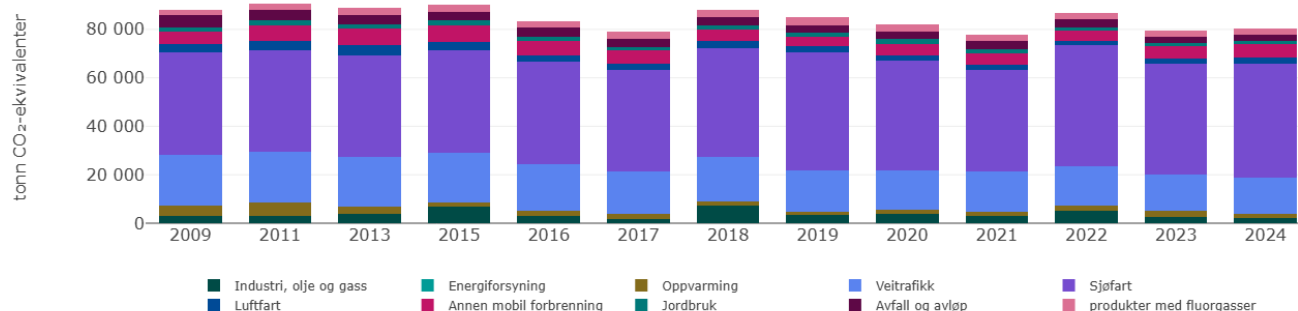
Beskrivelse	2 019	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024
CO ₂ e (tonn)	84 887,9	79 527,3	77 958,1	86 915,9	79 669,6	80 462,9

Tallene er noe endret da Kystverket har tatt i bruk et nytt system for estimering av klimagassutslipp fra sjøfart – Maritim utslippsmodell (MarU) og innført en ny kategori - produkter med fluorgasser.

Klimaregnskapet er fordelt på 10 utslippssektorer.

Sektorfordelte utslipp per år Kristiansund

Kilde: Miljødirektoratet



Kilde: Miljødirektoratet.

Grafen viser utslipp av CO₂e i tonn fordelt på følgende ti sektorer: Industri, olje og gass, energiforsyning, oppvarming, veitrafikk, sjøfart, luftfart, annen mobil forbrening, oppvarming, jordbruk, avfall og avløp og produkter med fluorgasser.

Utviklingen viser en svak reduksjon av CO2e utslipp i Kristiansund som samfunn. Det er sjøfart og veitrafikk som har redusert mest de siste årene. Dette kan skyldes elektrifisering av personbiltrafikken og lang-/tungtransport, samt utbygging av landstrøm og elektrifisering av hurtigruten.

[Les mer om klimagassutslippene på direktoratets nettside \(miljodirektoratet.no\).](https://miljodirektoratet.no)

Fra kommunens virksomhet

Klimagassregnskapet for kommunens virksomhet er basert på Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollen). Denne protokollen er den mest brukte og anerkjente standarden for rapportering av klimagassutslipp i et klimaregnskap. GHG-protokollen deler utslippene i tre scopes

- scope 1 - direkte utslipp fra eget utstyr (for eksempel kjøretøy og fasiliteter)
- scope 2 - indirekte utslipp fra innkjøpt energi og varme for eget bruk
- scope 3 - indirekte utslipp fra innsatsfaktorer (for eksempel innkjøpte varer og tjenester)

Scope 1 - Direkte utslipp: maskiner og fasiliteter



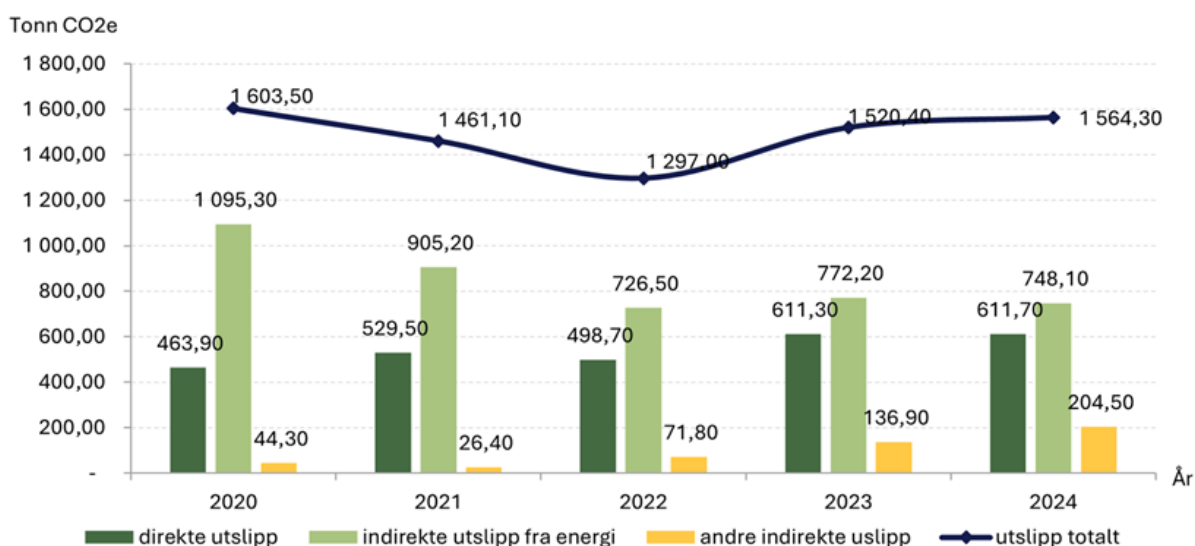
Scope 2 - Indirekte utslipp: energi



Scope 3 - Andre utslipp: kjøpte varer og tjenester



Illustrasjonen viser innhold i scope 1, 2 og 3.



Grafen viser utviklingen av utslipp i tonn CO2e totalt fra kommunens virksomhet fordelt på scope 1,2 og 3 i årene 2020 til 2024.

Klimaregnskapet totalt for kommunens virksomhet viser at klimagassutslippene har holdt seg ganske stabile fra 2023 til 2024, med en veldig svak økning fra foregående år. Dette skyldes i hovedsak mer reisevirksomhet etter pandemien. Direkte utslipp ved bruk av fossile brenslere og -drivstoff har holdt seg ganske stabil, men forventes å gå ned ettersom utskifting til fornybare energibærere er i gang.

Klimabudsjett

Klimatiltak i planperioden

Et klimatiltak kan påvirke kommunens totale klimagassutslipp både positivt og negativt. For eksempel kan et tiltak føre til økte CO₂e-utslipp under etablering, men redusere utslippene over tid gjennom drift. Klimabudsjettet og klimaregnskapet har som mål å synliggjøre flest mulig konkrete tiltak som bidrar til å redusere klimagassutslipp. I dette klimabudsjettet er de mest betydningsfulle og tydelige tiltakene løftet frem.

Tiltakene er delt inn i to kategorier: kvantifiserbare og ikke-kvantifiserbare. Kvantifiserbare tiltak er de man kan sette tall på, mens ikke-kvantifiserbare tiltak mangler tallgrunnlag, ofte på grunn av mange variabler og usikre måleindikatorer. Likevel antas det at tiltakene som er listet opp i tabellene nedenfor har en reell effekt på utslippene. Å utvikle gode måleindikatorer for klimaarbeid i offentlige virksomheter er en prioritert oppgave nasjonalt, regionalt og lokalt.

Klimatiltakene er videre delt inn etter om de gjelder kommunen som samfunn eller som egen virksomhet. Tiltakene for kommunesamfunnet er hentet fra relevante aktører i samfunnet, mens tiltakene for egen virksomhet er de samme som fremgår av rammeområdene, og er identifisert som klimatiltak. Tiltak som kommunen har ansvar for, og som kan ha stor samfunnsmessig betydning, er også beskrevet under kommunesamfunnet.

Kommunesamfunnet

Kvantifiserte tiltak

Det er tiltak det er mulig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i ni sektorer tilsvarende Miljødirektoratets inndeling av utslipp.

Industri, olje og gass

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Luftfart

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2026	2027	2028	2029
Innføring av SAF - Sustainable Aviation Fuel, innenlandsflygning	1	Avinor	1933,0	1815,9	1698,7	1581,5
Utslipp i tonn CO₂e			1933	1815,9	1698,7	1581,5

Avinor har i løpet av 2025 blandet SAF, Sustainable Aviation Fuel i fossilt jetfuel med 2 %, og de har planer om 30 % innblanding i 2030. Sammen med flyselskap som flyr innenlands i Norge har de ambisjoner om å bli fossilfri innen 2050.

Sustainable Aviation Fuel, som også benyttes mer og mer av Forsvaret, er et bærekraftig flydrivstoff som kan redusere CO₂-utslipp med opptil 100 prosent, ut fra type produksjonsvei.

Det er i utregningene tatt utgangspunkt i klimagassutslipp fra innenlandsfly i 2023 i Kristiansund, og jevn reduksjon av klimagassutslipp mot 30 % innen 2030.

Energiforsyning

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Annen mobil forbrenning

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Oppvarming

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Jordbruk

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Veitrafikk

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2026	2027	2028	2029
Elektrifisering av buss	2	Fylkeskommunen - FRAM	486	0	0	0
Energistasjon i Pilotveien - tungtransport og varetransport	3	Kristiansund Energihub	2 880	2 304	1 843	1 474
Elektrifisering av personbiler	4	Elbilforeningen, Staten og forhandlere	5 919	5 327	4 794	4 315
Renovasjonsbiler over på biogass	5	ReMidt	177	6,6	6,6	6,6
Utslipp i tonn CO2e			9 462	7 638	6 644	5 796

Lokalbusser i Kristiansund ble elektrisk fra januar 2024. Timeekspressen mellom Kristiansund og Ålesund, togbussen mellom Kristiansund og Oppdal og buss mellom Kristiansund og Trondheim er planlagt null/lavutslipp fra omtrent 2026/2027. Utslippstall fra buss er i 2026 stipulert til 30 % av utslippstall fra 2023.

Energistasjon for tungtransport vil være i drift fra omtrent 2026/2027. Utslippstall fra 2023 er derfor benyttet for 2026, med en beregnet klimagassreduksjon på 20 % per år fra 2027.

Elbilandelen for personbiler i Kristiansund i 2024 var 24 %, en sterk oppgang fra 2023 med 20 % andel elbil. Nybilsalget i Møre og Romsdal var per april 2025 på 98,3 %. For Norge er elbilandelen for personbiler på 27,4 %. Det er beregnet en klimagassreduksjon på 10 % per år fra 2023, siden reell klimagassreduksjon fra personbiler i Kristiansund var på 10,5 % fra 2022 til 2023.

ReMidt vil starte innfasing av renovasjonsbiler som går på biogass i løpet av 2026, og fra 2027 vil 6 renovasjonsbiler på biogass hente husholdningsavfall i Kristiansund. Dette vil gi omtrent 96 % klimagassreduksjon sammenlignet med dieseldrift i dag.

Regnes reduksjoner i klimagassutslippene for Veitrafikk med utgangspunkt i 2023-tall vil reduksjonen bli på omtrent 67 % innen 2030. Det er flere lokale aktører som fortjener honnør for viktige bidrag for at mål i Parisavtalen kan nås.

Avfall og avløp

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Sjøfart

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2026	2027	2028	2029
Hurtigruta over til biogass og hydrogen	6	Havila	1 094	436	219	219
Elektrobatteri hurtigbåt	7	AtB, Norled	2 188	2 188	438	438
Landstrøm	8	Kristiansund og Nordmøre Havn	22 085	22 085	22 085	22 085
LNG-fyllestasjon med overgang til bio-LNG	9	Vestbase	11 486	6 317	5 284	4 250
Utslipp i tonn CO2e			36 853	31 026	28 026	26 992

Havila har planer om å gradvis skifte ut naturgass med biogass, og målet er å være klimanøytrale innen 2028. Etter det planlegger de å skifte til utslippsfrie drivstoffalternativer som hydrogen, og målet er nullutslipp i 2030.

Hurtigbåt mellom Kristiansund og Trondheim var planlagt med batteribytte flere steder på strekningen, men avtalen om bygging av elektriske båter ble kansellert da båtene ikke oppnådde ønsket hastighet. De planlagte elektriske båtene ville gitt opptil 80 % klimagassreduksjon. Norled og AtB drifter hurtigbåtene med diesel per nå, men sier at de ikke har gitt opp, men lagt prosjektet på is for en periode. Det er lagt inn 80 % reduksjon i klimagassutslipp fra omtrent 2028.

55 % av klimagassutslippene for sjøfart i Kristiansund var i 2023 relatert til skip som lå til kai. Det gjenspeiler at Kristiansund er en aktiv nødhavn. Kristiansund og Nordmøre havn har installert landstrøm, og har planer om videre utbygging. Likevel vil ikke det være nok til å minske all utslipp ved havn. Det er derfor viktig at fartøyene går over til andre fornybare energibærere. Det antas at installert landstrøm kan bidra til omtrent 5–10 % reduksjon i klimagassutslippene ved kai. Annen fornybar energibruk for skip ved havn vil redusere forurensingen ytterligere.

Vestbase i Kristiansund med Molgas Energy Group og NorSea Logistics har satt i gang et tidligere nedstengt tankanlegg, slik at det fra høsten 2025 er mulig å tanke LNG (liquid natural gas) med planer om bio-LNG (biogass) i fremtiden. Flere offshorefartøy går på LNG i dag, som gir mulighet for reduksjon i klimagassutslipp på opptil 80–90 %. Det er her tatt utgangspunkt i reduksjon av utslipp fra sjøfart relatert til offshore med utgangspunkt i 2023-tall.

Det gjøres noen tiltak for å få ned klimagassutslippene, men for sjøfarten er det ikke nok eller raskt nok.

Ikke kvantifiserte tiltak

Det er tiltak det er vanskelig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i ni sektorer tilsvarende Miljødirektoratets inndeling av utslipp.

Industri, olje og gass

Tiltak	ID	Beskrivelse
Elektrifisering av sokkelen	10	Equinor orienterte i oktober 2025 Energidepartementet om at de anbefaler å videreføre elektrifisering av Grane-Balder energiprojekt, men ikke arbeidet med å elektrifisere Halten- og Snorre-områdene. Hva som skjer med olje- og gassnæringen sine klimamål mot 2030 er derfor uvisst.
Olje- og gassnæringen har mål om 50 % reduksjon innen 2030	11	Olje- og gassnæringen i Norge har mål om å redusere utslippene med 50 % innen 2030 sammenlignet med 2005 og ned mot null utslipp i 2050. Elektrifisering av sokkelen har vært en del av løsningen for å nå målene.

Luftfart

Tiltak	ID	Beskrivelse
Avinor sin egen virksomhet fossilfri innen 2030	12	Avinor har mål om at egen virksomhet på alle lufthavner skal være fossilfri innen 2030.
Luftfarten har mål om å være fossilfri innen 2050	13	Luftfarten ønsker selv mer innfasing av biojetfuel, også kalt SAF, sustainable aviation fuel.

Energiforsyning

Tiltak	ID	Beskrivelse
Mer fornybar energiproduksjon og frigjøring av elektrisk energi	14	Grønn omstilling innen industri og transport er energikrevende. For å sikre kontinuerlig omstilling trengs det mer lokal fornybar energiproduksjon.
Fornyning av strømmettet på Frei	15	Fornyning av strømmett fra Rensvik til Engviklia i Averøy utført av Mellom AS. Oppgradering fra 66 kV til 132 kV. Fornyelsen vil øke kapasiteten til grønn omstilling.
Hydrogenproduksjon på Vikanholmen	16	Når produksjon av hydrogen er i full drift vil det være behov for omtrent 0,4 TWh elektrisk energi, som betyr at mer lokal fornybar energiproduksjon i Kristiansund blir enda viktigere å få til.

Annen mobil forbrenning

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Oppvarming

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Jordbruk

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Veitrafikk

Tiltak	ID	Beskrivelse
Bypakken	17	Infrastruktur endringer kan påvirke begge veier. Bom kan påvirke at flere velger å reise kollektivt.

Avfall og avløp

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Sjøfart

Tiltak	ID	Beskrivelse
Krav til klimagassreduksjon for offshoreskip	18	Regjeringen har sendt på høring et forslag til forskrift som pålegger operatører å redusere klimagassintensiteten – utslipp per energienhet – fra offshorefartøy brukt i petroleumsvirksomhet. Kravene skal tre i kraft fra 1. januar 2029, og skjerpes gradvis frem mot 2040. Tiltakene skal fremme bruk av fornybare drivstoff som grønt/blått hydrogen, biogass og elektrisitet. Bruk av flytende biodrivstoff teller ikke med i oppfyllelsen av kravet, grunnet bærekraftsutfordringer og begrenset tilgjengelighet.
Grønne valg gir lavere havneavgift	19	Cruiseraffikken til Kristiansund har økt, og i henhold til Kystdatahuset var det anløp av 23 cruiseskip i 2023, 84 cruiseskip i 2024 og 127 cruiseskip i 2025. Dette er ikke noe imot cruiseraffikk i andre byer, som Ålesund og Bergen, men det bidrar likevel til at klimagassutslippene øker. I 2023 var det 2 601 tonn CO ₂ e relatert til

		cruiseskiptrafikken, og med mer enn femdobling av antall cruiseskip så øker nok klimagassutslippene tilsvarende. Kristiansund og Nordmøre havn har innført poenggiving der blant annet fornybare energibærere i stedet for diesel som drivstoff gir lavere havneavgift. Dette kan trolig på sikt bidra til at flere cruiseskip går over til andre energibærere.
Analyse og kartlegging av klimagassutslipp for sjøfarten i kommunen	20	Kristiansund kommune har fått midler fra Klimasats til å utføre en analyse og kartlegging av klimagassutslippene for sjøfart, for å se på mulige tiltak.

Kommunens virksomhet

Kvantifiserte tiltak

Det er tiltak det er mulig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i tre scope tilsvarende GHG-protokollens inndeling av utslipp.

Scope 1

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2020	2026	2027	2028	2029
Utslipp fra leiebil	21	Samlet		171	154	138	124
Utslipp fra kommunale biler og maskiner	22	Samlet		295	280	266	253
Utslipp i tonn CO2e			760,5	466	434	404	377

Utslipp fra bruk av fossil drivstoff til egen kjørepark i kommunen er gått noe ned, mens utslipp fra leiebil er gått noe opp. Dette kan skyldes større bruk av fossil leiebil.

5 % reduksjon er lagt inn i perioden per år for klimagassutslipp fra kommunale kjøretøy ved fossilt drivstoff. Det er lagt inn 10 % kutt fra fossil leiebil per år.

Scope 2

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	2020	2026	2027	2028	2029
Gatelysanlegg til LED med styresystem	23	Kommunalteknikk	33,2	17	13,6	10,9	10,9
Utslipp i tonn CO2e			33,2	17	13,6	10,9	10,9

Gatelys: Beregnet 20 % kutt per år, som vil flate ut etter hvert som alle gatelys nærmer seg utskifting.

Scope 3

Det foreligger ikke data for perioden 2026–2029.

Ikke kvantifiserte tiltak

Det er tiltak det er vanskelig å måle -/ sette tall på. Tiltakene er delt inn i tre scope tilsvarende GHG-protokollens inndeling av utslipp.

Scope 1

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	Beskrivelse
Offentlige anskaffelser vektlegges 30 % miljø	24	Innkjøp - alle enheter	Innarbeiding av krav gjeldende fra 01.01.2024.
Bærekraftige offentlige anskaffelser	25	Innkjøp	I samarbeid med KS, gjennom bærekraftsnettverket ses det på hvordan offentlige innkjøp kan bidra til å minske klimagassutslippene.
Sammenslåing av barneskoler	26	Grunnskole	Medfører noe nedbygging av urørt natur. Kan føre til mer transport. Etablering av infrastruktur transport.
Påkobla hjelpemiddel	27	Sentraladministrasjon	Utviklet av Kristiansund kommune, videreføres av KS. Kan bidra til at eldre bor lenger hjemme.
Nye kjøretøy diverse enheter	28	Kommunalteknikk, Kultur, Eiendomsdrift, NIBR	Valg av energibærere vil avgjøre grad av utslippsreduksjon.
Diverse trafiksikkerhetstiltak og fortaustiltak	29	Kommunalteknikk	Arbeid som bidrar til mer sykkel og gange.
Bygging av sykkeltraséer	30	Kommunalteknikk	Bidrar til mer sykkel og gange.

Nytt renseanlegg Frei	31	Kommunalteknikk	Medfører nedbygging av urørt natur. Utslipp anleggsarbeid avgjøres av type maskiner.
Utskifting av ledningsnett vann	32	Kommunalteknikk	Bidrar til mindre lekkasjer og mindre ødeleggelse av natur ved lekkasjer.

NIBR - Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste

Scope 2

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	Beskrivelse
Offentlige anskaffelser vektlegges 30 % miljø	33	Innkjøp - alle enheter	Innarbeiding av krav gjeldende fra 01.01.2024
Diverse ENØK-tiltak	34	Grunnskole, Kultur	Atlantehavsbadet, Caroline kino, Bergan sykehjem, Rensvik barnehage og Dale barnehage. Bytte av ventilasjonsanlegg som bidrar til mindre strømforbruk.
Nytt sykehjem	35	Sykehjem	Frei sykehjem, nye vinduer.
Oppgradering av gatelys og innedørsbelysning til LED	36	Eiendomsdrift, Kommunalteknikk, Kultur	Minsker energibehovet, og gir lavere strømregninger.
Termisk energi - brønnparker	37	Eiendomsdrift	Brannstasjon og ny barneskole bidrar til lavere strømforbruk
Utskifting av ledningsnett vann, Egne rør for vann og overvann enkelte steder der det ikke finnes fra før.	38	Kommunalteknikk	Bidrar til mindre lekkasjer og minsker behovet for pumping av vann. Som igjen bidrar til lavere strømforbruk.

Scope 3

Tiltak	ID	Ansvarlig rammeområde	Beskrivelse
Offentlige anskaffelser vektlegges 30 % miljø	39	Innkjøp - alle enheter	Innarbeiding av krav gjeldende fra 01.01.2024
Arbeide for mindre reising og mer bruk av teams	40	Alle enheter	Flere møter kan bli utført via teams og minske transport.
Oppgradere kommunale bygg	41	Eiendomsdrift	Forlenge levetiden
Møbler og inventar	42	Innkjøp - alle enheter	Ser på mulighet for gjenbruk av møbler, samarbeid mellom Kristiansund kommune og NAV

Kostnadsberegning

Tabellen under viser kostnadsberegningen av tiltak i kommunen, spesifisert på drift og investeringer. Det foreligger ingen driftstiltak som har direkte påvirkning på klima.

Dette er tiltak som kan ha både negative og positive virkninger på klimaet. Alle tiltak er slått sammen, slik at summene viser det totale beløpet per scope for drifts- og investeringstiltak som påvirker klimagassutslipp.

Kostnadsberegningen gjelder ikke for kommunesamfunnet.

Beskrivelse (tall i tusen)	2026	2027	2028	2029	2026-2029
Scope 1	-	-	-	-	-
Scope 2	-	-	-	-	-
Scope 3	-	-	-	-	-
Sum drift					
Scope 1	12 450	6 600	6 600	2 600	28 250
Scope 2	41 000	55 000	28 000	28 000	152 000
Scope 3	124 000	290 000	300 000	427 000	1 141 000
Sum investering	177 450	351 600	334 600	457 600	1 321 250

Scope 3 investering innehar nye bygg.

Utslippsrammer og gap-analyse

Utslippsrammer er kjernen i klimabudsjettet. Rammene er et hjelpemiddel for å budsjettere for en jevn reduksjon i utslipp fram mot klimamålene.

Tre ulike baner beskriver hvordan klimagassutslippene kan utvikle seg i kommunen:

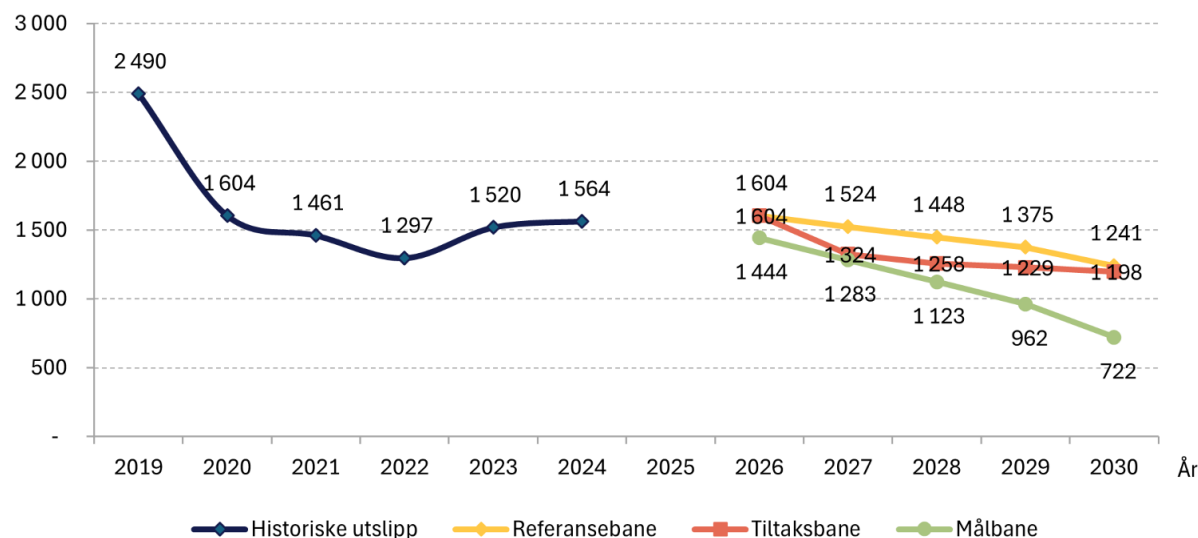
- **Referansebanen** viser hva som vil skje framover hvis det ikke gjennomføres flere tiltak ("fortsette som før"). Banen er en sammenstilling av historiske utslipp og en framskrivning av disse.
- **Tiltaksbanen** viser hvordan kvantifiserte (tallfestede) tiltak vil bidra til å redusere klimagassutslippene i kommunen. Banen beregnes ved å trekke den totale tiltakseffekten fra utslippsnivået i referansebanen.
- **Målbane** viser parisavtalens mål for utslippsreduksjoner (utslippsrammer). Banen angir et årlig utslippstak for de samlede klimagassutslippene i økonomiplanperioden og videre fram til 2030.

Grunnlaget for utslippsberegningene er usikre, og den reelle utviklingen vil mest sannsynlig avvike fra scenariene beskrevet i tabellen under.

Beskrivelse	2020	2026	2027	2028	2029	Mål 2030
Referansebane (tonn CO2e)	1 604	1 604	1 524	1 448	1 375	1 241
Referansebane - utslippsreduksjon (%)	0	0	-5	-5	-5	-25
Estimert samlet effekt av tiltak (tonn CO2e)	1 604	1 604	1 324	1 258	1 229	1 198
Tiltaksbane framskrivning (tonn CO2e)	1 604	1 604	1 324	1 258	1 229	1 198
Tiltaksbane - utslippsreduksjon (%)	100	0	17	22	23	25
Målbane årlig utslippstak (tonn CO2e)	1 604	1 444	1 283	1 123	962	722
Målbane - utslippsreduksjon (%)	100	-10	-10	-10	-10	-55
Gap - behov for ytterligere tiltak (tonn CO2e)	0	160	41	135	267	476

Beskrivelse	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Regnskap 2024
Historiske utslipp i tonn CO2e	1 603,6	1 461,2	1 297,0	1 520,4	1 564,3

Tonn Co2e



Grafen viser utviklingen av klimagassutslipp i kommunens virksomhet mot 55 % reduksjon i 2030. Grafen omfatter historiske utslipp, referanse-, tiltaks- og målbane.

Utslippsgap og usikkerhet knyttet til gjennomføring av klimatiltak

Utslippsgapet er differansen mellom mål og effekten av tiltak for kommunens virksomhet.

Beregningen gjort av de foreslåtte klimatiltakene er usikre og flere faktorer kan påvirke utslippene til slutt. Noen store investeringer er også slått sammen. Alle beregninger er overslag eller det er brukt tall som med sannsynlighet er gjeldende. Dette gjør arbeidet med å beregne utslippsgapet omfattende. Det er sannsynlig at de totale utslippene fra kommunen er høyere enn hva totalen viser, samtidig som ikke kvantifiserbare tiltak mest trolig vil kunne ha god innvirkning på klimagassutslippene. Likevel viser grafen et gap mellom kvantifiserte tiltak og hvor målet er mot 2030.

Historiske data viser en svak økning i klimagassutslippene, som ikke passer inn med at klimagassutslippene skal reduseres med 55 % innen 2030.

Arealbruksendringer

Arealbruksendringer fra kategorier med store karbonlagre, enten i levende biomasse (skog) eller i organisk jord (myr), vil som regel føre til store utslipp av klimagasser, i tillegg til å gi redusert mulighet for opptak av klimagasser i fremtiden.

Ved en arealbruksendring vil det være størst utslipp det første året etter endringen, dersom levende biomasse på arealet fjernes. Dette regnes som et umiddelbart utslipp. Det vil også være prosesser i jordsmonnet som endres ved endret arealbruk, og disse vil vedvare over noe lengre tid til nedbrytningsprosesser i jorden har stabilisert seg. Hvor lang tid det tar vil avhenge av en rekke faktorer, og å ta høyde for variasjonen i disse faktorene er utfordrende. Utslippsfaktorene er tilpasset standardperioder, og beregner klimagassutslipp over 5 år, 20 år og 70 år. I tabellen er utslippet over 5 år vist.

Tabellen under viser utslipp fra fremtidige arealbruksendringer av en viss størrelse som gjeldende kommuneplan (2020-2032) åpner for, over en periode på 5 år. Utslippene vil fortsette lenge utover denne perioden, men det er i de første årene utslippet er størst. Det gjøres oppmerksom på at tallene i denne tabellen ikke er direkte sammenlignbare med tabellen i forrige handlingsprogram (2025-2028). Kristiansund kommune har fått tilgang til en kartbasert klimagasskalkulator som gir mer nøyaktige beregninger, og som viser utslipp over ulike tidsperioder. Dette vil gi et godt grunnlag for å se utvikling over tid fremover, men årets tall og tidligere tall kan ikke direkte sammenlignes.

Endring arealbruk	Endring arealkategori	Utslipp tonn CO2e over 5 år
Nytt boligområde Svarthamran	Fra skog til bebygde areal	52,5
Ny barneskole i Omsundet	Fra skog og våtmark til bebygde areal	1 319,9
Deponi ved Nerlandsflata	Fra skog, våtmark og åpen fastmark til bebygde areal	1 348,6
Næringsområde Bolgneset	Fra skog og åpen fastmark til bebygde areal	6 660,7
Næringsområde Stabeldammen	Fra skog og våtmark til bebygde areal	1 411,6
Utvidelse av næringsareal ved Pilotveien/Nonshaugen	Fra åpen fastmark, skog og våtmark til bebygde areal	20 774,5
Utvidelse av golfbane	Fra skog og våtmark til bebygde areal	19 333,27
Utvidelse av næringsareal i Sødalen	Fra skog og våtmark til bebygde areal	15 792,7
Nytt boligområde på Sæther	Fra skog og våtmark til bebygde areal	15 599,3
Utvidelse av masseuttaksområde på Storbakken	Fra skog og våtmark til bebygde areal	1 664,2
Videre utbygging av boligområde på Skorpa	Fra skog, våtmark, dyrket mark, beite og åpen fastmark til bebygde areal	646,2
Boligutbygging Østerveien	Fra skog og åpen fastmark til bebygde areal	53,3
Videre utbygging av boligområde på Jørihaugen Vest	Fra skog, våtmark, beite og åpen fastmark til bebygde areal	4 646,5
Videre utbygging av boligområde på Buvikhøgda	Fra skog til bebygde areal	742,4
Boligutbygging Ådalsgrenda	Fra skog til bebygde areal	2 515,2
Nytt boligområde Halslihaugen	Fra skog til bebygde areal	882,6
Utvidelse av næringsareal ved Kongsveien og Storbakken nord	Fra skog og våtmark til bebygde areal	4 803,5
Videre utbygging av boligområde på Ørnvika vest	Fra skog, våtmark og åpen fastmark til bebygde areal	3 040,3
Utvidelse av næringsareal ved Frei sentrum	Fra skog og åpen fastmark til bebygde areal	571,5
Veiutbygging over Kråkhaugen	Fra skog og åpen fastmark til bebygde areal	725,1
Videre utbygging av boligområde på Sæterhaugen	Fra skog til bebygde areal	685,5
Sum		103 269,4

Det vil kunne forekomme arealbruksendringer med klimakonsekvenser som ikke er medregnet i denne tabellen. Dersom utbygging tillates i strid med kommuneplanen, gjennom planendring eller dispensasjon, vil det gi utslipp utover det som er beregnet. Nydyrking av areal vil gi utslipp utover det som er beregnet, mens overgang fra dyrket mark til skog eller beite vil gi mindre utslipp.

Det beregnede utslippet på litt over 100 000 tonn CO2e over 5 år tilsvarer et årlig utslipp på 20 000 tonn CO2e. Til sammenligning var utslippet fra Kristiansund som samfunn cirka 77 000 tonn CO2e i 2023.

En beregning av klimagassutslippet fra alle arealbruksendringer i hele kommuneplanens arealdel gir et utslipp på over 222 000 tonn CO2e over 5 år, altså over det dobbelte av summen av beregnede utslipp for utbyggingsområdene listet opp over. Dette utslippstallet er trolig for høyt, da det inkluderer en del arealer som ikke nødvendigvis er aktuelt å nedbygge, som for eksempel naturpregede områder på store boligtomter eller innimellom boligtomter. Det taler likevel for at kommuneplanen hjemler for noe større klimagassutslipp fra arealbruksendringer enn det som er beregnet i tabellen over. Dette kommer av at tabellen ikke fanger opp absolutt alle fremtidige utbygginger, særlig ikke alle små.

Kommunens mål om utslippsreduksjon knytter seg til utslippene vi har i henhold til kommunens klimaregnskap og Miljødirektoratets klimaregnskap for kommunesamfunnet. Dette inkluderer ikke utslipp fra arealbruksendringer, og disse utslippene kommer derfor i tillegg. Å redusere utslipp fra arealbruksendringer telles ikke med som del av måloppnåelse om 55 % kutt.

I henhold til verbalforslag til fjorårets handlingsprogram, setter kommunen seg mål om nullutslipp fra arealbruksendringer. Dette innebærer at fremtidige utslipp som følge av arealbruksendringer må kompenseres innenfor utslippssektoren. I arealstrategien til kommuneplanens samfunnsdel 2024–2036 er det vedtatt et mål om arealnøytralitet.

Planvask (mandat vedtatt i bystyret 10.04.25, sak 30/25) er et prosjekt for å gjennomgå og vurdere eldre planer med utbyggingsreserver, med sikte på å endre eller oppheve de planene som ikke lenger er aktuelle for utbygging. Dette vil kunne redusere planlagt klimagassutslipp fra arealbruksendringer, og bidra til å oppnå mål om nullutslipp fra arealbruksendringer og arealnøytralitet.

Kommunedirektørens vurdering

Klimagassutslippene fra kommunens egen virksomhet har økt svakt fra 2023 til 2024. Dette understreker behovet for økt innsats og flere tiltak fremover. Framskrivninger viser at tiltak i kommunens virksomhet har effekt og bidrar til utslippsreduksjon over tid, men ikke raskt nok.

For kommunesamfunnet har klimagassutslippene gått svakt ned, fra 2022 til 2023, tilbake på nivå med utslipp i 2021. For å nå målene i Parisavtalen er det avgjørende å redusere utslippene fra kommunesamfunnet. Kommunen har allerede startet samarbeid med både offentlige og private aktører. Et par eksempel er temakveld om fossilfri tungtransport høsten 2024 og temakveld om energisystem i endring høsten 2025, hvor aktører fra offentlig- og privat virksomhet, utdanning og energisektoren møttes for å se på mulige samarbeid. Flere slike arrangementer planlegges for å fremme grønn omstilling, også innen sjøfart og andre utslippsintensive sektorer.

Sjøfart og veitrafikk står for om lag 80 % av utslippene i kommunesamfunnet. Overgang til alternative energibærere i veitrafikken kan gi betydelige reduksjoner innen 2030, mens det er mer krevende å oppnå tilsvarende resultater for sjøfart. Den grønne omstillingen for næring/industri og transport er energikrevende, men må gjennomføres for at klimagassutslippene kan reduseres i henhold til Parisavtalen. Reduksjon av klimagassutslippene er viktig for biomangfoldet, da flere arter og økosystem ikke takler den raske temperaturendringen vi står overfor hvis ikke klimagassutslippene reduseres kraftig. Næringsliv og industri vil også miste konkurransefortrinn hvis ikke grønn omstilling gjennomføres. Nøkkelen for å lykkes er derfor mer lokal fornybar energiproduksjon på allerede nedbygd areal.

Kommunedirektøren vil bidra til samarbeid mellom offentlig og privat sektor for å sikre tilstrekkelig tilgang på fornybar energi og etablere arenaer for kunnskapsdeling og nettverksbygging, som er viktige faktorer for raskere grønn omstilling mot 2030.

Overgangen til et lavutslippsamfunn krever omfattende samfunnsendringer, sosial aksept, rettferdighet og hensyn til natur. For å lykkes må energi, klima, natur og næringspolitikk ses i sammenheng. Omstillingen må skje i samspill med både mennesker og natur. Den nye bærekraftsmodulen i Stratsys vil gi bedre datagrunnlag og dermed økt kunnskap og forståelse over tid.

Kommunedirektøren vil prioritere arbeidet med å identifisere tiltak som kan bidra til å oppfylle klimamålene i Parisavtalen. Gjennomgangen viser at flere kvantifiserte tiltak har positiv effekt, og at også ikke-kvantifiserbare tiltak kan gi resultater over tid.

HANDLINGSDDEL - TJENESTEOMRÅDENE

Handlingsdelen beskriver sektorenes status og utfordringer, prioriteringer og omstillingsarbeid i fireårsperioden. I tillegg gis det en beskrivelse av sentrale styringsdata, økonomiske rammer og drifts- og investeringstiltak for rammeområdene. Styringsdata på rammeområdene viser kommunens mer-/ mindreforbruk sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9 (K9). Tiltakene er koblet mot prioriterte bærekraftsmål og hovedmål i kommuneplanens samfunnsdel for å vise den røde tråden i styringskjeden.



Nye Folkeparken skole

Foto: Ingunn Strand, Kristiansund kommune

POLITIKK OG ADMINISTRASJON

Status og utfordringer

Fremoverlent i 2026?

Det er litt vanskeligere å være så fremoverlent inn i 2026 enn tidligere år. Kommuneøkonomien er under press, og presisjon i fordelingen av ressursene er viktigere enn noen sinne. Å kunne følge opp målene i kommuneplanens samfunnsdel vil kreve mye av oss i en ny økonomisk hverdag.

Politisk styring

Våre verktøy for møtebehandling er nå effektive, men vi har mye å hente på verktøy for møteforberedelser og møtegjennomføring. Det planlegges en felles innsats i Møre og Romsdal, og muligens anskaffelse for dette, i årene som kommer. Innfasingen av nye utvalg begynner å sette seg, og linjene mellom hvilke oppgaver behandles i hvilket utvalg oppfattes klarere enn ved inngangen til valgperioden.

Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjonen opprettholder sin prisvinnende forvaltningspraksis og jobber aktivt med utvikling og forbedring. I 2026 skal vi øke presisjonen i månedsrapportene for å styrke styring i hele kommunen. Administrasjonen vil få tilleggsrapporter for viktige områder som ikke behøver å forkludre det politiske fokuset. Fokuset på klimabudsjett og klimaregnskap fortsetter, og vi vil ha dette tilgjengelig for både folkevalgte og innbyggerne. I denne sammenhengen er de lange brillene viktige.

Utviklingen i Kristiansund i 2025

2025 har vært et drømmeår med betydelige endringer i og for Kristiansund. Campus har satt seg. Normoria er åpnet. Brannstasjonen er åpnet. Sist og ikke minst er vi kåret til Norges kulturby for de neste to årene. Ikke verst i et år hvor omorganisering, omstilling, rekruttering og kompetanse har vært hovedfokus.

Økonomi og tjenesteutøvelse

Våre ambisjoner for god tjenesteutøvelse er fortsatt høye, men den økonomiske situasjonen er mer og mer anstrengt. Hele organisasjonen er utfordret på å gjennomgå sine oppgaver og kompetanse gjennom Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029. På øverste nivå forventer vi betydelige endringer i våre tjenester slik at disse blir mer målrettede og ikke minst at de skal utføres av kompetent personell. Samtidig er det mye vi må slutte med for å komme den nye økonomiske hverdagen i møte.

I 2026 vil kommunedirektøren fortsette evalueringen av lokale særavtaler og ordninger for å tilpasse dem til sentralt lov- og avtaleverk. Å tilpasse særavtaler til det sentrale lovverket er også lovpålagt. Bruken av IKT-løsninger og fagsystemer optimaliseres videre, og virksomhetsstyringssystemet sikrer at ledelsen har full oversikt over tverrsektorielle prosesser og prosjekter. I 2026 skal vi legge en større del av virksomheten over i våre styringsmodeller slik at vi enklere kan få hele orkesteret til å spille samme melodi.

Spareprosjekt og investeringer

Kommunesektorens økonomiske rammevilkår, som ble veldig tydelige i 2024, truer fortsatt våre fremtidsambisjoner. Kommunedirektøren så seg i 2025 nødt til å innskrenke virksomheten gjennom vedtaket "Akutte økonomiske vedtak", som begrenser vikarbruk, overtid, kurs og andre utgifter. Samtidig startet inntektsprosjektet og fakturaprojektet. Førstnevnte dreier seg om å sikre at vi faktisk mottar de inntektene vi rettmessig skal ha, og sistnevnte dreier seg om å ikke betale mer for varer og tjenester enn det som er forhandlet på forhånd.

Stabs- og støttefunksjoner

Stabs- og støttefunksjonene vil fortsette å sikre saksbehandling og oppfølging av enhetene, med klarhet i ansvars- og myndighetsforhold. Forvaltningskulturen i kommunen skal forbedres gjennom bedre kommunikasjon med brukerne.

Å følge arbeidstilsynets anbefalinger for å forbedre arbeidsmiljøet har gitt resultater, og vi har over en lang periode hatt et nedadgående sykefravær. Arbeidstilsynet benytter også nå i økende grad Kristiansund som mønsterkommune, og vi bidrar nasjonalt til kompetanseutvikling for andre kommuner. Takk Synnøve.

Saksbehandling og kapasitet

Reduksjonen i saksbehandlingskapasiteten, som ble vedtatt av bystyret i 2019, er fortsatt en utfordring i 2025, og vil vedvare inn i 2026. Rådgiverkapasiteten er spesielt utfordrende, men vil kunne justeres i 2026 når sentraladministrasjonen skal gjennomføre temaplanen for kompetansebehov og rekruttering.

Videre utvikling

Vår ambisjon om utvikling for kommunen er fortsatt høy, og det krever en god og kunnskapsbasert samhandling mellom politikk og administrasjon. I 2026 vil vi fortsette med dette fokuset. Kristiansund skal drive tjenester og tiltak som er bevist at virker.

Prioriteringer i planperioden

Sektoren vil fortsette å sette Kristiansund på kartet i alle sammenhenger som er prioriterte i vår kommuneplan. Klima, bærekraft, digitalisering og fremtidsrettede tjenester innen våre sektorer er en forutsetning for å være en kommune, en administrasjon og en politikk som står seg inn i årene som kommer. Kristiansund er sentral på alle arena hvor dette er et tema.

Sammen med våre nabokommuner jobber nå Nordmøre IPR med å kartlegge våre regionale utfordringer, noe som gjenspeiles i Nordmørsstrategien. Disse inngår i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Dette blir et viktig styringsdokument slik at administrasjonen får klare rammer for arbeidet med de politiske fokusområdene i denne bystyreperioden.

Vi leder fylkets bærekrafts- og digitaliseringsarbeid og inviteres på relevante nasjonale og internasjonale arena. Kristiansund er representert i alle toneangivende strategiske fora nasjonalt og i FN internasjonalt.

Mens vi tidligere er kåret til Europas nest mest innovative by etter Barcelona, fått FN pris for virksomhetsstyringen, og har vunnet både Framsiktprisen og Kommunekompasset for best styrte kommune, er det i 2026 vi skal bevise at vi fortjener prisen "Norges kulturkommune" 2025-2027.

Vi leverer på smarte løsninger, innovasjon med egne IT-løsninger i bruk i hele Norge, og vi fortsetter arbeidet med å gjøre vår administrasjon og vår politiske organisering og gjennomslagskraft bedre. I 2025 deltok vi i å skrive nasjonens veileder for kunstig intelligens, og forventer flere utviklinger på dette området i Kristiansund i årene som kommer,

Omstilling

Sentraladministrasjonen – drivkraften i omstillingen 2026

Fra plan til handling

Sentraladministrasjonen skal i 2026 være motoren i gjennomføringen av Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029. Planen er kommunens felles ramme for å sikre rett kompetanse på rett sted til rett tid – en forutsetning for forsvarlige tjenester, en attraktiv arbeidsgiver og langsiktig bemanningsplanlegging.

Arbeidet i sentraladministrasjonen skal både støtte og utfordre organisasjonen. Vi skal være pådrivere for endring, men også en trygghetsfaktor i en tid med høyt omstillingstempo og komplekse krav.

Én kommune – én arbeidsgiver

Kommunedirektøren eier temaplanen. Hele sentraladministrasjonen – økonomisjef, IT-sjef, assisterende kommunedirektør og øvrige støttefunksjoner – har et felles ansvar for å omsette planen til handling i samarbeid med kommunalsjefer og enhetsledere.

Flere av lederne i sentraladministrasjonen har et dobbelt ansvar: de leder både egne seksjoner/enheter og har et overordnet fag- og utviklingsansvar for hele kommunen. Dette gir en nøkkelrolle i å samordne arbeidsgiverpolitikk, økonomistyring, digitalisering og organisasjonsutvikling.

Målet er å skape en samordnet utøvelse av arbeidsgiveransvaret, der alle nivå jobber etter felles prinsipper for kompetansestyring, rekruttering og organisering. Vi skal støtte tjenestene i å utvikle delplaner, men også selv utarbeide delplaner for sentraladministrasjonen. Våre egne fagmiljøer innehar kritisk kompetanse – både for egen drift og for kommunens samlede utvikling.

Fag – folk – penger

Sentraladministrasjonen skal bidra til å koble fag, folk og økonomi tettere sammen. Teknologi og digital kompetanse skal være en integrert del av arbeidet innenfor alle de tre områdene.

Digitalisering handler ikke bare om effektivisering, men om å styrke fagutøvelsen, støtte medarbeiderne og sikre bærekraftig ressursbruk. Teknologiske løsninger og velferdsteknologi kan eksempelvis bidra til at flere innbyggere mestrer hverdagen og kan bo trygt hjemme lenger.

For at dette skal lykkes, må ledere på alle nivå forstå og bruke teknologi som et faglig verktøy – både i planlegging, tjenesteutvikling og økonomistyring. Digital kompetanse blir dermed et gjennomgående tema i lederutvikling, organisasjonsutvikling og arbeidsgiverpolitikken.

Kompetansestyring og delplaner

I 2026 skal vi ferdigstille og implementere felles verktøy for kompetansekartlegging etter KS-modellen. Dette danner grunnlaget for målrettede delplaner for våre tjenester – inkludert sentraladministrasjonen – der vi kobler dagens situasjon med framtidige behov, og prioriterer strategier og tiltak tilpasset den enkelte tjeneste.

Gjennom dette arbeidet skal sentraladministrasjonen bidra til at kommunen bruker arbeidskraften smartere, utvikler kompetansen systematisk og styrker rekruttering og ledelse på alle nivå.

Politisk styring

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- ordførers kontor
- politikere

Ordfører leder bystyrets og formannskapetets møter og er kommunens rettslige representant. Han er også byens fremste folkevalgte representant og byens ansikt utad. Området er tillagt kommunens vigselsmyndighet og ivaretar borgerlige vigsler.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
100 Politisk styring	4,67	5,22	4,97	4,55
110 Kontroll og revisjon	0,42	-0,22	-0,34	-0,27
Sum	5,09	5,00	4,63	4,29

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for politisk styring, kontroll og revisjon var i 2024 95 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til å være 5 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 5,0 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	17 976	17 976	17 976	17 976
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 470	-50	-4 470	-4 470
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 470	-50	-4 470	-4 470
	Konsekvensjusteringer	701	701	701	701
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	701	701	701	701
	Konsekvensjustert ramme	17 207	18 627	14 207	14 207
	Nye tiltak				
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering	-	-743	-743	-743
B16 - H16	Vedtatt bystyret 11.12 Demokratiopplæring	100	100	100	100
	Sum nye tiltak	100	-643	-643	-643
	Ny ramme	17 307	17 984	13 564	13 564

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	19 386	19 061	18 342	19 019	14 599	14 599
Brutto driftsinntekter	-1 431	-1 085	-1 035	-1 035	-1 035	-1 035
Netto ramme	17 955	17 976	17 307	17 984	13 564	13 564

Rammeområdet er styrket med 0,7 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

I tillegg vil rammeområdet få en økonomisk effekt som følge av temaplan kompetansebehov og rekruttering. Dette gir et nedtrekk i rammen på 0,7 millioner kroner fra 2027. Dette tiltaket må sees i sammenheng med tiltak som var lagt inn og vedtatt i økonomiplan 2025–2028 knyttet til en helhetlig gjennomgang av politisk struktur.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B8 - H4	Egenkapitalinnskudd KLP	6 200	6 200	6 200	6 200
	Sum investeringstiltak	6 200	6 200	6 200	6 200

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Egenkapitalinnskudd

Kommunens egenkapitalinnskudd i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) er i sin helhet lagt under dette rammeområdet. Innskuddet var på 6,2 millioner kroner i 2025, og er fremskrevet flatt de fire neste årene.

Sentraladministrasjon

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- kommunens administrative ledelse med tilhørende stabsfunksjoner innenfor
 - oppvekst, helse og omsorg samt mestring og velferd
 - innkjøp, eiendomsskattekontor, økonomi, lønn og personal
 - IKT, sak/arkiv og kommunikasjon
 - samfunns- og næringsutvikling
 - samfunnsikkerhet og beredskap
 - virksomhetsstyring og kvalitetsarbeid
 - forsknings- og utviklingsarbeid
- politisk sekretariat
- kommuneadvokat
- servicetorg

Området har et gjennomgående fagansvar for hele organisasjonen, til forskjell fra de øvrige rammeområdene som har linjeansvar for sine respektive enheter.

Den administrative ledelsen og stabsfunksjonene tilrettelegger for politiske og administrative beslutningsprosesser, analyse- og utredningsarbeid, forvaltning og utvikling. Tjenestene bistår hele kommuneorganisasjonen samt innbyggere, folkevalgte, næringsliv og sentrale myndigheter.

Politisk sekretariat tilrettelegger for politiske styringsprosesser og sikrer at politiske råd og utvalg har gode arbeidsvilkår og gode beslutningsgrunnlag. Tjenesten er ansvarlig for gjennomføring av stortingsvalg og kommune- og fylkestingsvalg i kommunen. Tjenesten er også beredskapssekretariat for kommunens kriseledelse og politirådet i Kristiansund.

Kommuneadvokaten gir juridisk bistand til kommunens politiske og administrative organer, kommunale foretak og selskap samt stiftelser innenfor samtlige rettsområder. Tjenesten bistår også andre kommuner på Nordmøre i rettslige spørsmål.

Servicetorget bistår med informasjon og veiledning om alle kommunale tjenester, og er kommunens primære kontaktpunkt mot brukere og innbyggere. Ansvaret for enheten ligger under kommunalsjef Mestring og velferd.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
120 Administrasjon	33,30	16,84	35,97	21,38
Sum	33,30	16,84	35,97	21,38

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for administrasjon var i 2024 95 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 5 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 33,3 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9. Det føres fortsatt kostnader på KOSTRA-funksjonen som skulle vært henført til andre KOSTRA-arter.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	101 407	101 407	101 407	101 407
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 506	-2 406	-2 406	-2 406
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 506	-2 406	-2 406	-2 406
	Konsekvensjusteringer	3 955	3 955	3 955	3 955
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	3 955	3 955	3 955	3 955
	Konsekvensjustert ramme	103 856	102 956	102 956	102 956

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Nye tiltak				
B8 - H4	Redusere kostnader annonse og reklame	-220	-220	-220	-220
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering under enhet IKT	-350	-350	-1 303	-1 303
B8 - H4	Finansiering av kommunikasjonsressurs Bypakken (50 %)	-600	-600	-600	-600
B8 - H4	Reduksjon årsverk sentraladministrasjon	-	-974	-974	-974
B8 - H4	Vedtak bystyret 11.12: Kommuneplanlegger	800	800	800	800
B8 - H5	Vedtak bystyret 11.12: Velferd ansatte	350	350	350	350
B8 - H4	Vedtak bystyret 11.12: Ytterligere innsparing i regi av IKT- ORKidé rådgivende organ	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Sum nye tiltak	-1 020	-1 944	-2 947	-2 947
	Ny ramme	102 686	100 962	100 009	100 009

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	215 725	217 238	220 841	218 697	218 014	218 014
Brutto driftsinntekter	-121 785	-117 405	-118 005	-118 005	-118 005	-118 005
Netto ramme	93 940	99 833	102 686	100 962	100 009	100 009

Rammeområdet har et total nedtrekk på cirka 1,2 millioner kroner i 2026, hvorav kostnader knyttet til annonser og reklame er forslått tatt ned med 0,2 millioner kroner. Det skal også faktureres for en 50 % kommunikasjonsressurs i Bypakken som medfører en inntekt på 0,6 millioner kroner.

Det er lagt inn en økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering. Effekten medfører et totalt nedtrekk i rammen på 3,3 millioner kroner i perioden 2026 til 2029, hvorav 0,35 millioner kroner er per år i 2026 og 2027, og 1,3 millioner kroner per år i 2028 og 2029.

Nedtrekket knyttet til naturlig avgang ved servicetorget er noe oppjustert for å hensynta reell effekt knyttet til oppdatert lønns- og prisvekst.

Rammeområdet er styrket med 3,9 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B16 - H17	Sikring, rydding og tilgjengeliggjøring av eldre arkiv		1 250	1 250	
B11 - H15	Økt dieselberedskap Sødalen	500			
B11 - H12	Påkobla Assistent	500			
B11 - H15	Rådhuset - brannavvik	1 000			
	Sum investeringstiltak	2 000	1 250	1 250	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Eldre arkiv

Arbeidet med sikring, rydding og tilgjengeliggjøring av eldre arkiv fortsetter i tre år til. Prosjektet har dratt ut lengre i tid enn opprinnelig planlagt. Midlene (totalt 10 millioner kroner) fordeles dermed over en lengre periode. Det er ikke behov for midler i 2025 og 2026.

Dieselberedskap Sødalen

Det er skissert et nytt dieseltankanlegg med kapasitet på 30 000 liter, som vil styrke vår evne til å håndtere langvarige strømbrudd.

Påkobla Assistent

Påkobla Assistent er et strategisk KI-basert prosjekt som tar i bruk den fremvoksende teknologien rundt språkmodeller og kunstig intelligens. Ved hjelp av teknologier som naturlig språkprosessering (NLP) og maskinlæring vil Påkobla Assistent kunne finne mønstre og sammenhenger i store mengder data.

Målet med prosjektet er å utvikle et avansert verktøy for integrering og analyse av data fra kommunens sak- og arkivsystem (P360), lønns- og økonomisystemet, samt flere andre relevante datakilder. Assistenten vil benytte teknologier som NLP og maskinlæring for å identifisere mønstre og sammenhenger, og derigjennom gi verdifull innsikt til saksbehandlere, ledere og andre brukere av interne systemer.

Verktøyet vil være designet for å fungere som en digital hjelper til kommunens eksisterende systemportefølje, både leverandørstyrte- og egenutviklede løsninger. Assistentens funksjonalitet vil bidra til effektivisering av driften, økt selvbetjeningsgrad for innbyggere og næringsliv samt tilrettelegging for videre innovasjon innen kunstig intelligens i tråd med fremtidige reguleringer og teknologisk utvikling.

Verktøyet blir motoren for videre utvikling av kunstig intelligensbasert effektivisering og kvalitetsheving av kommunens tjenester sammen med KS, Digi Møre og Romsdal og IKT-ORKidé.

Rådhuset

Det er utarbeidet branntilstandsrapport for rådhuset, hvor det er funnet 47 avvik. Lukking av avvik ble påbegynt i 2025 og vil fortsette i 2026.

Felles avsetninger

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- avsetning til lønnsoppjøret
- inntektsføring av kalkulatoriske renter og avskrivninger fra selvkostområdene
- avskrivning av kommunens anleggsmidler
- andre felles utgifter på kommunenivå

Området blir benyttet til nødvendige avsetninger til formål som er felles for kommunen eller som ikke faller naturlig under et annet rammeområde.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	-10 326	-18 999	-30 336	-41 298
	Tidligere vedtatte tiltak				
B8 - H4	Nullstilling av ramme	10 326	18 999	30 336	41 298
	Sum tidligere vedtatte tiltak				
	Konsekvensjusteringer				
B8 - H4	Ny kalkulering selvkostrenter	-50 143	-56 797	-64 577	-69 196
B8 - H4	Ny kalkulering selvkostavskrivninger	-37 020	-42 039	-47 281	-51 005
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 3,5 %	64 000	64 000	64 000	64 000
	Konsekvensjustert ramme	-23 163	-34 836	-47 858	-56 201
	Nye tiltak				
-	-	-	-	-	-
	Sum nye tiltak				
	Ny ramme	-23 163	-34 836	-47 858	-56 201

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	111 780	193 674	200 837	215 164	202 142	213 799
Brutto driftsinntekter	-191 848	-204 000	-224 000	-250 000	-250 000	-270 000
Netto ramme	-80 068	-10 326	-23 163	-34 836	-47 858	-56 201

Felles avsetninger er et teknisk rammeområde uten enheter og ansatte. Budsjettområdet brukes til felles tiltak som gjelder hele kommunen, samt andre budsjettbehov som ikke naturlig hører inn under andre budsjettområder.

Rammeområdet nullstilles for hvert år, og nye budsjettsummer beregnes og legges inn i tråd med budsjettforutsetningene som tilligger budsjettområdet.

Det er kalkulert nye kalkulatoriske renter og avskrivning for selvkostområdene basert på gjeldende balanseførte investeringer og forslag til investeringsprogram i kommende fireårsperiode.

Det er avsatt midler for lønnsoppjøret og prisvekst for 2026 basert på anslått kommunal deflator fra statsbudsjettet (3,5 %). Avsetningen blir fordelt til de øvrige rammeområdene i løpet av 2026.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investerings tiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Eksterne enheter

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- Kristiansund Havnekasse
- Kristiansund kommunale Sundbåtvesen KF
- Kirkelig Fellesråd
- Varde Arbeid og Inkludering AS
- Nordmøre Krisesenter IKS

Rammeområdet består av overføringer til flere av kommunens eksterne enheter og skal ivareta viktige oppdrag for kommunen.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	34 458	34 458	34 458	34 458
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-300	-950	-950	-950
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-300	-950	-950	-950
	Konsekvensjusteringer	1 341	1 341	1 341	1 341
B8 - H4	Varde Arbeid og Inkludering AS: deflator 3,5 %	84	84	84	84
B8 - H4	Nordmøre Krisesenter IKS: deflator 3,5 %	221	221	221	221
B8 - H4	Sundbåtvesenet KF: deflator 3,5 %	226	226	226	226
B8 - H4	Kirkelig fellesråd: deflator 3,5 %	645	645	645	645
	Konsekvensjustert ramme	35 334	34 684	34 684	34 684
	Nye tiltak				
B8 - H4	Havnekassen	-500	-500	-500	-500
B11 - H12	Reversering av tiltak «Kirkelig fellesråd: Drenering ved kapellet Nordlandet gravsted» HP 25-28.	-150			
B11 - H12	Reversering av tiltak «Kirkelig fellesråd: Utbedring orgel»	-500			
B11 - H12	Kirkelig fellesråd: Nytt urnefelt Nordlandet gravsted	350			
B11 - H12	Kirkelig fellesråd: Drenering på felt U1, U2, U3 2U og deler av 25 på Kirklander gravsted.	300			
	Sum nye tiltak	-500	-500	-500	-500
	Ny ramme	34 834	34 184	34 184	34 184

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	29 922	34 458	34 834	34 184	34 184	34 184
Brutto driftsinntekter	-	-	-	-	-	-
Netto ramme	29 922	34 458	34 834	34 184	34 184	34 184

I rammeområdet Eksterne enheter er det vedtatt å midlertidig stanse overføring til Havnekassen (bystyresak 61/25), da havnekassen har et stort nok disposisjonsfond til å finne dekning for sine kostnader selv i en periode. Effekt er 0,5 millioner kroner i nedtrekk på rammen, men har i praksis ingen betydning for kommunen som konsern.

Videre er det gjort en omprioritering innen Kirkelig fellesråd i forhold til vedtatte tiltak i Handlingsprogram 25-28. Disse omprioriteringene medfører ingen økte kostnader ved tiltakene, men en annerledes bruk.

Rammeområdet er styrket med deflator på 3,5 % som utgjør:

- Varde Arbeid og Inkludering AS, 0,1 millioner kroner.
- Nordmøre Krisesenter IKS, 0,2 millioner kroner.
- Sundbåtvesenet KF, 0,2 millioner kroner.
- Kirkelig fellesråd, 0,6 millioner kroner.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B8 - H4	Fellesrådet - oppgraderinger etter plan	2 562	5 000	1 500	300
	Sum investeringstiltak	2 562	5 000	1 500	300

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Oppgraderinger Fellesrådet

Investeringene hos Fellesrådet er splittet i ulike prosjekter og prioritert per år. Delprosjektene vises i tabellen under.

Tabellen er hentet fra Fellesrådets handlingsprogram. Fra kommunens side føres dette som et samlet utlån per år, men hos Fellesrådet er prosjektene splittet.

Prioritet	Investeringstiltak (tall i tusen)	2026	2027	2028	2029
1	Utbedring av råteskader på Frei kirke	2 062			
2	Forprosjekt og bygging av redskapshus og garasje på Kirkelandet gravsted	300	2 500		
3	Universell utforming av toalettet ved kirkerommet i Kirkelandet kirke	200			
4	Energisparende tiltak i Kirkelandet kirke. Etterisolering og ny takpapp av yttertak og demping av kulderas på korvegg.		2 500		
5	Nye gulvfliser i våpenhuset til Nordlandet kirke. Utbedring av skade etter vanninntrenging.			700	
6	Navnet minnelund på Innlandet gravsted			800	
7	Renovere benker og gulvet i Nordlandet kirke.				300
	Netto utgifter	2 562	5 000	1 500	300

OPPVEKST

Status og utfordringer

Vi ser framtida i øynene hver dag

I kommunen bor det cirka 4 500 barn og unge mellom 0–18 år. Om lag 1 000 barn går i barnehage og cirka 2 500 elever i grunnskolen.

Alle barn og unge skal ha en god oppvekst med helsetjenester, barnehagetilbud, grunnskole, videregående skole, fritid og deltakelse, samt hjelp når de eller familien behøver det. Dette får vi til gjennom gode universelle kommunale tjenester, kompetente ansatte, samarbeid mellom tjenestene og med barna og foresatte. Ansatte i oppvekstsektoren jobber hver dag, for å sette barna i sentrum og fokusere på hvordan vi i fellesskap skal skape en god opplæring og oppvekst for våre barn og unge. "It takes a village to raise a child", og derfor må vi også fokusere på familier, fellesarenaer og sivilsamfunnet. Vi har ansvar for både danning og god utdanning.

Våren 2024 gjennomførte Agenda Kaupang analyser av alle kommunale tjenester i Kristiansund. (Agenda Kaupang, Kommuneindeksen 2024, Kristiansund). Oppvekstsektoren viser god kvalitet og økonomisk effektivitet. Ytterligere økonomiske innsparinger i sektoren kan ikke skje uten strukturelle endringer eller større omstillinger.

Kristiansund kommune har i perioden 2022–2025 mottatt cirka 600 flyktninger, de fleste fra Ukraina. De første årene var det stort sett kvinner og barn, siste del av perioden er flere eldre, flere menn og færre familier. Vi har også mottatt kvoteflyktninger fra afrikanske land blant annet Kongo. Antallet flyktninger reduseres nå. Vi bør øke fokuset på integrering, sysselsetting og varig bosetting

Strukturelle endringer

Endringen i befolkningssammensetningen (demografi) er en av våre største utfordringer. Det krever at vi har offensive satsinger for å styrke bosetting og attraktivitet. Det krever også at vi tilpasser tjenestetilbudet og frigjør ressurser fra oppvekst til eldre i helse og omsorg. Barnekullene er mindre. Denne nedgangen har nå kommet inn i barneskolene og vil også fremover bidra til et noe lavere elevtall, men dette modereres noe av mottak og varig bosetting av flyktninger. Vi har gjennomført strukturendringer i barnehagesektoren, og er midt i strukturendring i skolesektoren med bygging av nye skoler. Folkeparken skole for 400 elever åpnet til skolestart 18.08.25 og ny skole til 400 elever planlegges i Omsundet med ferdig prosjektering og anbudsprosesser i 2026 og byggestart 2027. Samlet medfører dette nedleggelse av fire skoler (Dalabrekka og Gomalandet, Rensvik og Bjerkelund). Et synkende elevtall og en stram kommuneøkonomi gjør at vi om noen år vil vurdere nedlegging av Innlandet skole. Kvalitetssikring av innsparingspotensiale, planlegging- og medvirkningsprosesser er foreslått gjennomført i økonomiplanperioden 2026–2029.

Omstilling "Vi skal være der barna er"

Nedgang i barnetall betyr også lavere inntekter til kommunen. Dette betyr at enhetene allerede nå driver tjenestene med trangere økonomiske rammer. Barn og familier med store hjelpebehov øker, som medfører at både barnehager, skoler og barnevernet har vansker med å håndtere barn og familier, og å holde sine budsjettammer. Vi har ny opplæringslov som fremmer tilpasset opplæring, det samordnet og forebyggende arbeidet. For å kunne opprettholde god kvalitet i tjenestene til våre til barn og unge, kreves det at vi gjør modige grep. Vi utreder og prøver ut mer kunnskapsbaserte og innovative arbeidsmetoder som øker tidlig og samtidig innsats, styrker kompetansen og sterkere fellesskap på de universelle arenaene der barna er - i grunntjenestene helsestasjon, barnehager og skoler. Vi vil redusere sektoriseringen, fragmenteringen, byråkratiseringen og øke nærhet, trygghet og kapasitet ute i grunntjenestene. Oppvekstplan for Kristiansund 2019–2027 gir målene. Vi øker tverrfaglig samarbeid innad i oppvekstsektoren, og med kultur og helsesektoren. For planperioden 2025–2029 har vi utviklet "Forebyggende plan for barn og unge i Kristiansund - Vi skal være der barna er".

Oppvekstreformen er iverksatt, og kommunene har fått et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Målet med reformen er at kommunen skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging, at rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt og at ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv. Statens finansieringsmodell påfører kommunen vesentlige ekstrakostnader. Barnevernet har over flere år hatt vansker med å holde budsjettammene.

En høy andel barn og unge lever i lavinntektsfamilier i Kristiansund, og det gir fare for økte sosiale forskjeller og utenforskap. Vi jobber for å hindre dette.

Kampen om kompetente medarbeidere

Oppvekstsektoren har god kompetanse, men det er færre kvalifiserte søkere til utlyste stillinger i sektoren. Vi vil ha flere profesjoner og fagfolk inn i grunntjenestene helsestasjon, barnehager og skoler, og mer tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid der. Vi kartlegger ansatte sin kompetanse og kompetansebehov. Dette tas også opp i Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029.

Partnerskap

Vi må jobbe helhetlig i kommunen for å styrke Kristiansund sin attraktivitet og konkurransekraft som by og regionsenter for etablering og bolyst. Vi styrker partnerskapet rundt Campus Kristiansund med Oppvekstnettverk Nordmøre, universitet og høyskoler, fagskolen i Møre og Romsdal, og aktører med behov for medarbeidere som tar både etablerte og nye høyere utdanninger på Campus.

6 høyskoler, universitet og fagskolen er per i dag etablert med studier på Campus Kristiansund, og det er cirka 950 studenter der for studieåret 2025/26.

Vi bør som regionens største arbeidsgiver, etablere et vesentlig "utdanningsfond" for å styrke dynamikk mellom tilbud og etterspørsel etter utdanningstilbud ved Campus Kristiansund. Dette både for å rekruttere og beholde fagfolk i Kristiansund kommune, samle økonomiske virkemidler vi i dag har til fagutdanninger, etter- og videreutdanning, onboarding og kunne utvide dette framover. Dette forsterker kommunens arbeidsgiverstrategi "Kristiansund kommune - en attraktiv og nyskapende arbeidsgiver".

Vi bør vurdere strategisk etablering av noen kommunale fagmiljø på Campus Kristiansund. Dette vil kunne gi synergier, utvide kunnskapsmiljøene og styrke samfunnsutviklingen. Vi bør forankre dette i kommunens eiendomsstrategi.

Ytterligere innovasjon trengs mellom kommunen og Helse Møre og Romsdal, også innen oppvekst. Vi ser at kommunen og helseforetaket har overlappende oppgaver overfor barn og unge. Vi vil flytte kompetanse og kapasitet framover i organisasjonen/e.

Prioriteringer i planperioden

Når kommunen planlegger større retningsendringer i tjenesteytingen, bør en ha en tidshorisont som strekker seg minst 10 år fram i tid, med konkrete krav til kortsiktige endringer og omstillinger som trekker i rett retning. Slik kan en skape handlingsrom og endringsoptimisme.

I handlingsprogrammet for 2026–2029 har vi 5 hovedprioriteringer som vises igjen i økonomiplanens tiltak:

1. Kvalitet i alle tjenester i oppvekstsektoren

Oppvekstsektoren har god kvalitet og høy effektivitet. De økonomiske rammene har blitt trangere de siste årene og kan ikke reduseres ytterligere uten strukturendringer.

De store netto budsjetttrammene ligger relativt stabilt, men blir redusert med 25 millioner kroner i økonomiplanperioden i oppvekstsektoren, av et synkende barnetall, skolestrukturendring og redusert mottak av flyktninger i økonomiplanperioden. Utfordringen med å trekke ut ressursene til flyktninger er at mange skal bli her, mens den nasjonale finansieringen strekker seg kun over 5 år. Derfor er god integrering avgjørende både for den enkelte, og for samfunnet. Alle barnehager og skoler deltar i ny 3 - årig læringsløype i Oppvekstnettverk Nordmøre og UH-sektoren "Språk og skriving".

Kvaliteten i kommunens tjenester i oppvekstsektoren medfører oppfylging av lovkrav om bemanningsnormer, kompetanse hos ansatte, livsmestring og faglige resultat hos elevene. Kvaliteten vises hver dag i møtet mellom våre ansatte og barn/elever og foresatte. Kvaliteten vises også i vårt systemarbeid der kompetanseutveksling og samordning av tjenester skjer, og der ledelse blir utøvd innen rammen av ledertrekanten (fag - økonomi - personell).

2. Gjennomføring av skolestrukturendring

- Folkeparken skoler er ferdig og tatt i bruk til skolestart for skoleåret 2025/26.
- Planleggingen av nye Omsundet skole pågår og skal erstatte Rensvik skole og Bjerkelund skole. Investeringsmidler innarbeides i økonomiplanen 2026–2028 noe som er en framskynding med ett år.
- Økonomiske innsparinger av skolestrukturendring er lagt inn i driftsbudsjettet i økonomiplanen. Klima og miljø er en viktig del av byggeprosjektene.
- Investering i utbedring av skolebygg på grunn av rammeplan for skolefritidsordningen (SFO) og større omfang av SFO på grunn av gratis oppholdstid til og med 3. trinn.
- Ny enhet mellom Kristiansund voksenopplæring, NAV flyktning og servicekontoret med boligforvaltning er under utredning. Enheten er flyttet fra oppvekstsektoren til sektoren Mestring og velferd.

3. "Vi skal være der barna er" Iverksetting av forebyggende plan 2005–2029

Mer kunnskapsbasert, tverrfaglig samarbeid og samordning av kommunale tjenester - der barna er. Grunntjenestene i oppvekstsektoren er helsestasjon, barnehager og skoler. Vi jobber med inkluderende barnehager og skoler med vekt på læringsmiljø og inkluderende praksis jamfør også ny opplæringslov med vekt på tilpasset opplæring, mer forebyggende arbeid og intensive tiltak, og ITO (individuell tilrettelagt opplæring). Mer varierte opplæringsarenaer tas i bruk. Dette gjennomføres som omstilling og innovasjon. Mer virkningsfulle tjenester for barn og unge reduserer kostnader over tid, og legges inn med økonomisk effekt i økonomiplanperioden. Organisatoriske endringer og tilpassinger skjer.

Det er opprettet en ny enhet for barn og unge "Bolig, avlastning og støtte for barn og unge (BAS)" som er overført fra Bo og habilitering til oppvekstsektoren med virkning fra 13.10.25.

4. Effektivisering og forbedring av tjenester - en kontinuerlig jobb

- Endringer i SFO, utredes i 2026/27.
- Reduksjon i rammer for forebyggende helsetjenester som en del av demografitilpasning. Iverksette profesjonalisering av koordinatorene for barn og familier.
- Økte økonomiske rammer til barnevernet for 2026.
- Tilpasning til redusert mottak av flyktninger påvirker barnehagekapasitet, tall på innføringsklasser og gjennomstrømming til nærskoler.
- Økonomisk effekt av Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029 er lagt inn i oppvekstsektoren.
- Effektivisering av skyssløsninger i kommunen for barn må utvikles og iverksettes i 2026.

5. Bygging av partnerskap rundt Campus Kristiansund

- Newton Møre Kristiansund på Campus. Realisere moduler for ulike klassetrinn, og utvikle realfagsnettverk for lærere.
- Nettverk mellom offentlige aktører med behov for kompetent arbeidskraft og utdanningstilbudene i universitet og høgskolesektoren, Fagskolen i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal fylkeskommune.
- Samarbeid med Oppvekstnettverk Nordmøre.
- Tilgang til etablerte og nye utdanningstilbud.
- Bidra i integrasjon av mindre selskap med offentlig/privat eierskap på Campus Kristiansund (jamfør kunnskapspark) for å øke strategisk og operativ kraft.
- Campus og byutvikling.
- Internasjonalisering.

Omstilling

Oppvekstsektoren og enhetene i den, har i all hovedsak en struktur som er i tråd med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029. Vi skal tilpasse oss en demografisk utvikling og heve kvaliteten og kapasiteten i grunntjenestene. Den store omstillingen i oppvekstsektoren er "Vi skal være der barna er" og det samsvarer med hovedtrekkene i temaplanen.

Det jobbes med temaplan for kompetansebehov og rekruttering både i arbeidsgruppe på sektornivå, og på den enkelte enhet. Vi vil lage en sektorvis overbygning for delplaner på enhetsnivå eventuelt samle enhetene sine delplaner der det er mest enhetlige tjenester eksempelvis barnehager eller skoler.

Analysearbeidet skal lede frem til tiltak som hensyntar behovene i befolkningen, økonomi og tilgang på personell. Arbeidet med temaplanen vil måtte belyse våre lokale tiltak og hvordan vi skal omstille oss slik at vi sikrer en god kvalitet på tjenestene i tiden som ligger foran oss. I kommende planperiode skal arbeidet rettes mot å realisere planen i praksis. Temaplan for kompetansebehov og rekruttering har følgende element i oppvekstsektoren:

- Bemanningsplaner i alle enheter med et 5 års perspektiv. Vi skal sikre faglig kvalitet, nasjonalt vedtatte bemanningsnormer og planlegge/ tilpasse naturlig avgang av ansatte/turnover.
- Felles vurdering av kompetansebehov for barneskolene og for ungdomsskolene.
- Mer tverrfaglig kompetanse i grunntjenestene i oppvekstsektoren og system for tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid jamfør Forebyggende plan for barn- og unge- vi skal være der barna er.
- Arbeidsplassbasert kompetanseheving for kapasitetsbygging.
- Samarbeid og utvikling av studier på Campus Kristiansund.

I økonomiplanen er det innarbeidet innsparingskrav som følge av Temaplan for kompetansebehov og rekruttering. BAS er overført fra Bo og habilitering til oppvekstsektoren.

PP-tjenesten

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- førskoleteam
- grunnskoleteam
- videregående team

Pedagogisk psykologiske tjeneste (PPT) for Ytre Nordmøre er et vertskommunesamarbeid og betjener Aure, Averøy, Kristiansund og Smøla, med kontorsted i Kristiansund. PPT er en lovpålagt tjeneste for alle kommuner og fylkeskommuner, og jobber etter barnehageloven og opplæringsloven. Målgruppen er barn, unge og voksne med spesifikke opplæringsbehov i og utenom førskole, grunnskole, videregående opplæring og voksenopplæring.

Barnehageloven sier at PPT er sakkyndig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp i barnehager, at tjenesten skal utarbeide lovpålagte sakkyndige vurderinger, og bistå barnehagen med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov.

Ifølge opplæringsloven skal PPT samarbeide med og støtte skolene i det forebyggende arbeidet for å gi et inkluderende opplæringstilbud til elever som kan ha behov for tilrettelegging av opplæringen. Tjenesten skal videre veilede og støtte skolene i å utrede behov for tilrettelegging og i å iverksette tiltak så tidlig som mulig når det behøves, samt bistå med kompetanse- og organisasjonsutvikling slik at opplæringstilbudet blir så godt tilrettelagt og inkluderende som mulig. PPT er fremdeles en sakkyndig instans og utarbeider sakkyndige vurderinger av opplæringstilbudet og rett til individuelt tilrettelagt opplæring der loven eller forskriften til loven krever det.

PPT er en del av omstillingsarbeidet "Vi skal være der barna er".

Styringsdata

Rammeområdet føres i hovedsak på funksjonene 201 Førskole/barnehage og 202 Grunnskole. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdene for henholdsvis Barnehager og opplæringstjenesten samt Grunnskoler.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	11 588	11 588	11 588	11 588
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	-	-	-	-	-
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
	Konsekvensjusteringer	452	452	452	452
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	452	452	452	452
	Konsekvensjustert ramme	12 040	12 040	12 040	12 040
	Nye tiltak				
-	-	-	-	-	-
	Sum nye tiltak	-	-	-	-
	Ny ramme	12 040	12 040	12 040	12 040

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	20 984	20 958	21 410	21 410	21 410	21 410
Brutto driftsinntekter	-10 404	-9 370	-9 370	-9 370	-9 370	-9 370
Netto ramme	10 580	11 588	12 040	12 040	12 040	12 040

Rammeområdet styrket med 0,5 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringsiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Grunnskoler

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- 8 barneskoler med skolefritidsordning
 - Allanengen har 3 innføringsklasser for nyankomne, minoritetsspråklige elever
 - Dale har forsterket skoletilbud for barneskoleelever
- 3 ungdomsskoler
 - Atlanten har "Levende Vågen" som alternativ opplæringsarena
 - Frei er nærskole for elever bosatt på Clausenengen ungdomshjem
 - Nordlandet har 1 innføringsklasse for nyankomne, minoritetsspråklige elever og forsterket skoletilbud for ungdomsskoleelever
- Kristiansund voksenopplæring
(ansvaret for enheten ligger under kommunalsjef Mestring og velferd)
 - norskopplæring på alle nivåer
 - skolen har samarbeidsavtale med Averøy kommune

Skolene gir et godt grunnskoletilbud som sikrer elevene gode faglige og sosiale ferdigheter.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
202 Grunnskole	-18,19	-22,09	-2,62	18,45
213 Voksenopplæring	-9,09	-5,61	-3,79	-4,42
215 Skolefritidstilbud	-6,91	-2,78	-5,16	-4,51
222 Skolelokaler	-4,03	5,05	-1,68	-2,27
223 Skoleskyss	-3,98	-4,12	-3,99	-3,76
Sum	-42,2	-29,6	-17,2	3,5

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for grunnskole var i 2024 91 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 9 % mindre kostnadskreven å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et lavere utgiftsnivå med 42,2 millioner kroner i 2024 sammenlignet mot K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	316 872	316 872	316 872	316 872
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 537	-4 531	-5 551	-5 551
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 537	-4 531	-5 551	-5 551
	Konsekvensjusteringer	12 577	12 577	12 577	12 577
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	12 366	12 366	12 366	12 366
B4 - H9	Statsbudsjett: saldering sak 16/25 (økt grunnbemanning SFO)	211	211	211	211
	Konsekvensjustert ramme	327 912	324 918	323 898	323 898
	Nye tiltak				
B11 - H13	Skysskostnader		-450	-450	-450
B8 - H4	Ny skole Omsundet (effekter på grunn av sammenslåing)				-2 500
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering		-450	-450	-450
B8 - H9	Satsbudsjett: Veiledning nye lærere	307	307	307	307
	Sum nye tiltak	307	-593	-593	-3 093
	Ny ramme	328 212	324 325	323 305	320 898

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	378 823	351 565	362 912	359 018	357 998	355 498
Brutto driftsinntekter	-73 573	-34 693	-34 693	-34 693	-34 693	-34 693
Netto ramme	305 250	316 872	328 212	324 325	323 305	320 898

Rammeområdet har en planlagt reduksjon av rammene i økonomiplanen i hovedsak på grunn av skolestruktur, redusert mottak av flyktninger og demografi. Grunnskolen jobber sammen med resten av oppvekst og kultur om "Forebyggende plan for barn og unge - vi skal være der barna er".

Rammeområdet Grunnskole ble i sak 16/25 styrket med 0,2 millioner kroner etter saldering av statsbudsjettet grunnet økt grunnbemanning SFO.

Videre er det lagt inn en forventet effekt på 2,5 millioner kroner i forbindelse med effekt av ny skole Omsundet i 2029. Investeringen er framskyndet med ett år, og dette er estimert driftseffekt ved ferdig ny skole.

Det forventes en økonomisk effekt på 0,45 millioner kroner fra 2027 med bakgrunn i temaplan kompetansebehov og rekruttering.

Skysskostnader vedtatt i forrige handlingsprogram er redusert med 0,45 millioner kroner fra 2027. Dette på grunn av omstilling av kommunens transportordninger, anbud, dialog med fylkeskommunen med videre. Utredning pågår i regi av teknisk sektor.

Utskifting av IT-utstyr for elever er tatt ut av investeringsbudsjettet og forventes dekket innenfor eksisterende ramme i driftsbudsjettet. Ved å føre utskifting av IT-utstyr til elever i drift unngås unødvendig lånefinansiering og rentekostnader, samtidig som regnskapsføringen blir mer i tråd med utstyrets faktiske levetid. Dette vil medføre en endring og reduksjon av utskiftingsfrekvens i drift, og man vil se det opp mot et økt behov for fysiske lærebøker. Utredning pågår mellom IT-avdelingen og grunnskolen.

Rammeområdet er styrket med 12,3 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B8 - H4	Ny barneskole Omsundet	15 000	290 000	100 000	
B11 - H11	Universell utforming Bjerkelund barneskole	2 000			
B8 - H4	Folkeparken skole	24 000			
B4 - H8	Allanengen barneskole - oppgradering og utvidelse SFO	9 000			
	Sum investeringstiltak	50 000	290 000	100 000	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Ny barneskole Omsundet

Bygging av Omsundet skole til 400 elever er en del av skolestrukturendringen med nedlegging av Rensvik og Bjerkelund barneskoler. Bystyret vedtok dette senest i sak 114/20 (17.12.2020).

Parallelt med Folkeparken skole gjennomgikk Omsundet skole i 2022 utarbeidelse av rom- og funksjonsprogram, som danner utgangspunktet for volumstudier av skolen. Kommunens prosjektledelse og eksterne fagfolk fra Norconsult AS gjennomførte dette sammen i en medvirkningsprosess med cirka 40 personer fra berørte skoler på Frei, samarbeidene kommunale tjenester og nærmiljø. I tillegg deltok elevene. Skolen har, som Folkeparken skole, en pedagogikk og romløsninger som vektlegger læringsmiljø- og inkluderende praksis. Salen som kan romme alle skolens elever har en kultur- og nærmiljøprofil.

Reguleringsplanarbeidet er nærmest ferdig.

Som et estimat i forhold til budsjett og økonomiplan for 2026–2029 er det tatt utgangspunkt i at prosjektkostnaden vil bli omtrent den samme som for nye Folkeparken skole, 410 millioner kroner.

Infrastruktur utenfor skoletomten håndteres av Kommunalteknikk og innarbeides i deres budsjettering, herunder også renseanlegg og overvannshåndtering.

Bjerkelund barneskole

Det må utføres nødvendig oppgradering av uteområdet ved skolen i forbindelse med at det begynner en blind elev ved skolen høsten 2027.

Folkeparken skole

Folkeparken skole ble ferdigstilt og tatt i bruk august 2025. Midlene i 2026 er overførte midler fra 2025, som ikke er brukt. Noe av midlene vil bli benyttet til etterarbeid, utarbeidelse av sluttrapport samt prøvedrift av teknisk anlegg og skjøtsel av utomhusanlegg første driftsår.

Det antas imidlertid at det vesentligste av midlene ikke vil bli benyttet, og vil bli tilbakeført til felles finansieringen av investeringsregnskapet i 2026.

Allanengen barneskole

Dette er et vesentlig prosjekt, med en total kostnadsramme på 39 millioner kroner. Midlene på 9 millioner kroner i 2026, er midler som har ligget inne i 2025 budsjettet, men som på grunn av fremdrift er blitt overført til 2026.

Det var behov for en oppgradering av lokalene til skolefritidsordningen (SFO) samt lokalene for mat- og helseavdeling i eksisterende skolebygg. Mat og helse er plassert i byggets sokkeletasje i dag og SFO er lokalisert i byggets første etasje. Disse funksjonene bytter plass og det etableres ny interntrapp mellom arealene for sambruk. Det skal også bygges et nytt tilbygg for SFO med plass til garderober.

Løsningen gjør at man får en egen inngang til SFO på bakkeplan, slik at det blir enklere med henting og bringing av skoleelever som benytter seg av SFO-tilbudet. Det er planlagt å ta i bruk eksisterende sløydsal som en utvidet del av SFO. Dette vil gi bedre muligheter for varierte aktiviteter. SFO skal ha garderobeplass til 120 barn og 10 ansatte.

Kontrakt er inngått og prosjektet er i gang. Ferdigstillelse vil være mars 2026.

Barnehager og opplæringstjenesten

Beskrivelse av rammeområdet

Rammeområdet omhandler kommunen som barnehageeier og barnehagemyndighet.

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- barnehageeier og drift av 5 kommunale barnehager
- tilskudd til 9 private barnehager
- opplæringstjeneste med
 - veiledning til inkludering, spesialpedagogisk hjelp og minoritetsspråklig veileder til førskolebarn
 - logopedtjenester til barn (voksne er ikke prioritert av denne tjenesten)

Barnehager gir et pedagogisk tilbud for barn under opplæringspliktig alder og legger også til rette for at barn med spesielle behov får et tilfredsstillende tilbud i barnehage. Som barnehagemyndighet er kommunen ansvarlig for godkjenning av barnehager, veiledning til og føre tilsyn med barnehagene, samordne opptak samt sikre barns lovfestede rett til barnehageplass etter barnehageloven. Kommunen har også ansvar for økonomisk likebehandling av kommunale og private barnehager.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
201 Førskole	-22,98	-24,53	-15,87	-9,81
211 Styrket tilbud førskolebarn	18,24	21,04	13,62	12,99
221 Førskolelokaler og skyss	6,71	6,35	7,64	6,60
Sum	2,0	2,9	5,4	9,8

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for barnehage var i 2024 84 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 16 % mindre kostnadskrevenende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 2,0 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9. Det er hovedsakelig styrket tilbud førskolebarn som står for merforbruket, hvor kommunen bruker 18,24 millioner kroner mer enn K9 i 2024.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	231 723	231 723	231 723	231 723
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-4 492	-5 998	-6 498	-6 498
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-4 492	-5 998	-6 498	-6 498
	Konsekvensjusteringer	8 547	8 547	8 547	8 547
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	4 371	4 371	4 371	4 371
B4 - H8	Statsbudsjett: saldering sak 16/25 (økt grunnbemanning)	349	349	349	349
B4 - H8	Redusert makspris barnehage	3 827	3 827	3 827	3 827
	Konsekvensjustert ramme	235 778	234 272	233 772	233 772
	Nye tiltak				
B8 - H4	Husleiekostnader Opplæringstjenesten		-500	-500	-500
B4 - H8	Statsbudsjett: helårseffekt redusert makspris barnehage inklusiv nominelt nivå	5 226	5 226	5 226	5 226
B8 - H5	Statsbudsjett: kompetanse og karriereutvikling i barnehage og skole	188	188	188	188
B8 - H4	Statsbudsjett: særordning for private barnehage med pensjon basert på kommunal tjenestepensjon	38	38	38	38
	Sum nye tiltak	5 452	4 952	4 952	4 952
	Ny ramme	241 230	239 224	238 724	238 724

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	233 950	233 505	245 012	243 006	242 506	242 506
Brutto driftsinntekter	-26 858	-3 782	-3 782	-3 782	-3 782	-3 782
Netto ramme	207 092	231 723	241 230	239 224	238 724	238 724

I sak 16/25 ble rammeområdet Barnehager og opplæringstjenesten styrket med 0,3 millioner kroner grunnet saldering av statsbudsjettet med bakgrunn i økt grunnbemanning.

Det er lagt inn en nedgang i husleiekostnader for Opplæringstjenesten på 0,5 millioner kroner, og sees opp mot at husleiekontrakt i dagens lokaler utgår i perioden.

Videre er rammeområdet styrket med henholdsvis 3,8 millioner kroner og 5,2 millioner kroner vedrørende regjeringens forslag til redusert makspris barnehage, samt at prisen skal holdes på dagens nivå.

Rammeområdet er også styrket fra statsbudsjettet vedrørende kompetanseutvikling og karriereutvikling, samt særordning for private barnehager med pensjon basert på kommunal tjenstepensjon på fortrinnsvis 0,1 og 0,04 millioner kroner.

Barnehagesektoren deltar aktivt i tiltak i "Forebyggende plan for barn og unge - vi skal være der barna er" med blant annet rekruttering av tverrfaglig kompetanse, flytressurs i grunnbemanningen, "rett hjelp tidlig" og foreldreveiledning.

Rammeområdet reduseres med 3 millioner kroner knyttet til reduksjon i mottak av flyktninger, i tråd med at inntektene fra integreringstilskudd reduseres betydelig i perioden.

Rammeområdet er styrket med 4,3 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden. Det pågår en diskusjon om barnehagesituasjonen samlet sett på Frei, som er kommunens "pressområde".

Barneverntjenesten i Kristiansund, Averøy og Gjemnes

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- gjennomgang av innkomne bekymringsmeldinger
- gjennomføring av barnevernundersøkelser
- iverksetting og oppfølging av barnevernstiltak og hjelpetiltak for ungdom over 18 år
- tilsyn med barn i fosterhjem
- utøvelse av foreldrestøttende hjelpetiltak
- veiledning for fosterhjem, øvrige tjenesteutøvere og publikum

Barnevernstjenesten er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Averøy, Gjemnes og Kristiansund. Tjenesten sikrer at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Barnevernstjenesten er under omstilling knyttet til ny barnevernslov fra 01.01.23. Oppvekstreformen krever mer forebyggende arbeid, og tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i kommunen og med andre tjenester. Barnevernet er en del av omstillingen "Vi skal være der barna er".

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
244 Barnevernstjeneste	0,07	2,17	1,58	1,93
251 Barneverntiltak i familie	0,69	-4,88	-3,31	-3,90
252 Barneverntiltak utenfor familien	-1,06	-4,05	-3,36	-1,33
Sum	-0,29	-6,76	-5,09	-3,30

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for barnevern var i 2024 102 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 2 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et lavere utgiftsnivå med 0,3 millioner kroner i 2024 sammenlignet mot K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	54 729	54 729	54 729	54 729
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-800	-1 390	-1 390	-1 390
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-800	-1 390	-1 390	-1 390
	Konsekvensjusteringer	2 134	2 134	2 134	2 134
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	2 134	2 134	2 134	2 134
	Konsekvensjustert ramme	56 063	55 473	55 473	55 473
	Nye tiltak				
B3 - H6	Økte kostnader til enkeltbarn og familier i barnevernet	9 200	-	-	-
B17 - H1	Justering av samarbeidsavtale	-	-	-2 000	-2 000
B8 - H4	Helårseffekt pensjon fosterforeldre	291	291	291	291
B8 - H4	Pensjon for fosterforeldre - ytterligere økning	295	295	295	295
B3 - H6	Overgangsordning for spesialiserte fosterhjem	680	680	680	680
B3 - H6	Endring i barnevernsloven	105	105	105	105
	Sum nye tiltak	10 571	1 371	-629	-629
	Ny ramme	66 634	56 844	54 844	54 844

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	-	71 893	82 757	72 967	70 967	70 967
Brutto driftsinntekter	-	-17 164	-16 123	-16 123	-16 123	-16 123
Netto ramme	-	54 729	66 634	56 844	54 844	54 844

Rammen for barnevernstjenesten er styrket med 9,2 millioner kroner i 2026 grunnet økte kostnader knyttet til enkeltbarn og familier i barnevernet. Staten reduserer i tillegg sin finansiering av institusjonsplasser som medfører at kostnadene blir relativt dyrere grunnet lavere inntekt per institusjonsplass.

Kommunen vil initiere justering av det økonomiske rammeverket i samarbeidsavtalen mellom kommunene i det interkommunale barnevernet jamfør dialog i eiermøte 2025.

Rammeområdet er styrket med cirka 0,6 millioner kroner per år for å kompensere for manglende tjenstepensjon for fosterforeldre som følge av statlig lovendring.

Rammeområdet vil også bli styrket som følge av merkostnader som oppstår med den nye barnevernsloven. Området er styrket med 0,1 millioner kroner per år.

Som følge av at det foreslås å avvikle overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem, øker kommunens utgifter knyttet til dette. Rammeområdet er styrket med nesten 0,7 millioner kroner årlig for å dekke denne merkostnaden.

Rammeområdet er styrket med 2,1 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Forebyggende helsetjenester

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- svangerskapsomsorg
- helsestasjon 0–5 år
- helsestasjon for ungdom
- skolehelsetjeneste
- flyktningehelsetjeneste
- vaksinasjon og smittevern
- fysio- og ergoterapi for barn og unge
- psykisk helsetjeneste for barn og familier
- Barneblikk familieteam

Tjenesten fremmer god helhetlig helse i møte med barn, unge og familier. Tjenesten veksler på å rette sitt tverrfaglige fokus på systemnivå og den enkelte familie, og er derfor tidlig inne ved behov. Tjenesten organiserer også interkommunalt psykososialt kriseteam for Averøy og Kristiansund.

Forebyggende helsetjenester er under omstilling i tråd med "Vi skal være der barna er" og vi styrker det forebyggende arbeidet, tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i grunntjenestene helsestasjon, barnehager og skoler.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
232 Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste	1,89	5,37	7,78	9,98
Sum	1,89	5,37	7,78	9,98

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for kommunehelse var i 2024 97 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 3 % mindre kostnadskrevenende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 1,9 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	30 816	30 816	30 816	30 816
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-1 058	-1 058	-1 058
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-1 058	-1 058	-1 058
	Konsekvensjusteringer	1 192	1 192	1 192	1 192
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	1 192	1 192	1 192	1 192
	Konsekvensjustert ramme	32 008	30 950	30 950	30 950
	Nye tiltak				
B3 - H7	Barnekoordinator	900	900	900	900
B3 - H7	Helsesykepleier	1 800	1 800	1 800	1 800
B3 - H6	Utekontakt	900	900	900	900
	Sum nye tiltak	3 600	3 600	3 600	3 600
	Ny ramme	35 608	34 550	34 550	34 550

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	-	34 216	39 008	37 950	37 950	37 950
Brutto driftsinntekter	-	-3 400	-3 400	-3 400	-3 400	-3 400
Netto ramme	-	30 816	35 608	34 550	34 550	34 550

Rammeområdet er styrket med nesten 1,2 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Rammeområdet er styrket med 0,9 millioner knyttet til overføring av barnekoordinator stilling. Overføringen kommer fra rammeområdet Fellestjenester helse og omsorg da budsjettmidler til stillingen ligger der, og rammeområdet har følgelig tilsvarende nedtrekk i rammen.

Barnekoordinator og profesjonelle koordinatore er etablert i forebyggende helsetjenester i 2025.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Bolig, avlastning og støtte for barn og unge

Beskrivelse av rammeområdet

Nytt rammeområde etter deling av tidligere Bo og habilitering.

Per 13.10.25 omfatter rammeområdet følgende tjenester for barn og unge

- Barneboliger
- Avlastning for barn og unge (Sommero)
- Støttekontakter og privat avlastning

Tjenestene er til barn- og unge og familier med store hjelpebehov. En etablering av Bolig, avlastning og støtte for barn og unge (BAS) i oppvekstsektoren vil bidra til bedre samordning av bemanning fra helse- og oppvekstsektoren. Mulighet til å planlegge tjenester i sammenheng både i barnehage, skole og fritid i samarbeid mellom kommunale tjenester, barna og foresatte.

Omstillingen er en del av "Vi skal være der barna er", omstilling av Bo og habilitering og temaplan for kompetansebehov og rekruttering.

Styringsdata

Rammeområdet føres i hovedsak på funksjon 230 Helse og omsorgstjenester i institusjon. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdet for Sykehjem.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	-	-	-	-
	Tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
	Konsekvensjusteringer	-	-	-	-
	Konsekvensjustert ramme	-	-	-	-
	Nye tiltak				
B8 - H4	Splitting fra Bo og habilitering	30 090	29 675	28 014	28 014
B8 - H4	Ny enhetsleder	1 310	1 310	1 310	1 310
B3 - H6	Generell styrking av ramme	1 570			
B3 - H6	Kjøp av ekstern plass	3 800	3 800		
	Sum nye tiltak	36 770	34 785	29 324	29 324
	Ny ramme	36 770	34 785	29 324	29 324

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter			56 453	54 468	49 007	49 007
Brutto driftsinntekter			-19 683	-19 683	-19 683	-19 683
Netto ramme			36 770	34 785	29 324	29 324

Tidligere rammeområde Bo og habilitering er splittet opp i to rammeområder/enheter og rammene er fordelt etter naturlig økonomisk ansvarsområdet.

Rammeoverføring til nytt rammeområdet Bolig, avlastning og støtte for barn og unge fra rammeområdet Bo og habilitering er for 2026 på 30,0 millioner kroner, inkludert lønns- og pris vekst, tidligere vedtatte tiltak samt budsjettjusteringer mellom de oppdelte ansvarene i løpet av året.

Det nye rammeområdet er styrket med 1,3 millioner kroner for enhetsleder, samt en generell styrking på 1,5 millioner kroner grunnet tidligere merforbruk over tid. For årene 2026 og 2027 er rammeområdet også styrket med 3,8 millioner kroner grunnet kjøp av ekstern plass til ressurskrevende bruker.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

HELSE OG OMSORG

Status og utfordringer

Etter omorganiseringen omfatter sektoren Rokilde omsorgsboliger samt enhetene Sykehjem og fellestjenester, Storhaugen helsehus, Bo og habilitering og Seksjon forvaltning helse og omsorg samt.

I steg to i kommunedirektørens arbeid med å endre organisasjonsstrukturen, skal det i løpet av 2026 utredes og besluttes hvorvidt vi skal etablere en ny enhet bestående av:

- Rokilde omsorgsboliger,
- Barmanhaugen boligfellesskap og
- omsorgsboligene i Skolegata.

Dersom kommunen velger å etablere (bygge eller inngå avtaler med private) flere heldøgns bemannede omsorgsboliger (HDO) for den eldre delen av befolkningen, er det sannsynlig at disse vil bli organisert i den nye enheten.

Kommunen har 122 langtidsplasser i sykehjem. I tillegg har vi 35 korttidsplasser på Storhaugen helsehus. På grunn av den betydelige økningen i antall eldre over 80 år i kommunen vår, er dessverre mange av de 35 plassene benyttet for personer som venter på ledig sykehjemsplass. Storhaugen har i tillegg, og over år, kjørt driften med 42 plasser for å bøte på befolkningens behov for institusjonsplasser.

Fire senger på Storhaugen er definert som KAD-seng, (kommunal akutt døgn) og driftes i samarbeid med Tingvoll og Averøy kommuner.

Kommunen planlegger for å kjøpe til sammen 20 sykehjemsplasser (korttid og langtid) hos nabokommuner. Man må regne med at dette tiltaket ikke kan avvikles før et nytt sykehjem står ferdig i Kristiansund.

Når alle tilgjengelige plasser er talt opp (190), er dagens (2025) dekningsgrad 14 %. (10 % langtid og 4 % korttid).

Når kommunen skal beslutte ambisjonsnivå på dekningsgrad, må man se på institusjonsplasser og HDO plasser samlet. Det er vanlig å beslutte dekningsgrad først, for deretter å se på behov for kapasitetsøkning. Vi må vurdere hvor mye økt kapasitet vi kan få ut av eksisterende personell, for å så å avlede hvor mye vi kan investere, og hvor store driftskostnader vi kan bære. Dette må være styrende for hvor stort /mange plasser vi kan bygge.

Heldøgns omsorgsboliger (HDO)

Rokilde omsorgsboliger har 35 plasser, mens det er 11 plasser i boligfellesskap på Barmanhaugen. I tillegg er det 23 leiligheter i Skolegata. Kommunen disponerer altså 69 HDO plasser. Dette utgjør alene en dekningsgrad på 5,33 %. Merk at når kommunedirektøren legger frem tall fra WSP i en egen sak om nytt sykehjem, vil ikke tallene inkludere kapasiteten i Skolegata.

Det er i løpet av 2025 lagt ned store ressurser i å komme frem til et ambisjonsnivå på dekningsgrad som skal møte innbyggernes behov, men også være bærekraftig og realistisk, både med tanke på investering, drift og rekrutteringsmuligheter.

Til sammenligning har Molde kommune i sitt tilsvarende arbeid landet på 10 % institusjon og 10 % HDO frem mot 2040. Skal vi følge samme ambisjonsnivå, må kapasiteten økes til 241 plasser i institusjon og 241 HDO plasser innen 2040. Kommuneøkonomien tilsier er gradvis tilnærming til dette ambisjonsnivået.

Befolkningsframskrivingen for Kristiansund kommune

Tabellen under viser Statistisk sentralbyrå (SSB) sine framskrivingstall 80+ brukt i tidligere framskrivinger og dagens framskriving (2025) fra SSB for Kristiansund kommune.

År	2025	2030	2035	2040
Sum 80+ tidligere framskriving SSB, januar 2022	1 340	1 851	2 245	2 506
Sum 80+ SSB, mai 2025	1 295	1 794	2 168	2 411

Kilde: Rapporten "Oppdatering behov for heldøgns omsorgsplasser mot 2040", WSP.

Befolkningsframskrivingen for Kristiansund kommune viser at vi skal gå inn i en lang periode med betydelig flere eldre enn vi har i dag. Dette betyr økt press på kommunens helsetjenester. Vi er derfor nødt til å finne bærekraftige løsninger for tjenesteproduksjonen vår. Dette forutsetter omstillingsvilje, omstillingsevne, mot til å innovere og utholdenhet til å stå i harde prioriteringer.

Arbeidet med å legge til rette for et aldersvennlig samfunn må prioriteres i andre deler av kommuneorganisasjonen. De kommunale helsetjenestene og pleie- og omsorgstjenestene må prioritere arbeidet med å ta seg av de som er syke, har funksjonssvikt eller ikke kan klare seg uten vår bistand.

- Vi må styrke innbyggernes mulighet til å ta ansvar for egen helse, trivsel og mestring.
- Vi må sørge for å bygge kompetanse i tråd med behovene vi møter i samfunnet.
- Vi skal bruke og bidra til å utvikle Helseplattformen. På den måten skal vi sikre pasientsikkerhet og god styringsinformasjon.

Det redegjøres for pågående omstillingsarbeid i Bo og habilitering under kapittelet for omstilling. Allikevel nevnes her at kommunen er nødt til å utvikle en egen strategi for å møte økningen i antall eldre med utviklingshemming. Disse personene bor, og mottar tjenester av og i kommunen allerede. Mange av dem bor på et høyt omsorgsnivå. Spørsmålene vi må stille oss er om dagens organisering av tjenester til disse personene er til det beste for brukeren, kommuneøkonomien og for våre ansatte. I Helhetlig plan for helse og omsorg, og nå i «forarbeidene» til arbeidet med nytt sykehjem, har kommunedirektøren pekt på at mennesker med utviklingshemming eventuelt bør kunne tilbys sykehjemsplass når helsesituasjonen ellers tilsier det, avhengig av kostnadsbilde. Denne muligheten er diskutert med NFU (Norsk Forbund for Utviklingshemmede), og man har fått tilslutning fra dem til å forfølge en slik strategi.

Tabellene under viser antall tjenestemottakere over 67 år per 08.10.25 for Bo og habilitering, og hvor stor økning det kan bli frem mot 2040 (forutsetningen i disse tallene er at ingen dør).

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
9	12	15	17	21	21	21	22	24	25	25	25	28	29	35	37

Døren inn til våre tjenester - Seksjon forvaltning helse og omsorg

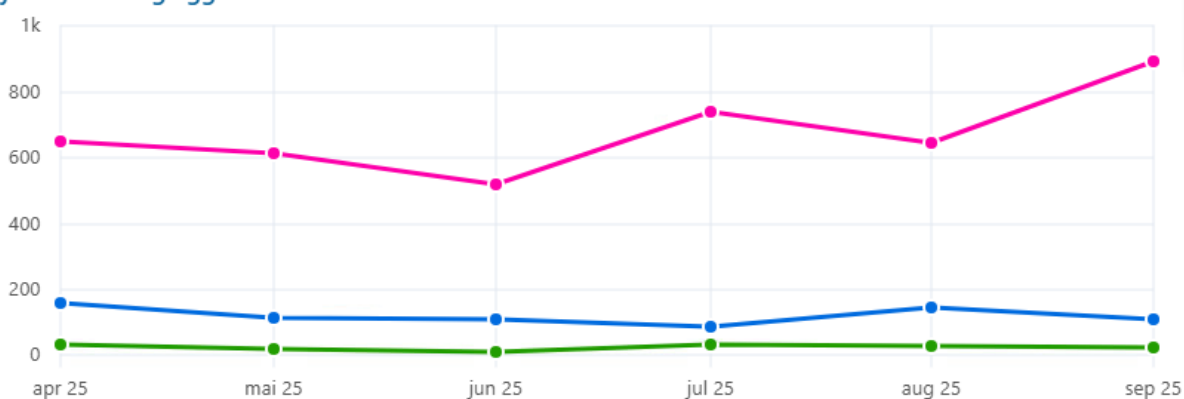
Så langt i år har seksjonen saksbehandlet 5 803 innkomne saker.

- Det er fattet 2 291 enkeltvedtak.
- Det er behandlet 26 klagesaker.
- Man har styrket arbeidet med å sikre kommunens rettmessige inntekter gjennom midlertidig engasjement, i budsjettforslaget ligger det forslag om en varig styrkning.
- Det er 97 tjenestemottakere i boliger i Bo og habilitering, i tillegg 12 tjenestemottakere som mottar ambulante tjenester. De fleste som mottar dagtilbud, mottar også tjenester i bolig/ambulant, men det er 16 personer som kun har dagtilbud i "sin" portefølje.

Tallene våre (og grafen) viser følgende liggetid i sykehjem i Kristiansund:

- juni - 519
- juli - 739
- august - 646
- september - 893

Gjennomsnittlig liggetid



Bildet under viser sammenligningskommunenes tilsvarende tall.

Liggetid						
🔗 Liggetid Langtidsopphold - sammenligning						
	mai	jun	jul	aug	sep	HDM
TRONDHEIM KOMMUNE	624,9	728,8	753,7	962,8	654,2	502,4
ÅLESUND KOMMUNE	814,1	734,8	1 185,0	665,6	681,9	558,8
LEVANGER KOMMUNE	741,5	241,8	148,6	186,5	109,0	82,3
SKAUN KOMMUNE	274,0	—	—	3 086,0	273,3	804,0
VANYLVEN KOMMUNE	97,7	449,8	193,0	—	—	464,3

🔗 Liggetid Korttidsopphold - sammenligning						
	mai	jun	jul	aug	sep	HDM
TRONDHEIM KOMMUNE	12,7	10,8	12,6	9,8	14,1	11,0
ÅLESUND KOMMUNE	18,3	14,5	17,6	14,9	18,3	16,1
LEVANGER KOMMUNE	12,9	17,1	10,8	10,7	18,5	9,5
SKAUN KOMMUNE	11,5	14,5	9,1	14,4	11,5	15,1
VANYLVEN KOMMUNE	9,6	10,9	7,4	10,7	11,3	8,3

Tallene er generert fra Helseplattformen. Men, det er viktig å merke seg følgende;

Helseplattformen er inne i et lengre løp med å kvalitetssikre validering av indikatorer knyttet til liggedøgn, opphold og gjennomsnittlig liggetid. Per nå er ikke dette arbeidet i mål. Her vil vi se nærmere på skillet mellom utskrevne pasienter og hele beholdningen av pasienter. Per nå har vi dessverre ingen indikatorer som viser gjennomsnittlig liggetid langtidspasienter for hele beholdningen av pasienter (Kilde: Sveinung Aune, fagleder rapportering og analyse, Helseplattformen AS).

Prioriteringer i planperioden

Sentrale prioriteringer

I statsbudsjettet for 2026 foreslår regjeringen over 3,5 milliarder kroner til eldre. Det bevilges penger til tilsagn om tilskudd til 1 500 heldøgns omsorgsplasser, tilskudd til å oppgradere egen bolig, bedre hørselsomsorg og aktivitetstiltak for eldre.

Målet er å mobilisere eldrekraften og bidra til en trygg fremtid for våre eldre.

Lokale prioriteringer

Våren 2025 la kommunedirektøren frem nye tjenestebeskrivelser. Arbeidet med å kommunisere ut disse, både internt og eksternt, står meget høyt.

Kommunedirektøren vil følge opp vedtak og signaler fra bystyret om både nytt sykehjem og flere omsorgsboliger.

Samarbeidet med Molde kommune har styrket seg innværende år. Det viser seg at nettverket har en stor egenverdi, og begge kommuner er motiverte til å opprettholde nettverk og samarbeid. Vi håper å kunne involvere Ålesund kommune tettere i tiden som ligger foran oss.

Videreutvikling av og bidrag i det strategiske arbeidet med Helseplattformen (HP). Kristiansund har hatt en sentral rolle i arbeidet med HP helt fra vi vedtok å ta i bruk løsningen. Vår rolle og kompetanse i arbeidet brukes nå eksternt. Slikt engasjement har utelukkende positive konsekvenser for oss internt. Vi må samtidig styrke innsatsen inn mot egen drift gjennom opplæring, oppfriskning og i arbeidet med å ta i bruk flere deler av programvaren.

Prosjektet med GassROR har nå endret navn til Helse og velferd mot 2040, og vil kunne bli en viktig arena for innovasjon for oss.

Omstilling

Vi har over lang tid snakket om behovet for omstilling. Først og fremst med utgangspunkt i demografi, nå senere også mye grunnet trangere økonomiske rammer og større og større utfordringer med å rekruttere helsepersonell. I helse og omsorg gjør vi følgende for å omstille oss:

1. Arbeide med å ferdigstille sektorens del av temaplan for kompetansebehov og rekruttering

Det pågår nå et stort og omfattende analysearbeid i sektoren knyttet til arbeidet med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029. Analysearbeidet skal lede frem til tiltak som hensyntar behovene i befolkningen, økonomi og tilgang på helsepersonell. Etter at Helsepersonellkommissjonen la frem sin NOU 2023: 4, Tid for handling, har fokuset på å finne bærekraftige løsninger i helse- og omsorgstjenestene økt. Tid for handling har identifisert utfordringer med å rekruttere sykepleiere og annet helsepersonell. Dette vil påvirke kvaliteten på tjenestene. Rapporten foreslår tiltak for å opprettholde høy kvalitet, og understreker behovet for handling for å tilpasse tjenestene til samfunnets behov.

Arbeidet med temaplanen vil måtte belyse våre lokale tiltak og hvordan vi skal omstille oss slik at vi sikrer en god nok kvalitet på tjenestene i tiden som ligger foran oss. I kommende planperiode skal arbeidet rettes mot å realisere planen i praksis. Dette skal vi gjøre gjennom å styrke kompetansemobilitet og læring i arbeidshverdagen. Vi må videreutvikle karriereveier, utvikle oss som praksisplasser og knytte rekruttering og kompetanseheving tettere til budsjett og virksomhetsstyring. Målet skal hele tiden være kontinuerlig samspill mellom økonomi, transaksjon og ansatte.

Uavhengig av arbeidet med temaplanen for kompetansebehov og rekruttering, men slettes ikke i konkurranse til den, pågår det/vil det pågå betydelig omstilling knyttet til arbeidet med

2. Tjenestebeskrivelser

Sammen med Molde og de andre ROR-kommunen har vi nå utarbeidet og fått vedtatt tjenestebeskrivelser. Vi vil fortsette å omstille tjenestene i tråd med disse. Tjenestebeskrivelsene skal bidra til økt forståelse av helse- og omsorgstjenester, samt gi en oversikt over tjenestens innhold. Dette er et viktig verktøy for å møte nasjonale føringer og prioriteringer i sektoren.

Tjenestebeskrivelsene er i tråd med den nasjonale prioriteringsveilederen der følgende tre kriterier vektlegges:

1. Nytte
2. Ressurs
3. Alvorlighet

3. Omstilling i Bo og habilitering

Det pågår et større omstillingsarbeid i Bo og habilitering der spesielt innføring av ressursfordelingsmodellen vil stille krav til kulturendring hos ansatte, men også gi et verktøy til lederne i enheten når de skal fordeler tilgjengelige ressurser.

Bo og habilitering er ett av de store tjenesteområdene innen helse- og omsorgstjenesten i kommunen. Helsetjenesten i kommunen står overfor betydelige utfordringer i forhold til balanse mellom ressurser og etterspørsel etter tjenester. En rekke tiltak er nå vurdert for å fremme en tjenesteutvikling som er mer bærekraftig. Dette er et tjenesteområde som mange kommuner har utfordringer innen tjenesteoversikt, økonomisk styring, rekruttering og kompetanse, arbeidsplanlegging, arbeidsdeling og faglig tjenesteutvikling. Dagens strukturer og kulturer er nok ikke bærekraftige. Etter ett år med innsiktsarbeid, ble 6 tiltak iverksatt. Disse er:

1. Ta i bruk felles modell for vedtaks- vurdering og tildeling. Man benytter tjenestebeskrivelser og utvikler en veileder for tildeling.
2. Planlegge, lede og organisere tjenesten etter prinsippene profesjonalsert veiledning, profesjonalsert kartlegging ressursfordeling og tydelig ledelse.
3. Utvikle felles retningslinjer/modell/prosedyre for håndtering av økning/nedgang i vedtak på tjenester ut over normert kapasitet.
4. Endre organisering og drift av støttekontakter.
5. Gjennomføre regelmessige brukerundersøkelser.
6. Bedre kunnskap og dialog om tjenestetilbudet innen Bo og habilitering gjennom å:
 - o Øke vår kunnskap om tjenestens omdømme blant brukere, pårørende, verger, ansatte, brukerorganisasjoner, innbyggere og andre.
 - o Tidligst mulig brukerinvolvering, mulighet til reell brukerinvolvering ved endringsprosesser.
 - o Gi tilpasset informasjon, både muntlig og skriftlig.
 - o Samarbeide med brukerne og pårørende for å dele de gode historiene.
 - o Tydelig mandat og årshjul for brukerråd.

Kommunedirektøren har avgitt løypemeldinger gjennom hele 2025. Prosjektet er utvidet og skal vare ut 2026, og løypemeldinger vil bli avholdt også gjennom hele 2026.

4. Digitalisering

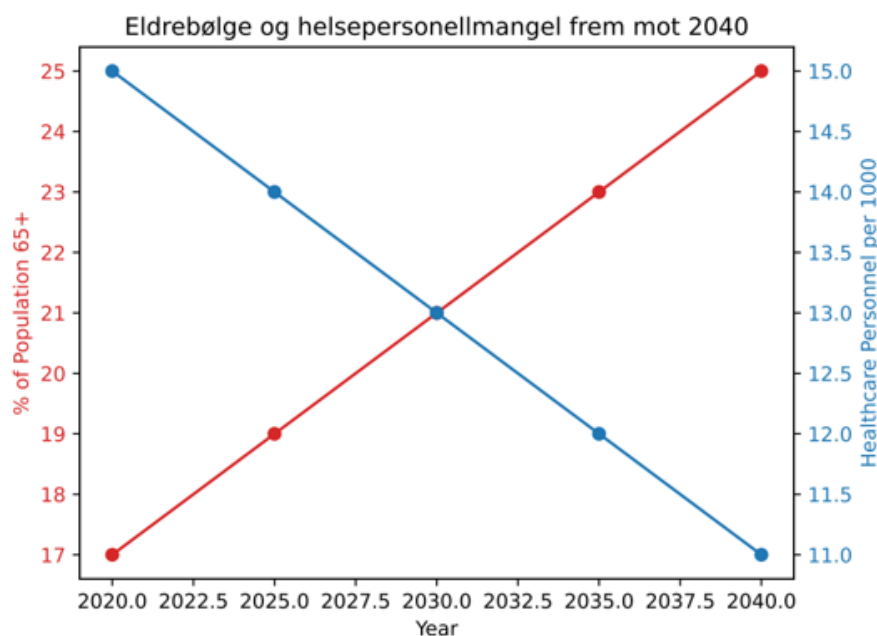
Det skal etableres digitale lås i sykehjemmene våre, og vi skal ta i bruk "Nattugla", en teknologi for planlagt tilsyn på natt. I tillegg skal det etableres digitale dørlås på beboerrommene på Bergan sykehjem. Begge disse tiltakene fordrer ny kompetanse og nye arbeidsmetoder av våre ansatte.

Det er gjort endringer i helselovgivningen som vil bidra til å forenkle og effektivisere arbeidet med å digitalisere tjenester til mennesker med utviklingshemming. Frem til nå har tekniske innretninger vært å anse som tvang eller makt siden tvangsregelverket ble vedtatt. Dette har gjort terskelen høyere for bruk av velferdsteknologi i tjenestene til personer med utviklingshemming. Mange steder har det blitt brukt mye ressurser på å skrive vedtak om tvang og makt, andre steder har bruk av velferdsteknologi ikke blitt prioritert. Fra 1. september 2025 kan bruk av velferdsteknologi for personer med utviklingshemming, i hovedsak, hjemles likt som for alle andre tjenestemottakere.

5. Helse og velferd mot 2040

Vårt gode samarbeid med ROR-kommunene generelt, og Molde kommune spesielt, har gjort at vi er invitert inn i et større innovasjonsarbeid. Vi samarbeider allerede mye, og fortsetter nå å jobbe sammen for å finne felles ståsted for tjenestene fremover. Vårt samarbeidsklima og vår holdning til å jobbe sammen er helt i tråd med KS sine anbefalinger: jobb sammen!

GassROR IKS er et interkommunalt fond som eies av ROR og Møre og Romsdal fylkeskommune. Når Kristiansund kommune nå deltar i arbeidet, må vi finansiere vår andel gjennom andre løsninger, men vi deltar for øvrig på de samme premisene og har våre representanter i styringsgruppe og prosjektgruppe.



Figuren er KI-generert.

På samme måte som de foreløpige analysene i arbeidet med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029, ligger samme erkjennelse til grunn for arbeidet i Helse og velferd mot 2040: Forventningsgapet i helse og omsorg, større vekst i den eldre delen av befolkningen samtidig med sterk reduksjon i populasjonen i yrkesaktiv alder. Figuren over viser at vi i Møre og Romsdal allerede om fem år vil krysse aksene med antall eldre og mindre tilgang på helsepersonell.

Med hjelp av betydelige midler fra GassROR, vil dette prosjektet nå være starten på en større satsing med kulturendring og langsiktigheter for å oppnå bærekraftig helse- og omsorgstjenester. Vi blir nødt til å tenke helt nytt, og vi må redusere forventningsgapet.

Slik vet vi om vi har lykkes:

- Innbyggerne forstår at de må planlegge for egen alderdom og tar grep om hvordan de bor.
- Vi tror vi kommer til å bidra til lovendring.
- Vi har kommet i gang og rullet ut all tilgjengelig teknologi.
- Ansatte, innbyggere, politikere er med på endringsreisen frem mot 2040.

6. Prosjektet "Samarbeid om utvikling av helsepraksis"

I dette prosjektet skal studentene, Høgskolen i Molde, Studentsamskipnaden og kommunene i Nordmøre og Romsdal jobbe enda tettere for å bli Norges beste region innen helsepraksis. Prosjektet har en styringsgruppe bestående av representanter fra studentene, Studentsamskipnaden i Molde, Høgskolen i Molde, Norsk Sykepleierforbund, Kristiansund kommune og Molde kommune. Finansiering i prosjektet er gjennom midler i form av et tilskudd fra Helsedirektoratet.

Sammen skal vi:

- Styrke veilederkompetansen på praksisplassene.
- Skape forutsigbarhet for studentene, særlig rundt hvor og når de skal ut i praksis.
- Forbedre omdømmet til praksisstedene.
- Oppnå gevinster for studentene, praksisplassene, veilederne, Høgskolen og for Romsdal og Nordmøre.

Fellestjenester helse og omsorg

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- seksjon forvaltning helse og omsorg som håndterer henvendelser og søknader på vedtaksbaserte tjenester innenfor helse og omsorg
- tildeling av kommunale tilrettelagte boliger
- brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
- kjøp av sykehjemsplasser i andre kommuner
- drift Helseplattformen

Seksjon forvaltning helse og omsorg sikrer at kommunens innbyggere får nødvendig hjelp når det trengs og med en kvalitet som er innenfor rammen av gjeldene bestemmelser. Tjenesten ivaretar også kommunens og spesialisthelsetjenestens ansvar for individuell plan og koordinator for innbyggere over 18 år.

Seksjon forvaltning helse og omsorg kan på mange måter sees på som "navet" i tjenesteomfanget vårt. Det er her henvendelser blir tatt imot, søknader behandlet, nivået på tjenester som skal ytes utmålt og enkeltvedtak fattet.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	77 756	77 756	77 756	77 756
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	420	-22 580	-22 580	-22 580
	Sum tidligere vedtatte tiltak	420	-22 580	-22 580	-22 580
	Konsekvensjusteringer	3 219	3 219	3 219	3 219
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	3 219	3 219	3 219	3 219
	Konsekvensjustert ramme	81 395	58 395	58 395	58 395
	Nye tiltak				
B3 - H7	Kjøp av sykehjemsplasser	-	23 000	23 000	23 000
B3 - H7	Styrking av utskrivningsklare pasienter (sak 61/25)	2 500	2 500	2 500	2 500
B8 - H4	Økonom	916	916	916	916
B17 - H1	Kommunal samarbeidsavtale Helseplattformen	490	490	490	490
B3 - H7	Barnekoordinator	-900	-900	-900	-900
B3 - H7	Vedtak bystyret 11.12: 50% redusert pris trygghetsalarm	1 750	1 750	1 750	1 750
	Sum nye tiltak	4 756	27 756	27 756	27 756
	Ny ramme	86 151	86 151	86 151	86 151

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	103 823	103 580	110 225	110 225	110 225	110 225
Brutto driftsinntekter	-19 370	-25 824	-24 074	-24 074	-24 074	-24 074
Netto ramme	84 453	77 756	86 151	86 151	86 151	86 151

Under sak 127/24 ble rammeområdet styrket med henholdsvis 14,3 og 23 millioner kroner i 2025 og 2026 for kjøp av sykehjemsplasser. Det foreslås å styrke rammeområdet med 23 millioner kroner for kjøp av sykehjemsplasser også i 2027, 2028 og 2029. Dette henger sammen med vedtaket som ble gjort i bystyret i økonomiplan 2025–2028, da det ikke er budsjettert for å kjøpe plasser de aktuelle årene. Tiltaket må også sees i sammenheng med fremdrift i etablering av nytt sykehjem.

I sak 61/25 ble rammeområdet styrket med 2,5 millioner kroner for utskrivningsklare pasienter.

Rammeområdet ved enhet Seksjon forvaltning helse og omsorg foreslås styrket med 0,9 millioner kroner for økonom da området er kritisk for å sikre kommunenes inntektsgrunnlag innen helse- og omsorgstjenestene.

Videre er rammeområdet styrket med 0,5 millioner kroner for kommunal samarbeidsavtale Helseplattformen.

Det er lagt inn en overføring av 0,9 millioner kroner til rammeområdet Forebyggende helsetjenester forbundet med barnekoordinatorstilling, samt en styrking på 3,2 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H12	Velferdsteknologiske tiltak	4 000	3 500	3 500	3 500
	Sum investeringstiltak	4 000	3 500	3 500	3 500

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Velferdsteknologiske tiltak

Det er forslått bevilgning til investering i velferdsteknologiske tiltak som sees i sammenheng med reduksjonene i driftsbudsjettene for mer kvalitative og effektive tjenesteløsninger.

Midlene som ligger på 2026 er midler overført fra 2025, da fremdriften i prosjektet medførte at de ikke ville bli brukt.

I 2026 vil det være to hovedsatsinger i prosjektet

- e-lås for hjemmeboende
- digitale tilsyn - nattugla

Sykehjem

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- 4 sykehjem - Frei, Bergan, Kringsjø og Barmanhaugen - med langtidsplasser fordelt på
 - somatiske avdelinger
 - skjermede avdelinger og én skjermet og forsterket avdeling for personer med demenssykdom
- omsorgsboliger på Rokilde
- dagsenteret på Rokilde
- støttetjenester til andre enheter og direkte til befolkningen innenfor
 - vaskeri
 - kjøkken og hjemlevering av mat

Tjenesten gir et variert pleie- og omsorgstilbud innenfor rammen av gjeldende lovverk, tilpasset den enkelte pasients sykdom og livssituasjon, med fokus på livskvalitet, aktivitet, ernæring, trivsel, respekt og medbestemmelse.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	29,40	38,14	45,67	32,32
256 Botilbud i institusjon	-2,90	-2,90	-2,79	2,31
Sum	26,50	35,24	42,89	34,63

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for pleie, omsorg og botilbud i institusjon var i 2024 108 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 8 % mer kostnadskrevenende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 26,5 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	150 222	150 222	150 222	150 222
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-300	-300	-300	-300
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-300	-300	-300	-300
	Konsekvensjusteringer	5 935	5 935	5 935	5 935
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	5 935	5 935	5 935	5 935
	Konsekvensjustert ramme	155 857	155 857	155 857	155 857
	Nye tiltak				
B11 - H12	Leasing velferdsteknologi	300	300	300	300
B8 - H4	Økte lisenskostnader	290	290	290	290
B8 - H4	Hjelpemiddelteknikker til Storhaugen helsehus	-720	-720	-720	-720
B3 - H7	Generell styrking av rammen	2 500	2 500	2 500	2 500
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering	-	-2 500	-2 500	-2 500
B8 - H4	Inntektsøkning	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Sum nye tiltak	1 370	-1 130	-1 130	-1 130
	Ny ramme	157 227	154 727	154 727	154 727

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	216 261	198 915	203 982	201 482	201 482	201 482
Brutto driftsinntekter	-64 678	-45 755	-46 755	-46 755	-46 755	-46 755
Netto ramme	151 582	153 160	157 227	154 727	154 727	154 727

Rammeområdet er styrket med 0,3 millioner kroner for leasing av velferdsteknologi og 0,3 millioner kroner for økte lisenskostnader.

Det er gjort en overføring av stilling hjelpemiddelteknikker til rammeområdet Storhaugen helsehus. Dette utgjør 0,7 millioner kroner.

Det er lagt inn en forventet økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering på 2,5 millioner kroner fra 2027 samt en forventet inntektsøkning på 1 million kroner fra 2026.

Rammeområdet er styrket med 5,9 millioner kroner for lønns- prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H11	Nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser	63 000	400 000	705 000	0
B11 - H11	Tilskudd nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser		- 100 000	-221 000	-0
B3 - H7	Matvogn	360			
B11 - H12	E-lås og Nattugla Kringsjø	3 100			
B11 - H12	Elektroniske dørlåser samt velferdsteknologi Bergan	4 000			
	Sum investeringstiltak	70 460	300 00	484 000	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

- Tall oppdatert etter bystyrets vedtak, men ikke teksten under.

Nytt sykehjem/flere sykehjemsplasser

Den demografiske utviklingen i Kristiansund, med stadig økende behov for sykehjemsplasser, tilsier at det er behov for et nytt sykehjem. Opprinnelig ble dette vedtatt som et kombinasjonsbygg med fleksibilitet mellom 140 omsorgsboliger og sykehjemsplasser. For å klare å ivareta økonomien i handlingsprogrammet, ble prosjektet endret til to byggetrinn, første byggetrinn med 70 sykehjemsplasser.

Prosjektet har vært gjennom en politisk og administrativ prosess:

- Bystyret vedtok 13. juni 2024 at det skal lokaliseres 70 sykehjemsplasser på Storhaugen uten å rive dagens lokalitet med 35 sengeposter. Reguleringsprosess skal igangsettes. Politisk sak 72/24 Valg av tomt for 70 nye omsorgsplasser.

Etter en grundig utredning er det konkludert med at å bygge et nytt sykehjem på Storhaugen uten å rive dagens fløy med 35 sengeposter ikke vil være praktisk gjennomførbart. Dermed ble det fattet et nytt politisk vedtak 22. mai 2025:

- "Bystyret går bort fra Storhaugen og Strandgata/Goma som tomtevalg for etablering av 70 nye sykehjemsplasser. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake til Bystyret med ny sak om tomtevalg. Saken skal ta utgangspunkt i den utredningen som allerede er gjennomført. Bystyret legger til grunn av man holder fast på konseptvalget fra BYST sak 23/23". Politisk sak 45/25 Nytt sykehjem, oppfølging etter Bystyrets møte 10.04.2025 presisering av forutsetninger ved eksisterende tomtevalg Storhaugen.

Administrasjon og innleide konsulenter jobber nå med ny sak vedrørende tomtevalg. Denne vil sannsynligvis komme tidsmessig samtidig med kommunens handlingsprogram.

I gjeldende økonomiplan er nytt sykehjem prioritert som det neste store investeringsprosjektet etter ny brannstasjon og Folkeparken skole. I forbindelse med arbeidet med ny økonomiplan foreslår kommunedirektøren å justere prioriteringsrekkefølgen mellom de store investeringsprosjektene. Forslaget innebærer å gjennomføre byggingen av Omsundet skole før nytt sykehjem, for å kunne frigjøre tomten på Rensvik (nåværende Rensvik skole) som et mulig alternativ for etablering av nytt sykehjem. Tomtevalget er ikke politisk behandlet, og endelig prioritering vil være opp til Bystyret å beslutte. Med dette forslaget legges det opp til at oppstart for nytt sykehjem tidligst kan skje i 2028, med mulig innflytting rundt årsskiftet 2030/2031.

Per i dag ligger det inne en total kostnadsramme i prosjektet på 700 millioner kroner. Budsjett lagt inn i 2026 er på 63 millioner kroner. Dette er i sin helhet midler som er overført fra 2025. Framdriften i 2025 tilsier at midlene ikke blir brukt, og de ble derfor ved behandling av 3. kvartalsrapporten tatt ned og overført til 2026.

Midlene som ligger inne i økonomiplanen er ikke endret fra forrige års økonomiplan, de er kun videreført. Midlene og tilskuddet som ligger inn er det som ble lagt inn for bygging av 70 plasser på Storhaugen. Skulle dette endre seg, ved at man på et annet tomtealternativ velger å bygge flere sykehjemsplasser, vil kostnadsestimatet måtte endres. Da vil totalkostnaden øke, samt at tilskuddet fra husbanken vil økes.

E-lås og digitale tilsyn Kringsjø

Prosjektet inneholder to komponenter:

- Skifte av dører på alle rom og montering av elektroniske dørlåser.
- Installasjon av digitale tilsyn - nattugla. Nattugla er en sensor som kan varsle hvis pasient faller eller trenger hjelp inne på pasientrom.

I tillegg er det mye digital infrastruktur (datapunkter, nettverk, kontrollbokser og sentrale styringssystemer) som må på plass.

E-lås og velferdsteknologi Bergan

Dette er et vesentlig prosjekt med 11 millioner kroner i total ramme. Midlene som ligger inne i 2026, 4 millioner kroner, er i sin helhet overført fra 2025.

Hovedmålsetning for prosjektet er å installere hjelpemidler som dørlåsteknologi, i form av låse- og åpnefunksjoner med pasient- og ansattekløkker. I tillegg er det forutsatt områdeovervåking på avdelingene og fellesrom, i form av montasje av posisjonsfyr.

Legging av infrastruktur og oppmontering av Nattugla er ferdigstilt, og det gjenstår innstillinger og programmering før disse er oppe og går. 55 nye pasientromdører er under produksjon. Prosjektet vil ferdigstilles i 2026.

Bo og habilitering

Beskrivelse av rammeområdet

Opprinnelig rammeområde er omorganisert og delt i to.

Per 13.10.25 omfatter rammeområdet

- botilbud for utviklingshemmede over 18 år
- ambulerende tjeneste for hjemmeboende voksne
- dag- og aktivitetssenter for tjenestemottakere 18 år og eldre

Tjenestetilbudet tilrettelegger den enkeltes behov for bistand gjennom heldøgns oppfølging og veiledning i bolig, dagtilbud og fritidsaktiviteter. Tjenestene skal bidra til en meningsfull hverdag med å bevare sosialt nettverk, mulighet til yrkesaktivitet, og opplevelse av trygghet og mestring.

FN-konvensjonen om menneskerettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Konvensjonen skal bidra til å motvirke diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Den skal sikre respekt for di gjeldende sivile, politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle rettighetene til mennesker med nedsett funksjonsevne.

CRPD står for "Convention on the Rights of Persons with Disabilities". Konvensjonen ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2006 og tredde i kraft i 2008. Norge ratifiserte FN-konvensjonen om rettigheter til menneske med nedsett funksjonsevne i 2013. Gjennomføringen blir overvåket av CRPD-komiteen.

Kommuner i Norge er pålagt gjennom menneskerettighetsloven å hensynta intensjonene i CRPD.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
234 Aktivisering eldre og funksjonshemmede	-4,03	-4,47	-0,14	6,31
253 Helse og omsorg i institusjon	29	38	37,17	37,17
257 Hjemmetjenester-personalbase knyttet til bofelleskap	95			
Sum	120,16	33,68	37,03	43,49

KOSTRA-funksjon 254 som tidligere var for hjemmetjenester, ble i 2024 splittet opp i to nye funksjoner (257 og 258) for bedre å kunne differensiere mellom funksjonene.

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenestoområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for aktivisering eldre og funksjonshemmede, samt pleie, omsorg og hjelp i hjemmet er 108,8 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 8,8 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenestoområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 120,1 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	176 032	176 032	176 032	176 032
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-596	-2 596	-10 596	-10 596
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-596	-2 596	-10 596	-10 596
	Konsekvensjusteringer	6 865	6 865	6 865	6 865
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	6 865	6 865	6 865	6 865
	Konsekvensjustert ramme	182 301	180 301	172 301	172 301
	Nye tiltak				
B8 - H4	Splitting av rammeområdet - overført til Bolig, avlastning og støtte for barn og unge (BAS).	-30 090	-29 675	-28 014	-28 014
B3 - H6	Generell styrking av rammen	7 930			
	Sum nye tiltak	7 930	0	0	0
	Ny ramme	160 141	150 626	144 287	144 287

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	303 679	264 066	206 479	196 964	190 625	190 625
Brutto driftsinntekter	-97 782	-88 034	-46 338	-46 338	-46 338	-46 338
Netto ramme	205 897	176 032	160 141	150 626	144 287	144 287

Tidligere rammeområde Bo og habilitering er splittet opp i to rammeområder/enheter og rammene er fordelt etter naturlig økonomisk ansvarsområde.

Rammeoverføring til nytt rammeområdet Bolig, avlastning og støtte for barn og unge fra rammeområdet Bo og habilitering er for 2026 på 30,0 millioner kroner inkludert lønns- og prisvekst, tidligere vedtatte tiltak samt budsjettjusteringer mellom ansvarene.

Rammeområdet er gitt en generelle styrking på 7,9 millioner kroner i 2026 grunnet tidligere års store merforbruk som forventes å vedvare også i 2026. Rammeområdet er inne i et større omstillingsarbeid hvor man forventer en større gevinst, og derfor er ikke styrkingen videreført til de neste årene i handlingsplanen.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H11	Nye botilbud - Bekkefaret	16 000			
	Sum investeringstiltak	16 000	0	0	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Nye botilbud

Hovedmålet er et nybygg i nærheten av allerede eksisterende botilbud med 2 boenheter (omsorgsboliger) og personalareal på område Dale/Bekkefaret.

Det kjøpes i dag plass for den ene brukeren eksternt. Merkostnaden med kjøp av tjenester er stor.

Prosjektet er allerede innarbeidet i handlingsprogram 2025–2028 med en kostnadsramme på 20,8 millioner kroner. 16 millioner av disse foreslås tatt ned i 3. kvartalsrapport 2025, og innarbeides som en del av det opprinnelige budsjettet i 2026.

Husbanken gir ikke støtte til dette tiltaket, da det går på tvers av husbankens interne retningslinjer, som angir maksimum 10 omsorgsboliger i et boligområdet for at omsorgsboligene ikke skal fremstå som en institusjon. Tiltaket anbefales uansett gjennomført da de to nye omsorgsboligene innebærer en effektivisering av driften i enhet Bo og habilitering.

I opprinnelig økonomiplan 2025–2028, ble det innarbeidet 13,8 millioner kroner i 2028 for ytterligere 2 boenheter. På grunn av bortfall av Husbanktilskuddet vil det ikke bli foreslått ytterligere fortetting i Bekkefaretområdet. Budsjettmidler i økonomiplanen for bolig nummer 3 og 4 er fjernet fra investeringsbudsjettet.

Storhaugen helsehus

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- døgntilbud
 - korttidsplasser for utredning og behandling
 - spesialiserte korttidsplasser innen rehabilitering og palliasjon
 - interkommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud
- forebyggende og rehabiliterende tjenester
 - regional utviklingssentral for friskliv og mestring
 - ergo- og fysioterapitjenester for voksne
 - fysioterapeuter med driftsavtale
 - miljøarbeidertjeneste
 - hjelpemiddelformidling og transport

Helsehuset er et kommunalt kompetansesenter og leverer tjenester som understøtter innbyggernes evne til hverdagsmestring og selvstendighet samt tjenester ved livets slutt. Helsehuset tilbyr tjenester for innbyggere i alle aldersgrupper og på alle nivåer i omsorgstrappen.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
233 Forebyggende arbeid, helse og sosial	-1,84	-1,42	0,65	-2,10
241 Diagnose, behandling og rehabilitering	8,87	13,67	-4,92	-16,56
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	29,40	38,14	45,67	32,32
Sum	36,4	50,4	41,4	13,7

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for kommunehelse var i 2024 97,3 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 2,7 % mindre kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 36,4 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	68 641	68 641	68 641	68 641
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-300	-300	-300
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-300	-300	-300
	Konsekvensjusteringer	2 624	2 624	2 624	2 624
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	2 624	2 624	2 624	2 624
	Konsekvensjustert ramme	71 265	70 965	70 965	70 965
	Nye tiltak				
B8 - H4	Renholdsstilling til Eiendomsdrift	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
B8 - H4	Hjelpemiddelteknikker	720	720	720	720
B8 - H4	Driftstilskudd fysioterapeuter	250	250	250	250
B8 - H4	Lisens motiview	35	35	35	35
B3 - H7	Fornye yrkessjåførkompetanse-sertifikat	75	-	-	-
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering	-	-600	-600	-600
B8 - H4	Inntektsøkning	-200	-200	-200	-200
B8 - H4	Kutt 1 nattevakt	-1 833	-1 833	-1 833	-1 833
B8 - H4	Statlig regulering tilskudd	350	350	350	350
B3 - H6	Statsbudsjett: Friskliv - lærings- og mestringsarbeid	150	150	150	150
	Sum nye tiltak	-2 353	-3 028	-3 028	-3 028
	Ny ramme	68 912	67 937	67 937	67 937

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	94 959	85 089	85 560	84 585	84 485	84 585
Brutto driftsinntekter	-14 047	-16 448	-16 648	-16 648	-16 648	-16 648
Netto ramme	80 912	68 641	68 912	67 937	67 937	67 937

Det er lagt inn overføring på 1,9 millioner kroner fra rammeområdet Storhaugen helsehus til rammeområdet Eiendomsdrift for renholderstillinger, samt en overføring på 0,7 millioner kroner til rammeområdet Storhaugen helsehus fra rammeområdet Sykehjem for stilling hjelpemiddelteknikker.

Rammeområdet er styrket med 0,03 millioner kroner for lisens motiview, statlig regulering av tilskudd på 0,3 millioner kroner samt 0,075 millioner kroner for fornying av yrkessjåførkompetanse-sertifikat i 2026.

Det er lagt inn en forventet inntektsøkning på 0,2 millioner kroner, samt en forventet økonomiske effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering på 0,6 millioner kroner fra 2027.

Videre er det lagt inn et nedtrekk for kutt i én nattevakt på 1,8 millioner kroner.

Rammeområdet er styrket med 2,6 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H15	Storhaugen helsehus - generell oppgradering og brannsikringstiltak	8 000			
	Sum investeringstiltak	8 000	0	0	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Oppgradering og brannsikringstiltak

Dette er midler som allerede lå inne i 2025 budsjettet, og som ble tatt ned i 3. kvartalsrapporteringen, da framdriften tilsier at de ikke blir brukt i regnskapsåret. Disse foreslås inn som opprinnelig budsjett 2026.

På bakgrunn av tilstandsanalyser utført i 2022 er det behov for generell oppgradering og utbedring av brannavvik. Det er i forbindelse med dette prosjektet tatt ut stevning mot entreprenør, i forhold til mangler knyttet til avvik/manglende seksjoneringsvegg. Saken er stanset i påvente av at kommunen får utført utbedring og får frem kostnader som ønskes dekket. Dette forholdet er ikke hensyntatt inn i prosjektet, men vil eventuelt komme som en reduksjon av kostnadene.

Følgende arbeider er inkludert i prosjektet:

1. prioritet: (brann)

- utbedring av brannpålegg

2. prioritet (HMS)

- oppgradering av gulv i fellesarealer og pasientrom
- tetting av fasader over og under grunn

3. prioritet (øvrige arbeider)

- oppgradering av lysstyring, lede- og rømningslys
- oppgradering/bytte av heisinstallasjoner
- oppgradering og bytte av automasjonsanlegg
- oppgradering av gulv i fellesarealer og pasientrom
- utbedring av tette bunnledninger grunnet motfall
- diverse andre arbeider

MESTRING OG VELFERD

Status og utfordringer

Etter omorganiseringen består sektoren av enhetene Hjemmetjenester, Psykisk helse og rus, NAV, Legetjenester, Servicetorg og Kristiansund voksenopplæring.

Nøkkelinformasjon for sektoren

Hjemmetjenester

- 20 000 besøk hver måned, ikke tak på antall brukere, per oktober 2025 cirka 650
- Ansvar for å rykke ut på trygghetsalarmer, snitt på 600-700 per måned

Psykisk helse og rus (nøkkeltall fra 2024)

- Nyhenviste - 292 personer
- Antall avslutta - 182 personer
- Antall som fullførte og ble avslutta - 117 personer
- 110 personer fikk avslag, enten fordi de etter telefonsamtale selv ikke ønsket hjelp eller ble viderehenvist til annen hjelpeinstans

NAV

- Økonomisk sosialhjelp totalt 320 mottagere per måned
 - 70-100 av disse har barn under 18 år
 - 80-100 av disse er under 18 år
- Kommunen betaler helt eller delvis husleie for cirka 90 innbyggere

Legetjenester

- Legevakt, 14-15 000 konsultasjoner årlig
- Fastleger, 31 hjemler
- Responssenter, tar imot anrop fra 2 500 trygghetsalarmer fordelt på 12 kommuner årlig
- Sykehjemsleger, 3,2 årsverk fordelt på 168 beboere
- Bryggen medisinske senter, 6 hjemler fordelt på 4 300 innbyggere
- E-helse team, kommunepsykologer og helsestasjonslege

Servicetorg

- 2 200-3 300 henvendelser på sentralbord per måned
- Mellom 30-65 nye søknader om bostøtte hver måned
- Veiledning søknad om startlån
- Skjenke- og etablererprøver
- Veiledning søknader til helse- og omsorgstjenester

Kristiansund voksenopplæring

- Norsk for innvandrere, 150-250 elever per år
- FOV (forberedende opplæring for voksne), løpende inntak hele året
- ITO (individuell tilrettelagt opplæring), 13-17 deltagere i 2025
- Jobbsjansen, 45 deltagere per oktober 2025

For ytterligere informasjon se beskrivelser under hvert rammeområde.

Økonomisk bærekraft

Kostnadene for spesielt pleie- og omsorgstjenester i Kristiansund ligger noe over landsgjennomsnittet. Uten strukturelle endringer vil utgiftsveksten overstige kommunens inntektsvekst i årene som kommer. Sektoren står i så måte ved et veiskille. Skal kommunen klare å opprettholde kvalitet, nærhet og trygghet i tjenestene i møte med et økt bistandsbehov, og samtidig unngå å øke i antall årsverk, må det skje en strategisk dreining mot mer helhetlig organisering, smartere ressursbruk og sterkere fagmiljøer. Dette krever tydelig ledelse, aktiv medvirkning fra ansatte og en kultur preget av læring og endringsvilje. En slik retning vil gjøre sektoren mer robust og attraktiv – både som tjenesteyter for innbyggerne og som arbeidsplass for fremtidens ansatte.

For utfordringsbildet vises for øvrig til rapportering knyttet til omstilling og arbeid med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026-2029.

Prioriteringer i planperioden

Områder som har høy prioritet i sektoren

I 4-årsperioden skal hjemmetjenesten omstilles til å levere flere tjenester uten økning av budsjetttrammen.

Regjeringen og KS-satsingen på "En digital offentlig sektor" og bruk av velferdsteknologi understreker behovet for smartere drift og bedre bruk av teknologi i hjemmetjenesten. Samtidig viser erfaringer fra flere kommuner at teknologi og organisasjonsendringer må følges av kulturendring og kompetansebygging for å gi reell gevinst.

Boliger til alvorlig syke pasienter innen psykisk helse og rusfeltet er høyt prioritert i denne økonomiplanperioden. Se ytterligere informasjon i avsnittet om arbeidet med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029.

Det er iverksatt et arbeid knyttet til etablering av boligkontor i kommunen slik at vi kan settes i stand til å oppfylle lovkrav i ny boligsosial lov.

Kommunale boliger og hvilke tilbud og nivå en skal tilby bolig tjenester på er et tverrsektorielt arbeid i planperioden.

Arbeidet med distriktsmedisinsk senter (DMS) blir nødt til å komme inn i en ny fase der ulike faktorer konkretiseres. Dette gjelder særlig investeringsbehov og konsekvenser for drift. Denne saken fortjener en grundig utredning og kommunedirektøren vil tidlig i økonomiplanperioden komme med en sak til bystyret.

Omstilling

Status oppfølging av Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026-2029

Arbeidet med delplanen er pågående og ikke ferdigstilt for sektoren.

Sektoren har spesielt to enheter som står ovenfor store omstillinger i planperioden og velger her å fokusere på disse.

1. Utfordringsbildet i Hjemmetjenester

I løpet av de siste årene har både omfang av oppgaver og kompleksitet i hjemmetjenesten økt betydelig. Flere brukere bor lengre hjemme, ofte med omfattende og sammensatte diagnoser, og krever dermed mer faglig oppfølging og koordinert innsats. Denne utviklingen har vært drevet av nasjonale helsepolitiske føringer som vektlegger at en skal bo lenger hjemme, og behovet for å dreie tjenester fra institusjon til hjemmet.

Hovedfunn i pågående arbeid med Delplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029

Funn i Hjemmetjenester harmonerer med kartlegging gjort i overordnet plan.

- Demografisk utvikling: Prognoser viser at antallet eldre over 80 år vil øke markant fram mot 2035. Dette medfører økt behov for hjemmetjenester, rehabilitering og medisinsk oppfølging.
- Arbeidskraft og kompetanse: Mangel på kvalifisert personell og et tydelig behov for systematisk kompetanseutvikling.
- Organisering og fleksibilitet: Små enheter og separate turnuser begrenser muligheten til å utnytte personell og kompetanse på tvers. Dette reduserer fleksibiliteten og øker sårbarheten ved sykefravær og varierende arbeidsbelastning.
- Teknologisk utvikling: Det er et behov for å styrke kompetansen innen digitale løsninger og velferdsteknologi for å effektivisere tjenestene og frigjøre tid til direkte brukeroppfølging.

Slik gjør vi det

For å møte framtidens behov som er beskrevet i temaplanen må hjemmetjenesten i Kristiansund gjennomgå en strategisk omstilling. Arbeidet bør bygge på tre hovedretninger.

Helhetlig og fleksibel organisering:

- Utvikle en mer samhandlende struktur med større fagmiljøer og felles planlegging på tvers av roder.
- Vurdere alternative ledelsesmodeller, herunder matriseorganisering, for å styrke fag, drift og personalledelse.

Bærekraftig ressursforvaltning:

- Satse på heltidskultur, redusere sykefravær og utnytte kompetanse og ressurser mer systematisk.
- Øke bruken av teknologi, digitale løsninger og oppgavedeling for å frigjøre tid til pasientnært arbeid.

Kompetanse og rekruttering:

- Styrke fagutvikling, karriereveier og læringskultur for å gjøre hjemmetjenesten til en attraktiv arbeidsplass.
- Videreutvikle samarbeid med utdanningsinstitusjoner, og arbeide målrettet for å rekruttere og beholde ansatte.

Hvorfor er dette viktig?

Utfordringene må forstås i sammenheng. En aldrende befolkning, et presset arbeidsmarked og økonomiske begrensninger forutsetter at kommunen må tenke nytt om hvordan tjenester organiseres, ledes og utvikles.

Gjennom en slik helhetlig tilnærming kan hjemmetjenesten i Kristiansund stå bedre rustet til å møte framtidens krav til kvalitet, effektivitet og bærekraft. En tydelig strategisk retning, kombinert med medvirkning og kultur for læring, vil være avgjørende for å sikre en robust tjeneste og et godt arbeidsmiljø.

2. utfordringsbildet i Psykisk helse og rus

Spesialisthelsetjenesten har redusert sin døgnkapasitet i psykisk helsevern, noe som fører til økt press på kommunen. Antallet døgnplasser i psykisk helsevern for voksne i Norge er halvert de siste 20 årene - fra cirka 120 plasser per 100 000 innbygger (2002) til 60 per 100 000 (2021). Nedbyggingen har skjedd parallelt med økt etterspørsel etter tjenester fra de mest alvorlig psykisk syke.

Flere pasienter får ikke plass i spesialisthelsetjenesten eller skrives ut med mer komplekse og omfattende behov. Kommunen møter dermed et økt behov for omfattende og langvarige tjenester.

Hovedfunn i pågående arbeid med Delplan for kompetansebehov og rekruttering 2026-2029

Kommunen har flere brukere med ressurskrevende og sammensatte behov.

Dagens ressurser er ikke tilstrekkelige til å gi forsvarlige tjenester i egen regi. En må i økende grad kjøpe kostbare tjenester fra private.

Det er behov for en helhetlig gjennomgang av organisering, prioritering og bærekraft i heldøgnsomsorgen.

Beliggenheten til Ivar Aasen boligfellesskap, med umiddelbar nærhet til rus- og kriminelt miljø, gjør oppfølging og rehabilitering krevende.

Slik gjør vi det

Botilbud for ROP (rus og psykisk helse pasienter):

- Utarbeide en boligsosial plan for pasientgruppen som blir en del av kommunens overordnede plan.
- Utrede etablering av et forsterket boligfellesskap for å ta hånd om de med størst bistandsbehov, som vi i dag setter ut til private.
- Vi må utrede muligheten for å flytte Ivar Aasen ut av sentrumskjernen

Se på organisering og behov for kompetanse for å håndtere de aller sykeste:

- Kartlegge behov for kompetanseheving blant ansatte.
- Satse på rekruttering av sykepleiere og helsefagarbeidere med videreutdanning innen psykisk helsearbeid.
- Utrede andre yrkesprofesjoner som kan være aktuelle i denne tjenesten.
- Se på alternative turnusmodeller for å tiltrekke og beholde arbeidskraft i samarbeid med fagforeninger og HR.

Hvorfor er dette viktig?

Det er viktig å se på organisering av bofellesskap for personer med psykisk helse- og rusutfordringer fordi økonomiske forhold har stor betydning for bærekraften, effektiviteten og kvaliteten i tjenestene. Bofellesskap krever betydelige ressurser.

Ved å organisere tilbudet riktig kan blant annet ved differensiering av tjenestene etter brukernes behov, forvalte den økonomiske rammen bedre.

Uhensiktsmessig organisering kan føre til overforbruk av ressursene.

Utfordringsbildet i kommunen har vært det samme i mange år. Det er for en stor del nasjonalt, og de overordnede løsningene har vært kjent og omtalt like lenge. Når det lokale planverket er lagt, må vi komme i gang med konkretisere og gjennomføre det som må til for å komme dit vi vil. Vi har ikke noe valg.

Hjemmetjenester

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- 7 roder/avdelinger
- bofelleskap for heldøgns pleie- og omsorgstjenester

Tjenesten bidrar til at kommunens innbyggere kan bo hjemme så lenge som mulig til tross for sykdom, funksjonshemming eller alderdomssvekkelse. Tjenesten yter bistand innen hjemmesykepleie, hjemmehjelp, trygghetsalarmer, hjelpemidler og matombringning. I tillegg har tjenesten en kreftkoordinator som koordinerer et frivillig og profesjonelt tilbud til alvorlig syke pasienter, og en demenskoordinator som koordinerer et frivillig og profesjonelt tilbud til pasienter med en demensdiagnose.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
258 Hjemmetjenester - ambulerende virksomhet med videre	-2,63			
Sum				

KOSTRA-funksjon 254 som tidligere var for hjemmetjenester, ble i 2024 splittet opp i to nye funksjoner (257 og 258) for bedre å kunne differensiere mellom funksjonene. Dette medfører at man ikke har ytterligere historikk for 258 enn 2024 på dette tidspunktet. Det blir ikke korrekt å sammenligne den gamle funksjonen 254 med 258.

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for pleie og omsorg i hjemmet var i 2024 108,8 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 8,8 % mer kostnadskrevende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et lavere utgiftsnivå med 2,63 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	131 913	131 913	131 913	131 913
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-1 000	4 100	4 100	4 100
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-1 000	4 100	4 100	4 100
	Konsekvensjusteringer	5 145	5 145	5 145	5 145
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	5 145	5 145	5 145	5 145
	Konsekvensjustert ramme	136 058	141 158	141 158	141 158
	Nye tiltak				
B3 - H7	Reversering tiltak "Styrking grunnet opphør av kjøp av eksterne sykehjemsplasser"	-	-6 000	-6 000	-6 000
B3 - H7	Utsatt nedtrekk av ramme	755	-	-	-
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering	-	-1 200	-1 200	-1 200
B8 - H4	Inntektsøkning	-200	-200	-200	-200
	Sum nye tiltak	555	-7 400	-7 400	-7 400
	Ny ramme	136 613	133 758	133 758	133 758

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	146 441	136 787	141 687	138 832	138 832	138 832
Brutto driftsinntekter	-12 345	-4 874	-5 074	-5 074	-5 074	-5 074
Netto ramme	134 096	131 913	136 613	133 758	133 758	133 758

Rammeområdet er styrket med 0,8 millioner kroner i 2026 for å gi rammeområdet bedre tid for å tilpasse seg tidligere vedtatte nedtrekk.

Det er lagt inn en forventet inntektsøkning på 0,2 millioner kroner, samt en forventet økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering på 1,2 millioner kroner fra 2027.

I sak 127/24 ble omstillingstiltak "Styrking grunnet opphør av kjøp av eksterne sykehjemsplasser" reversert i 2025 og 2026. Det legges opp til en reversering av tiltaket også i 2027, 2028 og 2029 på samme måte som kjøp av sykehjemsplasser er foreslått styrket under rammeområdet Fellestjenester helse og omsorg. Disse to tiltakene henger sammen.

Rammeområdet er styrket med 5,1 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H15	Clausens gate 7 - ny ladegarasje for rullestoler - lukke brannavvik	750			
	Sum investeringstiltak	750	0	0	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Ny ladegarasje for rullestoler

Det foreslås innarbeidet 0,75 millioner kroner i budsjett 2026 for bygging av ny frittstående ladegarasje for rullestoler i Clausens gate 7. I dag parkeres og lades rullestoler i svalgangene som også har funksjon som rømningsvei ved brann.

Det er avholdt branntilsyn og byggeier har fått pålegg om å utarbeide tilstandsrapport for branntekniske forhold. Ladning/parkering av el-rullestoler på svalganger/rømningsveier er ett av flere avvik. Eiendomsdrift har en plan for lukking av avvikene og nevnte avvik er tenkt lukket i 2026.

Psykisk helse og rus

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- hjemmebaserte tjenester og oppfølging
- innsats-, forebyggende-, rehabiliterings- og oppfølgingsteam
- 2 bofellesskap
- aktiviseringstilbud og lavterskeltiltak til målgruppen for psykisk helse og rus

Tjenesten sikrer et godt omsorgs- og behandlingstilbud til mennesker i en vanskelig livssituasjon gjennom råd og veiledning samt adekvate helsetjenester til mennesker med psykiske lidelser, vansker og/eller ruslidelser.

Styringsdata

Rammeområdet føres i hovedsak på funksjon 257 og 258 Hjemmetjenester - personalbase tilknyttet boligfellesskap og Hjemmetjenester - ambulerende virksomhet. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdet for Hjemmetjenester og Bo og habilitering.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	43 293	43 293	43 293	43 293
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-	-200	-200	-200
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-200	-200	-200
	Konsekvensjusteringer	9 664	9 664	9 664	9 664
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	2 184	2 184	2 184	2 184
B3 - H6	Kjøp av ekstern plass	4 680	4 680	4 680	4 680
B8 - H4	Årsverk turnus	2 800	2 800	2 800	2 800
	Konsekvensjustert ramme	52 957	52 757	52 757	52 757
	Nye tiltak				
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering		-1 346	-1 346	-1 346
B3 - H6	Statsbudsjett: Kommunalt rusarbeid	2 000	2 000	2 000	2 000
	Sum nye tiltak	2 000	-654	-654	-654
	Ny ramme	54 957	53 411	53 411	53 411

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	79 663	63 233	74 697	73 151	73 151	73 151
Brutto driftsinntekter	-21 923	-19 940	-19 740	-19 740	-19 740	-19 740
Netto ramme	57 739	43 293	54 957	53 411	53 411	53 411

I henhold til sak 61/25 er rammeområdet styrket med kjøp av ekstern plass til ressurskrevende bruker på 4,6 millioner kroner, samt 2,8 millioner kroner for å dekke opp for nødvendige årsverk i turnus.

Det er tillagt rammeområdet en forventet økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering på 1,3 millioner kroner fra 2027.

Rammeområdet er styrket med 2,1 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H11	Boliger for rus og psykiatri-gruppen (ROP)	0	4 000	4 000	4 000
	Sum investeringstiltak	0	4 000	4 000	4 000

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Boliger

Det er tidligere funnet nødvendig å etablere fire nye boliger for rus- og psykiatrigruppen.

Dette med bakgrunn i at det er nødvendig å etablere robuste boliger med tanke på hard bruk. Brukergruppen er personer som ikke har normal boevne og bør bo med god avstand til andre boliger. Det antas at slik etablering i gjennomsnitt vil koste cirka 4 millioner kroner per bolig. Det legges i økonomiplanperioden opp til etablering av én bolig per år.

Kommunen har igangsatt et prosjekt for å kartlegge og vurdere boligløsninger for ROP-pasienter (rus og psykisk helse). Målet er å sikre trygge, tilpassede boliger med nødvendig oppfølging og vil bli sett i sammenheng med kommunens overordnede boligsosiale plan som er under planlegging.

Det er ikke lagt inn midler i 2026. Dette skyldes at det allerede ligger midler i 2025, som ikke er benyttet per i dag.

Velferd

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- NAV-kontor
- flyktningetjenesten

Kontoret er organisert i avdelinger med ulike team som utfyller hverandre. Avdelingene skal sammen nå et mangfold av brukere som trenger ulik grad av veiledning og oppfølging. Gjennom kontorets innsats skal arbeidsgivere skaffe seg arbeidskraft og flere skal få mulighet til å være i arbeid, delta i samfunnet og være sikret inntekt. NAV Kristiansund har inkludert flyktningetjenesten i sitt tjenestetilbud.

Tjenestene inkluderer økonomisk sosialhjelp, økonomisk rådgivning, kvalifiseringsprogram, råd og veiledning, midlertidig botilbud, individuell plan og koordinator samt flyktninger og integrering.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	12,24	19,99	8,79	1,06
281 Økonomisk sosialhjelp	-10,30	-17,28	-10,25	-12,12
276 Kvalifiseringsordningen	-0,10	0,90	0,00	-0,10
Sum	1,84	3,61	-1,46	-11,16

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområde med kommunegruppe 9 (K9).

Beregnet utgiftsindeks for sosiale tjenester var i 2024 99 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at kommunen er beregnet til være 1 % mindre kostnadskrevenende å drive enn landsgjennomsnittet. Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene hadde et høyere utgiftsnivå med 1,8 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	118 447	118 447	118 447	118 447
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-24 623	-27 623	-27 623	-27 623
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-24 623	-27 623	-27 623	-27 623
	Konsekvensjusteringer	4 619	4 619	4 619	4 619
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	4 619	4 619	4 619	4 619
	Konsekvensjustert ramme	98 443	95 443	95 443	95 443
	Nye tiltak				
B3 - H6	Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av støtteordning for enslig mor eller far	41	41	41	41
B3 - H6	Statsbudsjett: Sosiale tjenester og tilbud til vanskeligstilte	150	150	150	150
	Sum nye tiltak	191	191	191	191
	Ny ramme	98 634	95 634	95 634	95 634

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	122 865	121 447	101 634	98 634	98 634	98 634
Brutto driftsinntekter	-13 904	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Netto ramme	108 961	118 447	98 634	95 634	95 634	95 634

Rammeområdet er styrket med 4,6 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Som følge av at regjeringen faser ut støtteordninger for enslig far eller mor, vil kommunene få en økt kostnad knyttet til dette. For kommunen er dette kompensert med 0,04 millioner kroner for økt kostnad per år.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B8 - H4	Flytting til nye NAV-lokaler	1 575			
	Sum investeringstiltak	1 575	0	0	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Nye lokaler

NAV Kristiansund flytter til nye lokaler 01.07.2026. Overgang til ny kontorløsning med aktivitetsbaserte arbeidsplasser krever nye møbler og tilpasning til ny arbeidsløsning.

Det er satt av om lag 35 000 kroner per ansatt. Totale kostnader utgjør 1,575 millioner kroner. Staten betaler selv for sine ansatte. Midlene satt av her er kostnaden som gjelder kommunalt ansatte.

Legetjenester

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- Kristiansund og omegn legevakt
- fastlegeordning
- turnuslege (LIS1-ordningen)
- kommunale legestillinger
- legetjenester administrasjon
- kommunepsykologer
- responscenter
- e-helseutvikling
- Bryggen medisinske senter

Tjenesten er helt sentral i kommunens ansvar knyttet til førstelinjen. Kristiansund og omegn legevakt er interkommunal legevakt for Kristiansund, Averøy, Gjemnes og Tingvoll. Fastlegeordningen er organisert i samspill mellom kommune og selvstendig næringsdrivende. Rammeområdet yter legetjenester til sykehjem, helsehus og helsestasjon. Responscenteret er stedet som tar imot og svarer på varsler fra digitale og trygghetsskapende løsninger. Bryggen medisinske senter er et kommunalt eid fastlegekontor.

Styringsdata

Rammeområdet føres i hovedsak på funksjon 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering, samt funksjon 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon. Styringsdata er oppgitt og analysert under rammeområdene for Storhaugen helsehus og Sykehjem .

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	74 411	74 411	74 411	74 411
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-2 050	-3 018	-2 536	-2 536
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-2 050	-3 018	-2 536	-2 536
	Konsekvensjusteringer	2 957	2 957	2 957	2 957
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	2 957	2 957	2 957	2 957
	Konsekvensjustert ramme	75 318	74 350	74 832	74 832
	Nye tiltak				
B17 - H1	Endret finansieringsmodell legevakt	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
B8 - H4	Avslutning av rekrutteringshonorarer	-1 050	-1 475	-2 350	-2 650
B8 - H4	Økt inntekt Regionalt responscenter	-635	-635	-635	-635
B3 - H7	Daglegevakt	400	400	400	400
B8 - H4	Økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering	-	-2 100	-2 100	-2 100
B8 - H4	Statsbudsjett: økt basistilskudd fastleger	2 115	2 115	2 115	2 115
	Sum nye tiltak	-370	-2 895	-3 770	-4 070
	Ny ramme	74 948	71 455	71 062	70 762

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	80 913	116 065	119 687	116 194	115 801	115 501
Brutto driftsinntekter	-43 797	-41 654	-44 739	-44 739	-44 739	-44 739
Netto ramme	80 913	74 411	74 948	71 455	71 062	70 762

Rammeområdet Legetjenester er styrket med 0,4 millioner kroner grunnet drift av daglegevakt.

Det er lagt inn forventet økt inntekt for Regionalt responscenter på 0,6 millioner kroner.

Videre er det lagt inn en nedgang i rekrutteringshonorar til fastleger på 1 million kroner i 2026, 1,4 millioner kroner i 2027, 2,3 millioner kroner i 2028 og 2,6 millioner kroner i 2029 da disse avtalene utløper og budsjettet reduseres tilsvarende.

Det er lagt inn en økt inntekt fra deltakerkommunene i legevaktsamarbeidet på 1,2 millioner kroner da finansieringsmodellen for legevaktsamarbeidet skal revideres og endres, for en mer riktig fordeling av kostnader mellom kommunene.

Rammeområdet er også tillagt en forventet økonomisk effekt av temaplan kompetansebehov og rekruttering på 2,1 millioner fra og med 2027.

Fra statsbudsjetter en rammeområdet styrket med 2,1 millioner kroner for kompensasjon for økt basistilskudd til fastleger.

Rammeområdet er styrket med 2,9 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

TEKNISK

Status og utfordringer

Kultur

Kulturenheten i Kristiansund kommune leverer tjenester på tvers av sektorer og bidrar i hele den offentlige tjenesteproduksjonen. Kultursektorens bidrag til tverrsektorielle mål (eksempelvis helse, læring og demokratibyggning) er lite synlig i styringssystemene, og enheten har derfor fokus på å utvikle metoder for å måle og synliggjøre kulturens verdi og effekt. Endringer i bygningsmasse og markeder utfordrer driften, samtidig som enheten går inn i en viktig driftsfase med nye bygg/anlegg som Normoria og Atlanten stadion.

Utfordringene i det offentlige kulturfeltet gir økt behov for samarbeid mellom offentlig og privat sektor. Pågående omorganisering kan styrke kulturens rolle og potensial i kommunens samfunnsutvikling.

Kommunalteknikk

Planlegging av nytt avløpsrenseanlegg og overføringsanlegg på nordre Frei pågår, og arbeidet med opprydding av små avløpsutslipp vil få økt fokus. Dette er viktig for å oppfylle nasjonale renskrav og legge til rette for fremtidig vekst i denne delen av kommunen. Reguleringsplan er planlagt ferdig behandlet til 2026.

Det må i planperioden investeres for å øke forsyningssikkerheten på vannverket. Om dette skal gjøres gjennom forsterking/dublering av dagens hovedsystem eller ved etablering av separat reservevannforsyning er et tema i "hovedplan for vannforsyning".

Kristiansund har i likhet med andre norske kommuner store oppgaver med fornying av gamle vann- og avløpsledninger, og denne aktiviteten vil øke i årene som kommer. Arbeidet er viktig for å sikre trygg vannforsyning, samt å minimere forurensning fra avløpssystemet. Tiltakene ses i sammenheng med asfaltering samt fornying av gatelys og annen infrastruktur. Reasfaltering av asfaltdekke med utgått levetid er i seg selv en viktig oppgave.

Plan og byggesak

Plan og byggesak (PoB) er per dato komplett bemannet, og jobber godt med byggesaker og reguleringsplaner. De skal fortsatt gjennomføre en smidig, rask, forutsigbar og korrekt saksbehandling og veiledning, innenfor lovpålagte frister.

Prosjekt for ny felles kartløsning i ORKidé-kommunene er startet opp. Hensikt er samordning og ressursbesparing. Plan og byggesak deltar i prosjektet ved at plansaksbehandler er prosjektleder. PoB sitter også i referansegruppen.

Det er bevilget 1,5 millioner kroner i skjønnsmidler til et forprosjekt for ny felles plan-, byggesaks- og oppmålingskontor for alle ORKidé-kommunene. Dette er vedtatt av IKT-ORKidé i 2024, og skal startes opp i løpet av 2025. Hensikt er samordningseffekt og ressursbesparing. Enheten Plan og byggesak i Kristiansund huser i dag allerede henholdsvis en felles byggesaksbehandler (60 %) og tilsynsfører (100 %) for ORKidé-kommunene. Uavhengig av framdriften med et eventuelt felles kontor, så må det arbeides kontinuerlig med at alle ORKidé-kommunene benytter disse ressursene. Det er viktig at utgiftene til disse fellestjenestene belastes hensiktsmessig og rettferdig på samarbeidskommunene.

Kommunen er gjennom geodataloven pålagt å ha oppdatert og ajourført kartverk. Kommunen deltar i geovekstsamarbeid i regi av Statens kartverk. Da vårt kart er gammelt, vil det i løpet av 2025 bli utarbeidet en ny konstruksjon av kommunens FKB-kart.

Kommunens landbruksforvaltning utføres i dag av Gjemnes kommune. Gjemnes kommune har sagt opp avtalen. Kristiansund kommune må i løpet av utgangen 2025 inngå avtale med en ny kommune om denne tjenesten. Avtale om administrativt vertskommunesamarbeid for kommunale oppgaver på viltforvaltningsområdet mellom kommunene Tingvoll og Kristiansund fra 2018 gjelder fremdeles.

Eiendomsdrift

Kommunen har knappe 200 000 kvadratmeter med formålsbygg som skoler og barnehager samt 561 andre boliger, hvorav 364 er omsorgsboliger herunder også baser til personale. I dette tallet, er også inkludert 67 boenheter hvor kommunen har tildelingsrett, men ikke er eier. Eiendomsdrift forvalter og vedlikeholder kommunale bygg og har blant annet 150–170 inn- og utflyttinger med tilhørende behov for vedlikehold og oppussing i løpet av ett år. Kostnadsbilde og vedlikeholdsbehov preges av at det er noen leietagere som har redusert boevne. Det er krevende å følge opp, dels grunnet mangel på såkalte hardbruksboliger.

Eiendomsdrift har ansvar for prosjektoppfølgning på investeringer i eiendomsmassen, blant annet nye skoler, sykehjem samt mange andre mindre, men arbeidskrevende og komplekse prosjekter. Utfordringsbildet er bemanning og rekruttering i samsvar med behovet.

Eiendomsdrift har også ansvaret for renholdsavdelingen, som har en kompleks logistikk å følge opp i hverdagen, med en stor avdeling med mangfoldig kulturell og språklig sammensetning. Samtidig en sterk fagkompetent gjeng der en stor andel har tilegnet seg fagbrev, noe som styrker kvaliteten. Temaplan for kompetanse og rekruttering har avdekket at avdelingen har for stort lederspenn, og alternativ organisering skal utredes.

Drift- og vedlikeholdsavdelingen har ansvar for daglig drift av alt fra sykehjem til leiligheter i porteføljen. Moderne bygg er teknologisk krevende, og krever god digital og teknisk innsikt. Bred og allsidig kompetanse i avdelingen, som gjør at det kan tas mange fagoppdrag med interne ressurser, som sparer innleiekostnader. Utfordringsbildet er et vedlikeholdsbudsjett som ikke samsvarer med det som er nødvendig for å ha verdibevarende vedlikehold på et profesjonelt nivå.

Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste (NIBR)

NIBR, som inngår i et samarbeid med tre av nabokommunene, har på et normalår over 450 blålysoppdrag i Kristiansund og 200 andre hasteoppdrag. De tre andre kommunene har anslagsvis 120–130 oppdrag, som koordineres og ledes fra Kristiansund.

Tjenester og rammer

Det arbeides godt i enhetene innenfor sektoren. Det leveres gode tjenester selv med knappe ressurser og utfordringer med et planverk som kan være av eldre årgang og ikke foreligger i digitalisert form.

Byen står foran store og spennende utviklingsprosjekter de neste fire årene, både i regi av kommunen og i samarbeid med andre aktører. Samtidig er de økonomiske ramme redusert til et minimum og antall administrativ personell/rådgivere er redusert. Ny utvikling og drift må finansieres innenfor dagens rammer. Kommunens ambisjoner forutsettes derfor redusert tilsvarende og god forvaltning av arbeidsgiverrollen blir stadig viktigere.

Det gjennomføres tilfredsstillende drift og vedlikehold av veianlegg, parker, friområder, kommunale lekeplasser og turområder i forhold til gitt ramme. Det er viktig at tidligere investeringer i anlegg, bygningsmasse og annen infrastruktur blir fulgt opp med tilstrekkelig drift og vedlikehold slik at verdiene ikke blir unødige forringet og skaper et etterslep på vedlikehold.

Kommunen vil bidra til å opprettholde et godt og mangfoldig tilbud innen kultur og idrett gjennom riktig fordeling av midler og sikring av tilgang til anlegg for både topp og bredde i henhold til vedtatte politiske vedtak.

Prioriteringer i planperioden

Sektoren skal i planperioden 2026–2029 prioritere tiltak som sikrer effektiv forvaltning, drift og utvikling av kommunens bygg, anlegg og tekniske infrastruktur. Hovedfokus vil være å opprettholde lovpålagt beredskap, gjennomføre nødvendige oppgraderinger av vann- og avløpsnett, samt videreføre energieffektiviserings tiltak og oppfølging av myndighetspålegg innenfor brann- og elsikkerhet. Det legges vekt på målrettet vedlikehold av kommunale bygg, veier, bruer og gateløys, samt investeringer i idretts- og kulturfasiliteter som Atlanterhavsbadet og Atlanten idrettspark. Videre skal sektoren arbeide med digitalisering og effektivisering av plan- og byggesaksprosesser, samt bidra til helhetlig og bærekraftig by- og stedsutvikling gjennom oppfølging av kommuneplanens arealdel.

Sektoren står foran store utbyggingsprosjekt på skoler og sykehjem. Planleggingen av nye Omsundet skole pågår, og skal erstatte Rensvik og Bjerkelund barneskoler. Sykehjem planlegges på en alternativ lokasjon enn Storhaugen.

Bærekraftige løsninger og tjenester

Alle anskaffelser av boliger og nybygg skal ha fokus på bærekraft og vurderinger opp mot klima og miljø. Gode løsninger i form av materialvalg, energiforbruk og muligheter for solcelleanlegg, energibrønner og lignende skal vurderes. Eiendomsdrift har som mål å redusere kommunens overordnede energiforbruk gjennom målrettet arbeid med blant annet strømforbruk, innetemperatur, kontroll av ventilasjonsanlegg og aktiv oppfølging av bruken i byggene.

Vei- og parktjenester er en tjeneste som er sterkt utfordret. Her er det nødvendig å tilrettelegge for at tjenesten fortsatt skal levere godt både i sommer- og vinterhalvåret. Tjenesten er svært dyktig til å vedlikeholde de grønne friområdene i byen og dette er fortsatt et prioritert område for Kommunalteknikk.

Tekniske tjenester har mange tilsyn gjennom et år. Alle slike myndighetspålegg må prioriteres og lukkes rett-tidig.

Omstilling

Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029

Teknisk sektor påvirkes tydelig av utfordringsbildet i Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029. En aldrende arbeidsstyrke, økende rekrutteringsutfordringer og presset kommuneøkonomi gjør det krevende å opprettholde nødvendig kapasitet og kompetanse innen drift, vedlikehold, beredskap og planlegging. Mange fagstillinger, særlig innen bygg, vei, vann, avløp og brann, står overfor høy gjennomsnittsalder og behov for rekruttering av spesialisert kompetanse som det er knapphet på nasjonalt. Det brede ansvarsområdet gir store lederspenn, noe som utfordrer nærledelse og oppfølging av ansatte.

Vi ser også på om det er hensiktsmessig med endringer i arbeidsfordelingen mellom de tekniske enhetene. Arbeidet med Temaplan for kompetansebehov og rekruttering 2026–2029 forventes å gi enheter og avdelinger et mer håndterbart lederspenn, som igjen kan øke fokus på de riktige arbeidsoppgaver på alle nivå i organisasjonen.

De mest presserende utfordringene er rekruttering til tekniske fagmiljøer, kompetanseoverføring ved naturlig avgang og å sikre kontinuitet i tjenestene innenfor stramme økonomiske rammer.

Delplanene for kompetansebehov og rekruttering

Arbeidet med delplanene for kompetansebehov og rekruttering følges opp systematisk i sektorens ledergruppe, i tråd med kommunens 8-stegsmodell for strategisk kompetanseplanlegging. Planene forankres i partssamarbeidet, drøftes i hovedutvalg for miljø og tekniske tjenester, og kvalitetssikres av kommunalsjef i samarbeid med kompetanseleder. Det legges vekt på å ferdigstille delplanene innen fastsatt tidsfrist, med tydelig kobling mellom kompetansebehov, rekrutteringsstrategier og økonomiske prioriteringer.

Realisering av planene

I kommende økonomiplanperiode skal arbeidet rettes mot å realisere planene i praksis. Dette gjøres ved å styrke kompetansemobilitet og læring i arbeidshverdagen, videreutvikle interne karriereveier, øke bruk av lærlinger og praksisplasser, samt knytte rekruttering og kompetanseheving tettere til budsjett- og virksomhetsstyringen. Målet er å sikre kontinuerlige forbedringer i samspillet mellom økonomi, bemanning og tjenestekvalitet, slik at teknisk sektor står bedre rustet til å levere bærekraftige og forsvarlige tjenester i årene som kommer.

Sektoren ser utfordringer knyttet til å rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft, også på grunn av konkurranse fra privat sektor og lønnsutvikling. Det antas at krav til digitalisering, inkludering og tverrsektorielt samarbeid vil gi store endringer i kompetansebehovet. Arbeidet følges opp gjennom tjenestebaserte delplaner for å sikre faglig bærekraft og evne til nyskaping.

Samtidig som vi opplever knapphet på ressurser, stilles det stadig høyere og strengere krav til kommunen som byggherre, arbeidsgiver og tjenesteleverandør.

Det må gjøres en grundig jobb for å sikre at organisasjonen er riktig bemannet med rett kompetanse for å møte de krav som stilles.

Kultur

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- idrettspark med idrettshall, badeland, kafé og kommunale idrettsanlegg
- kulturskole med tilbud innen musikk, teater, musikkterapi og visuell kunst
- bibliotek med litteraturhus
- kulturavdeling med oppgaver knyttet til
 - kommunens kulturoppgaver
 - kunst- og kulturformidling/produksjon
 - tilskuddsordninger til lag og foreninger, øvrig frivillig virksomhet og profesjonelt kulturliv
 - administrasjon av Caroline kino- og konferansesenter, Festiviteten og andre sentrale kultur- og fritidstilbud

Tjenesten sikrer et godt fritids- og kulturtilbud til det beste for alle innbyggere lokalt og regionalt, i nært samarbeid med frivillige og profesjonelle aktører innen kultur, kulturnering, idrett og friluftsliv.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
380-381 Idrett	7,86	7,05	11,57	3,66
231-370-373-375-377-383-385-3866 Kultur	-1,82	-3,61	20,82	-22,17
Sum	6,05	3,44	32,39	-18,51

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen idrett og kultur hadde et høyere utgiftsnivå med 6,05 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	58 650	58 650	58 650	58 650
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	26 987	25 497	24 897	24 897
	Sum tidligere vedtatte tiltak	26 987	25 497	24 897	24 897
	Konsekvensjusteringer	6 787	6 787	6 687	6 587
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	2 287	2 287	2 287	2 287
B8 - H4	Normoria tilskudd - endring som følge av økte renter/avdrag	4 500	4 500	4 400	4 300
	Konsekvensjustert ramme	92 424	90 934	90 234	90 134
	Nye tiltak				
B8 - H4	Reduksjon tilskudd - avtaler som utgår	-	-2 028	-2 028	-2 028
B8 - H4	Vedtak bystyret 11.12: Økt støtte til frivillige lag og organisasjoner	200	200	200	200
	Sum nye tiltak	200	-2 228	-2 228	-2 228
	Ny ramme	92 624	89 106	88 406	88 306

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	132 302	95 028	130 063	126 545	125 845	125 745
Brutto driftsinntekter	-80 203	-36 378	-37 439	-37 439	-37 439	-37 439
Netto ramme	52 099	58 650	92 624	89 106	88 406	88 306

Rammeområdet har et nedtrekk på 2 millioner kroner i året med virkning fra år 2027 og fremover. Årsaken er at eksisterende avtaler for tilskudd går ut, og budsjettet reduseres tilsvarende.

Det er lagt inn en endring i budsjett i forbindelse med beregning renter og avdrag for kommunens tilskudd til Normoria fra vedtatt budsjett i økonomiplan 2025–2028.

Rammeområdet er styrket med nesten 2,3 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H12	Temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv	1 000	1 000	1 000	1 000
B11 - H12	Atlanterhavsbadet - prosjektering nytt tak og veggskade	600			
B7 - H10	Atlanterhavsbadet - nytt ventilasjonsanlegg	6 000			
B11 - H12	Idrettsparken - oppgradering	2 000	2 000		
B11 - H12	Idrettshall - forprosjekt	600			
B11 - H12	Atlanten Stadion - sluttinvestering for optimal drift	700			
	Sum investeringstiltak	10 900	3 000	1 000	1 000

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Det er lagt inn flere investeringer innen kulturområdet, med et samlet beløp på i underkant av 16 millioner kroner over fire år. Det vesentligste prosjektet går på nytt ventilasjonsanlegg ved Atlanterhavsbadet.

Temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv

Det er videreført tilskudd med 1 million kroner årlig til tiltak i temaplan for fysisk aktivitet og friluftsliv. Midlene kan bare brukes på tiltak der kommunen selv er grunneier eller har eierandel om det er en ekstern aktør som eier og driver formålet som tiltaket er rettet mot.

Atlanterhavsbadet

Ventilasjonsagregat har en levetid på 15–20 år i et badeanlegg, og det nærmer seg nå 20 år siden bygget var nytt. Besparelse på drift vil kunne være 2–300 000 kWh/år samlet for elektrisitet og varme. Konsekvenser ved havari er at Atlanterhavsbadet må stenge.

De siste årene har det vært store vedlikeholdskostnader på aggregatene og det har vært mindre havari på aggregatene. Det har vært reparasjonskostnader på kroner 400 000 i 2024 for å holde ventilasjonen i drift.

Midlene som ligger inn i 2026, er midler som er overført fra 2025. Totalt sett ligger det 10 millioner kroner inne til dette tiltaket, men fremdriften medførte at 6 millioner kroner i 3. kvartalsrapport 2025 kunne overføres til 2026.

Atlanten idrettspark

Det er avsatt 2 millioner kroner til årlige oppgraderinger ved Atlanten idrettspark de to første årene i handlingsplanen. Vilårene for bruk av midlene er at det kan klassifiseres som et investeringsprosjekt og at det er en påkostning og oppgradering som forlenger levetiden på byggene.

Atlanten Stadion

Sluttinvestering for optimal drift gjelder utvidelse av vanningsanlegg (mangler 2 dyser). Per nå er det 6 dyser. Disse dekker ikke hele gressmatta. Banen er svært mye brukt. I 2024 måtte banen stenges i perioder på grunn av slitasje/tørke. Prosjektet dysesystem ble redusert underveis i hovedprosjektet. Dette var i strid med anbefaling fra leverandør, og man ser at dette må på plass for at banen skal fungere.

Kommunalteknikk

Beskrivelse av rammeområdet

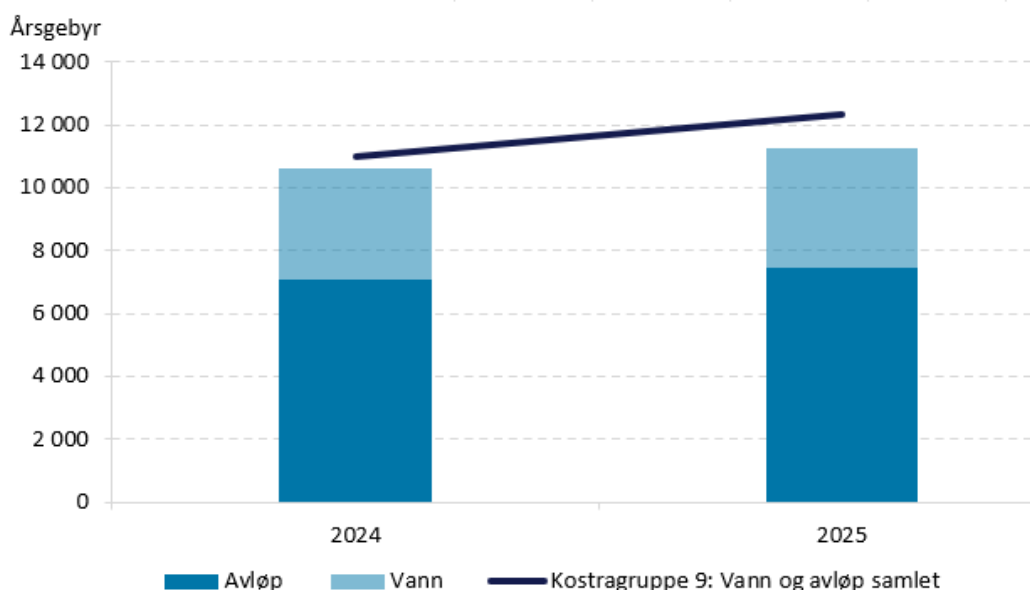
Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- planlegging, utbygging, drift og vedlikehold av kommunaltekniske anlegg på vei, vannforsyning og avløp
- forvaltning, drift og tiltak for parker, lekeplasser og andre grønntanlegg, friluftsområder og badeplasser
- kommunens oppgaver etter forurensingslov, utslippstillatelser, forurenset grunn og andre miljøsaker
- oppgaver etter veglov, trafikkregulering og trafiksikkerhet
- byggherrefunksjon ved utbygging av bygg og anlegg på vei, vannforsyning og avløp
- beredskap knyttet til vannforsyning, avløp, vei/trafikk, snøbrøyting og strøing

Tjenesten forvalter og videreutvikler kommunalteknisk infrastruktur og omfatter mange ulike tjenester og service til alle innbyggere og næringsliv.

Styringsdata

Utvikling i kommunale utgifter



Grafen viser utvikling av årsgebyr vann og avløp for en standard bolig på 120 kvadratmeter eksklusiv merverdiavgift, samlet for Kristiansund i forhold til kommunegruppe 9 i 2024 og 2025.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	16 007	16 007	16 007	16 007
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-300	-300	-1 200	-1 200
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-300	-300	-1 200	-1 200
	Konsekvensjusteringer	624	624	624	624
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	624	624	624	624
	Konsekvensjustert ramme	16 331	16 331	15 431	15 431
	Nye tiltak				
-	-	-	-	-	-
	Sum nye tiltak	-	-	-	-
	Ny ramme	16 331	16 331	15 431	15 431

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	179 903	188 505	203 830	203 830	202 930	202 930
Brutto driftsinntekter	-167 559	-172 498	-187 499	-187 499	-187 499	-187 499
Netto ramme	9 550	16 007	16 331	16 331	15 431	15 431

Kommunalteknikk har et stort brutto budsjett med nesten 204 millioner kroner i driftsutgifter og over 185 millioner kroner i inntekter. Selvkostområdene vann og avløp står for størstedelen av budsjettet, der utgiftene dekkes av gebyrinntekter i henhold til regelverk. Resterende nettoramme går til vei og gatelys samt park og uteområder. Til sistnevnte er nettoramme videreført styrket med 0,6 millioner kroner for vedlikehold vei.

Utover i planperioden er det videreført et planlagt nedtrekk i rammen på 0,9 millioner kroner for naturlig avgang fra 2028 av, og hvor stillingshjemmel bortfaller ved pensjonering.

Rammeområdet er styrket med 0,6 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H12	Kommunale veier og gatelys	35 100	14 600	14 600	14 600
B11 - H12	Boligområder/næringsområder	500	500	500	500
B11 - H12	Vann	105 600	79 500	42 100	83 000
B11 - H12	Avløp	119 800	165 000	119 600	23 500
B11 - H12	Park	2 400	1 900	3 000	1 000
B11 - H12	Utenomhus	1 000	1 000	1 000	1 000
	Sum investeringstiltak	264 400	262 500	180 800	123 600

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Kommunalteknikk har et omfattende investeringsbudsjett, og investeringssummene i tabellen over er gitt per tjenesteområde. Investeringsprosjektene på tiltaksnivå er i vedlegg til handlingsprogrammet.

Kommunale veier og gatelys

Det legges opp til en videreføring av prosjektet med utskiftning av gatelys og overgang til strømbesparende lys. Dog med noe redusert innsats i forhold til tidligere ettersom fiberprosjektene til NEAS nå også er færre. Samlet er det lagt inn 10 millioner kroner i kommende 4-årsperiode. Videre er det lagt inn videreføring av utbygging av sykkeltraséer gjennom prosjektet "sykkelby" med 1 million kroner per år for perioden 2026–2027. Videre er det lagt inn 3 millioner kroner til oppgradering av det offentlige uteområdet i Fredrik Selmers gate til et mer attraktivt byrom i forbindelse med utbyggelse av studentboliger. Det er også lagt inn 7,5 millioner kroner årlig i perioden 2026-2029 for å oppgradere gamle veidekker hvor asfalten har utløpt sin levetid.

Det er lagt inn totalt 12,5 millioner kroner til kjøp av biler og maskiner, for hele fireårsperioden. Dette er midler til en jevnlig utskiftning av biler og maskiner. Gamle biler og maskiner som er mye på verksted skaper forsinkelser, ineffektivitet og store fordyrelser på arbeidsoppgavene.

Det er avdekket behov for forsterkning av Brunsvika bru i Hagbart Brinchmanns vei. Brua er bygd i 1959 og har en lengde på 83 meter og en bredde på 11 meter. Kommunen har engasjert ekstern konsulent som har foretatt tilstandsvurdering av brua, hvor det er avdekket gjentakende avskallingsskader av varierende størrelser og omfang. Avskalling skyldes armeringskorrosjon og lite overdekning. Konklusjonen er at det er nødvendig med rehabilitering for at den skal kunne tåle trafikken i fremtiden. Til dette arbeidet er det satt av 15 millioner kroner i 2026.

Vann

Ledningsnett på 230 km og mange gamle anlegg krever omfattende standardbevarende tiltak og suppleringer for å sikre leveranse og trygt drikkevann. Mange gamle anlegg fører til at det årlig inntreffer et høyt antall uforutsette skader, som hurtig må utbedres. De mange små, men dyre strakstiltak forutsetter store rammebevilgninger for å ha på plass umiddelbar finansiering til iverksetting.

Ny hovedledning over Freifjorden foreslås gjennomført i 2026 da de to eksisterende vannledningene nå er eldre enn anleggets dimensjonerte levetid på 40 år. Det er lagt inn 50 millioner kroner til dette tiltaket i 2026. Midlene var lagt inn allerede i 2025, men på grunn av fremdriften i prosjektet vil tiltaket ikke bli gjennomført før i 2026.

Drikkevannsforskriften stiller strenge krav til forsyningssikkerheten, og dette spørsmålet er gjenstand for vurdering i den pågående revisjon av Hovedplan for avløp og vannforsyning. På nåværende tidspunkt synes den mest aktuelle strategien å starte dublering av den snart 50 år gamle hovedvannledningen på Straumsnes. Til dette er det avsatt 1 million kroner i 2027, 1 million kroner i 2028 og 50 millioner kroner i 2029, og forutsatt at strategien opprettholdes i

hovedplanen vil det måtte settes av ytterligere beløp etter økonomiplanperioden.

Det er også lagt inn 14 millioner kroner til rehabilitering av vannledning Flatset–Møst, samt 40 millioner kroner til omlegging av vann- og avløpsnett i Bypakken.

I forbindelse med planlagt ny skole i Omsundet er det avsatt totalt 30 millioner kroner til forsterkning av vannforsyningsnettet. Tilsvarende beløp er lagt inn på avløp. Både vann- og avløpsledningen må oppdimensjoneres, for å tåle belastningen av en ny skole, og for å få tilstrekkelig brannslukke vann til ny skole.

Hovedvannledningen langs riksveien fra Rensvik mot Prestmyra er gammel og dårlig. Det har vært gjentatte ledningsbrudd hvor store områder blir uten vann. Det er avsatt 27 millioner kroner til å legge sjøledning over Bolgsvaet, hvor 2 millioner kroner er avsatt til prosjektering i 2026 og 25 millioner kroner er avsatt til utførelse i 2027.

Det er også lagt inn totalt 25 millioner kroner til en trykkøkingsstasjon ved Vanndamman/Tennisveien som erstatter to gamle stasjoner for å sikre forsyningssikkerhet i et større område. 15 millioner kroner er avsatt arbeid i 2026 og 10 millioner kroner i 2027.

Avløp og avløpsrensing

Det er et svært stort behov for utskifting av gammelt ledningsnett og annen oppgradering av avløpsanleggene. Et viktig arbeid i forbindelse med utskiftingen er separering av gammelt fellesnett til adskilte spillvanns- og overvannsledninger. Dette for å minke overvannsmengden som går til pumpestasjoner og renseanlegg. Dette er blitt enda viktigere når vi nå har ny og mer høygradig rensing. Det er dyrt og bortkastet å rense store mengder overvann. Mange av prosjektene samkjøres med utskifting av vannledningsnettet.

Hovedplan avløp og vannmiljø legger opp til at det skal bygges et avløpsrenseanlegg for nordre Frei i Nerdalen. Videre utbygging av boligområder på nordre Frei er avhengig av at dette anlegget bygges ut. Det samme gjelder ny skole. Det må bygges et sekundærrenseanlegg for å kunne oppfylle rensekravene som kommer i det nye avløpsdirektivet. Tiltaket er estimert til å koste om lag 190 millioner kroner. I tillegg kommer overføringsledninger på cirka 30 millioner kroner frem mot 2028. Det er også avsatt 30 millioner kroner i forbindelse med oppdimensjonering av VA-ledninger knyttet til skolen.

Det er flere små kommunale utslipp som ikke er koblet til hovedavløpsnettet ennå. Disse har en vanskelig beliggenhet slik at de hittil ikke er blitt knyttet til dagens hovedavløpssystem. Dette må etter hvert løses. Det første prosjektet i denne sammenhengen planlegges gjennomført i 2026. Dette gjelder overføring av et kloakkutslipp på Skorpa. Det skal bygges pumpestasjon og overføringsledning til hovedledningsnettet, i stedet for dagens slamavskiller. Senere skal flere utslipp saneres. Tidligere avsatte midler med 18 millioner kroner i 2026 videreføres og flyttes til 2028.

Det er behov for verksted/servicebygg for avløp. Det er hensiktsmessig at bygget blir plassert inntil renseanlegget. Bygget skal inneholde verksted for vedlikehold av pumper fra pumpestasjonene og annet utstyr, lager, garderober, kontorer og lignende. Det var tidligere anslått 31 millioner kroner i totale kostnader for dette, men gitt byggeprisindeksens økning er de estimerte anslåtte kostnadene økte til 43 millioner kroner. Hvorav prosjektering har økt til 2 millioner kroner og bygging har økt til 41 millioner kroner.

Plan og byggesak

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- veiledning og behandling av private reguleringsplaner
- byggesak
- oppmåling og forvaltning av geodata
- eierseksjonering og matrikkel
- naturforvaltning

Tjenesten ivaretar kommunens rolle som myndighetsutøver etter plan- og bygningsloven, naturmangfoldloven, konsesjonsloven, eierseksjonsloven, geodataloven og matrikkelloven. Tjenesten har også ansvar for kommuneplanens arealdel, og ivaretar rollen som samfunnsaktør i byutvikling, særlig innenfor fysisk planlegging og byutforming.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
301 Plansaksbehandling	-3,96	-3,29	-3,51	-2,43
302 Byggesak og deling	1,01	1,37	0,19	-1,83
303 Kart og oppmåling	-1,87	-1,24	-1,22	-1,88
Sum	-4,82	-3,17	-4,54	-6,15

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen plan og byggesak hadde et lavere utgiftsnivå med 4,82 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	6 336	6 336	6 336	6 336
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	-	-	-	-	-
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-	-	-	-
	Konsekvensjusteringer	247	247	247	247
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	247	247	247	247
	Konsekvensjustert ramme	6 583	6 583	6 583	6 583
	Nye tiltak				
B8 - H4	Reduksjon av opprinnelig prosjektstilling	-1 006	-1 006	-1 006	-1 006
	Sum nye tiltak	-1 006	-1 006	-1 006	-1 006
	Ny ramme	5 577	5 577	5 577	5 577

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	25 818	24 217	24 698	24 698	24 698	24 698
Brutto driftsinntekter	-16 538	-17 881	-19 121	-19 121	-19 121	-19 121
Netto ramme	7 147	6 336	5 577	5 577	5 577	5 577

Rammeområdet har blitt redusert med 1 million kroner grunnet beslutning om å ikke erstatte én stilling som opprinnelig var en prosjektstilling.

Rammeområdet er styrket med litt over 0,2 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Det er ikke foreslått investeringstiltak på rammeområdet i økonomiplanperioden.

Eiendomsdrift

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- kommunens byggherrefunksjon ved prosjekter og nybygg
- kjøp, salg og utleie av boliger og andre eiendommer
- forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg
- renhold- og vaktmestertjeneste i kommunale formålsbygg

Tjenesten er i stor grad rettet mot interne forhold i kommunen, men innenfor områder som kjøp/salg, entreprise og boligforvaltning har tjenesten mange eksterne kontakter/brukere. Tjenesten forestår strategiske oppkjøp, bygger og driver kommunale bygg samt forvalter, vedlikeholder og utvikler den kommunale bygningsmassen. Tjenesten ivaretar også innleie av eiendom i det private markedet på vegne av kommunens virksomhet.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
265 Kommunalt disponerte boliger	16,74	11,84	9,27	9,45
Sum	16,7	11,8	9,3	9,4

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen kommunalt disponerte boliger hadde et høyere utgiftsnivå i 2024 på 11,7 millioner kroner sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	32 049	32 049	32 049	32 049
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-4 900	-6 800	-6 800	-6 800
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-4 900	-6 800	-6 800	-6 800
	Konsekvensjusteringer	2 027	2 027	2 027	2 027
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	1 387	1 387	1 387	1 387
B8 - H4	PS 61/25 forsikringer	640	640	640	640
	Konsekvensjustert ramme	29 176	27 276	27 276	27 276
	Nye tiltak				
B8 - H4	Renholdsstillinger Storhaugen helsehus	1 900	1 900	1 900	1 900
B8 - H4	Prisjustere gategrunnsleie parkeringsselskapet	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
	Sum nye tiltak	900	900	900	900
	Ny ramme	30 076	28 176	28 176	28 176

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	126 145	94 060	102 515	100 615	100 615	100 615
Brutto driftsinntekter	-77 771	-62 011	-72 439	-72 439	-72 439	-72 439
Netto ramme	48 374	32 049	30 076	28 176	28 176	28 176

Under bystyresak 61/25 ble det fattet vedtak om å styrke rammen som følge av store økninger i forsikringskostnader. Total styrking av ramme ble 0,6 millioner kroner til dette formålet.

Videre er det lagt inn en overføring fra Storhaugen helsehus for renholdsstillinger. Styrkingen er på totalt 1,9 millioner kroner og tilsvarer cirka 2,8 stillinger.

Det er også lagt inn en økning i inntekter som følge av prisjustering av gategrunnsleie, som faktureres parkeringsselskapet. Forventet effekt er 1 million kroner årlig.

Rammeområdet er styrket med 1,4 millioner kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H11	Nytt krisesenter	22 000			
B11 - H12	Generasjonstorget - utkjøp og istandsetting gammelplana på skolen	18 000			
B7 - H10	ENØK - generelt	3 500	2 500	2 500	2 500
B11 - H12	Adgangskontrollsystem	2 500		0	0
B11 - H11	Oppgradering kommunale bygg	5 000	5 000	5 000	5 000
B11 - H15	Myndighetspålegg	6 000	6 000	4 000	4 000
B11 - H12	Eiendomsdrift - IKT-verktøy	500			
B11 - H15	El-sikkerhet kommunale bygg	1 000	1 000	1 000	1 000
B7 - H10	Utsifting belysning til LED	1 000	1 000	1 000	1 000
B8 - H4	Eiendomsdrift - biler og utstyr	500		0	0
B11 - H11	Boligtiltak	5 000	5 000	5 000	5 000
B11 - H11	Øvre Enggate 8, 8B - ombygging og tilrettelegging for nye leietakere	5 000			
	Sum investeringstiltak	70 000	20 500	18 500	18 500

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Nordmøre Kriesesenter IKS

Dagens lokaler tilfredsstiller ikke krav til krisesenter. Kristiansund kommune er vertskommune i Nordmøre Kriesesenter IKS, og har i den forbindelse et ansvar for å stille egnede lokaler til disposisjon.

Det var i forrige økonomiplan innarbeidet midler til bygging av et nytt krisesenter beliggende i Wergelandsveien. Total ramme var 61 millioner kroner. Kristiansund kommune som vertskommune, må finansiere den totale prosjektkostnaden. Dekning av kostnadene kommer tilbake i form av husleie. Med dagens byggekostnader er det realistisk å tro at byggekostnadene vil komme nærmere 85 millioner kroner. Dette vil medføre en husleie som langt overstiger det krisesenteret har mulighet til å betale.

Nordmøre Kriesesenter IKS, styret og representantskapet, har i møte den 18. og 19. juni fattet følgende vedtak:

1. Planene om nytt krisesenterbygg i Wergelandsveien skrotes.
2. Det skal jobbes for at Nordmøre Kriesesenter IKS skal bestå.
3. Styret/representantskapet ber vertskommunen Kristiansund om snarlig å se på andre alternativer for ny lokalisering av Nordmøre Kriesesenter IKS.

Eiermøtet den 20. juni gav sin tilslutning til vedtaket og ber samtidig om at ny/videre prosess forankres i de respektive kommunestyrene med egen sak høsten 2025.

Midlene som tidligere lå inne i økonomiplanen ble tatt ut i 3. kvartalsrapport i 2025. Det overføres 22 millioner kroner til 2026 i påvente av nye vedtak i saken.

Generasjonstorget

Generasjonstorget er området øst for eiendomsgrensen til Normoria. Dette torget er en del av reguleringsplanarbeidet og målsetningene for byfornyelse. Det er behov for midler til utkjøp/ekspropriering samt til etablering av et nytt torg. Det er satt av 18 millioner kroner i 2026 til dette tiltaket. Midlene lå opprinnelig inne i 2024 og i 2025, men blir ikke brukt, og er derfor tatt ned i 3. kvartalsrapport.

ENØK-tiltak

Vesentlige prosjekter under Eiendomsdrift sin ramme vedrører ENØK-tiltak ved ulike bygg. Disse midlene fordeles til ulike konkrete prosjekter, hvor kommunen også kan søke om tilskuddsmidler fra Enova. Her er det satt av 3,5 millioner kroner i 2026, deretter 2,5 millioner kroner per år fremover.

Oppgradering kommunale bygg

Posten oppgradering av kommunale bygg, blir i løpet av året fordelt ut til ulike prosjekter på kommunens bygg. Dette kan være både til skoler, barnehager, sykehjem og andre formålsbygg. 5 millioner kroner settes av årlig til dette tiltaket. Eiendomsdrift prioriterer disse midlene i samråd med kommunalsjefene i forhold til behov.

Boligtiltak

Prosjektet "Boligtiltak" benyttes til å fornye kommunens boligmasse, og til å skaffe mer hensiktsmessige boliger til leietakerne. Dette er en "netto budsjettsum" på 5 millioner kroner per år fremover i økonomiplanperioden.

Eiendomsdrift kjøper og selger boliger gjennom året, og både anskaffelseskostnader og salgsinntekter føres på dette prosjektet.

Myndighetspålegg

Det er avsatt 6 millioner kroner de to første årene i økonomiplanperioden, og 4 millioner kroner de to siste, til å lukke myndighetspålegg. Vilåårene for bruk av midlene er at det kan klassifiseres som et investeringsprosjekt og at det foreligger pålegg fra tilsynsmyndighet. Pålegg om utbedring av brannavvik har generert store kostnader den siste tiden.

Øvre Enggate 8, 8B

Det foreslås her investeringsmidler til både prosjektering og fysisk tilrettelegging. Det er kommunale enheter som ønsker å flytte til sentrum fra Omsundet, som trolig kan nyttiggjøre seg av eksisterende kontorer i 1. etasje med begrenset fysisk tilrettelegging. Kontorene i 3. etasje i hovedbygget kan benyttes med noe mer tilrettelegging.

Prosjekteringsmidlene rettes mot hovedbyggets 1. etasje (den gamle kasernen) og de gamle branngarasjene. Aktuell bruk er både hospits, alternativt sikkerhetssenter/brannmuseum.

Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste

Beskrivelse av rammeområdet

Per 15.09.25 omfatter rammeområdet

- feiing og tilsyn i private boliger
- tilsyn med særskilte brannobjekt
- beredskap for hendelser på sjø og ferskvann i egen kommune
- vertskommune for kjemikalieberedskap og mot akutt forurensning på sjø og land - NIUA (Nordmøre interkommunale utvalg for akutt forurensning)

Nordmøre interkommunale brann- og redningstjeneste (NIBR) er et brannsamarbeid mellom kommunene Aure, Averøy, Kristiansund og Smøla. Tjenesten sikrer en effektiv beredskap og god samfunnssikkerhet for befolkningen, hvor formålet er å sikre mennesker, miljø og materielle verdier mot brann samt begrense skadevirkningene i branntilfeller og andre ulykkesituasjoner. Tjenesten ivaretar miljøet ved akutt forurensning og innbyggernes behov på andre områder selv om dette ikke er underlagt brannlovgivningen.

Som følge av bystyrets vedtak i sak 50/24 - Brannsikring av tett trehusområde – Grip og sak 51/24 - Brannsikring av tett trehusområde – Innlandet, vil rammeområdet jobbe med koordinering av de anbefalte tiltakene i brannsikringsplanene.

Styringsdata

Tabellen under viser mer-/mindreforbruk i millioner kroner sammenlignet mot normert utgiftsbehov i kommunegruppe 9.

KOSTRA-funksjon	2024	2023	2022	2021
339 Beredskap mot branner og andre ulykker	0,32	4,12	-2,83	-3,40
Sum	0,32	4,12	-2,83	-3,40

Tabellen illustrerer hvordan kommunens ressursbruk harmonerer med kommunens økonomiske rammebetingelser. Vi har sammenlignet kommunens faktiske forbruk på det enkelte tjenesteområdet med kommunegruppe 9 (K9).

Samlet sett finner vi at kommunen på de sentrale tjenesteområdene innen beredskap mot brann og andre ulykker hadde et høyere utgiftsnivå med 0,3 millioner kroner i 2024 sammenlignet med K9.

Driftsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
	Opprinnelig budsjett 2025	23 306	23 306	23 306	23 306
	Tidligere vedtatte tiltak				
-	Vedtatte tiltak tidligere handlingsprogram	-100	-400	-400	-400
	Sum tidligere vedtatte tiltak	-100	-400	-400	-400
	Konsekvensjusteringer	2 571	2 571	2 571	2 571
B8 - H4	Lønns- og prisvekst 2025	971	971	971	971
B11 - H15	PS 61/25	1 600	1 600	1 600	1 600
	Konsekvensjustert ramme	25 777	25 477	25 477	25 477
	Nye tiltak				
B11 - H15	Opprettholde beredskap i henhold til lovkrav (5 på vakt)	1 700	1 700	1 700	1 700
B8 - H4	Økte lisenser og husleiekostnader	850	850	850	850
	Sum nye tiltak	2 550	2 550	2 550	2 550
	Ny ramme	28 327	28 027	28 027	28 027

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Poster (tall i tusen)	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Brutto driftsutgifter	57 337	60 251	66 642	66 342	66 342	66 342
Brutto driftsinntekter	-33 161	-36 945	-38 315	-38 315	-38 315	-38 315
Netto ramme	24 176	23 306	28 327	28 027	28 027	28 027

Rammeområdet Nordmøre Interkommunale brann- og redningstjeneste er styrket med 1,7 millioner kroner for å opprettholde beredskapskrav i henhold til lovverk om minimum 5 brannkonstabler på jobb. Enheten har over tid gått med merforbruk som følge av underbudsjettering, som har resultert i høyt nivå av overtidsbruk. Tiltaket medfører realistisk budsjettering opp mot lovkrav.

I tillegg er rammeområdet styrket med 1,6 millioner kroner for å styrke bemanningen i samarbeidet med 2 stillinger i henhold til lovkrav.

Rammeområdet er også styrket med 0,85 millioner kroner årlig for å dekke økninger i lisens- og husleiekostnader.

Rammeområdet er styrket med cirka 1 million kroner for lønns- og prisvekst.

Investeringsbudsjett

Rød tråd	Poster (tall i tusen)	Budsjett 2026	ØP 2027	ØP 2028	ØP 2029
B11 - H15	Ny brannstasjon	17 000			
B11 - H15	Utrykningsbil og utrykningsutstyr	4 000			
B11 - H15	Fornyng biler selvkost/ feiing	550			
B11 - H15	Ny batteripakke til slukkevannsarrangement på Grip	1 600			
B11 - H15	Logistikkbil	600			
B11 - H15	Framskutt enhet	1 500			
	Sum investeringstiltak	25 250	0	0	0

Forkortinger benyttet i tabellen:

B - bærekraftsmål og H - hovedmål (fra kommuneplanens samfunnsdel) samt ØP - økonomiplan

Ny brannstasjon

Det ble i løpet av 2025 ferdigstilt en ny brannstasjon på tomta til gamle Goma skole. Kostnadsrammen i prosjektet er på 258,9 millioner kroner. Ut av disse 258,9 millioner kroner er 17 millioner kroner overført til 2026 budsjettet.

Utrykningsstyrken har tatt i bruk 1. og 2. etasje, mens innflytting i den administrative delen i 3. etasje er satt på vent grunnet forsinkelser knyttet til gulvbelegg.

Noe av midlene vil bli benyttet til etterarbeid, utarbeidelse av sluttrapport, samt til prøvedrift av teknisk anlegg. Det antas imidlertid at det vesentligste av midlene ikke vil bli benyttet, og vil bli tilbakeført til felles finansieringen av investeringsregnskapet i 2026.

Utrykningsbil og utrykningsutstyr

Det er i 2026 satt av 4 millioner kroner til ny utryknings/mannskapsbil. Midlene ble bevilget i 2025, men grunnet bestillingstid er midlene i 3. kvartalsrapport overført til 2026. Bilen inkludert utstyr har en total ramme på 10,7 millioner kroner. Omtrent 6,7 millioner av dette går med i 2025, resterende i 2026.

Mannskapsbilen ved Kristiansund brannstasjon er godt på overtid og må byttes ut som hovedbil og settes som reservebil. Bilen er fra 2009 og ble ikke godkjent på siste EU-kontroll. Det må gjennomføres absolutt nødvendig reparasjon på bærende konstruksjon for å få den godkjent, men bilens alder tilsier at det vil komme flere dyre reparasjoner i tiden som kommer ved kontinuerlig bruk.

Ny batteripakke til slukkevannsarrangement på Grip

Det er nå utført et større prosjekt på Grip med å oppgradere slukkevannsberedskapen. Ledningsnett er utvidet og det er satt opp 5 nye slukkeposter i tillegg til 3 som var installert for en del år siden.

Batterier og aggregater er en del av den kritiske infrastrukturen som blant annet leverer strøm til alle sikringsanleggene på øya Grip, herunder installasjonene som er montert i stavkirken. Batteribanken er nå i så dårlig forfatning at det haster med oppgraderinger og utskiftninger.

Kommunen har søkt riksantikvaren om tilskudd, og fikk høsten 2023 tilsagn om et tilskudd på 50 % av total-kostnadene, maksimalt inntil kroner 1 275 000, til utskiftning og oppgradering av batteribank og aggregater som leverer strøm til sikringsanleggene på Grip. Siste frist for gjennomføring av prosjektet er 2026, og tilskuddsmidlene vil da også overføres til 2026. Riksantikvaren har nå estimert kommunens andel noe høyere enn utgangspunktet på grunn av indeksregulering, og det foreslås å sette av 1,6 millioner kroner til dette arbeidet i 2026. Tilskuddet er ikke lagt inn i budsjettet, men vil bli lagt til et senere tidspunkt.

Fremskutt enhet

Dagens fremskutte enhet - MB Vito - ble overrekket oss gratis etter søknad til Gjensidigestiftelsen. Dette er et lettere kjøretøy som brannvesenet benytter for å komme raskere fram til en hendelse. Kjøretøyet benyttes særlig ved akutte helsehendelser som hjertestans, og til tidskritiske hendelser som drukning/overflateredning hvor sekundene teller.

Bilen benyttes også mye til nødvendig kjøring og serviceoppdrag og er én av to biler som benyttes mest i brannvesenet. Bilen er slitt og det er nødvendig med en oppgradering både i henhold til kjøretøyteknisk stand og rigging av bilen i henhold til dagens bruk som en framskutt enhet.



Den nye brannstasjonen

Foto: Kirsti Grawert, Kristiansund kommune